

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/неприети	Мотиви
1.	Постъпило чрез системата за електронен документооборот с изх. № 98-00-199/30.03.2026 г.	Стелиан Томов представляващ Сдружение „ЗА ТУРИЗМА НА КАЛИАКРА“ и Инициативният комитет на с. Българево, община Каварна	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Сдружение „ЗА ТУРИЗМА НА КАЛИАКРА“ и Инициативният комитет на с.	1. Сдружение „ЗА ТУРИЗМА НА КАЛИАКРА“ и Инициативният комитет на с. Българево, община Каварна, изразяват настоящото становище в рамките на откритата процедура по обществени консултации по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие, публикуван от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, с период за представяне на становища от 07.07.2026 г. до 06.08.2026 г.	Приема се частично	Споделя се необходимостта от осигуряване на по-добра нормативна съгласуваност между документите за стратегическо планиране по Закона за регионалното развитие и по Закона за устройство на територията. В тази връзка законопроекът вече съдържа изменения

			Българево, община Каварна	Сдружение „ЗА ТУРИЗМА НА КАЛИАКРА“ е гражданска организация, създадена за защита и насърчаване на устойчивото развитие на туризма, природосъобразното използване на териториалните ресурси, подобряване на местната икономическа среда и участие на гражданите в процесите на регионално, общинско и устройствено планиране. Инициативният комитет на с. Българево представлява местна гражданска общност, ангажирана с развитието на населеното място, с подобряване на икономическите, социалните и инфраструктурните условия и с търсене на устойчив баланс между опазването на природната среда и реализацията на законни обществени, общински и частни инициативи. В този смисъл настоящото становище се подава от субекти с пряк и легитимен обществен интерес към качеството на законодателството в областта на регионалното развитие, устройството на територията и устойчивото управление на Черноморското крайбрежие. Принципно подкрепяме целите на законопроекта. Приемаме за правилно и необходимо привеждането на Закона за регионалното развитие в съответствие с новата класификация NUTS, въведена с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195 на Комисията от 13.11.2025 г. Също така		в Закона за устройство на територията, насочени към актуализиране на препратките към действащите документи за стратегическо планиране по Закона за регионалното развитие и осигуряване на системна съгласуваност между двата закона. Не се подкрепя обаче предложението за създаване на специален насърчителен режим по Закона за регионалното развитие. Предлаганите разпоредби значително надхвърлят целта за нормативно съгласуване между двата закона и въвеждат нов материалноправен режим, уреждащ инвестиционни и устройствени производства, административни такси, срокове за произнасяне, приложението на общите устройствени планове и
--	--	--	---	---	--	--

				подкрепяме заявеното от вносителя намерение за усъвършенстване на системата от стратегически документи за регионално развитие, за по-ефективно прилагане на интегрирания териториален подход и за подобряване на съгласуваността между нормативните актове, които уреждат регионалното, пространственото и устройственото развитие. Считаме, че законопроектът има правилна обща насока, доколкото не се ограничава единствено до техническо отразяване на новото статистическо райониране, а поставя и въпроса за съдържанието, приложението и ефективността на стратегическите документи. Именно в тази част законопроектът има особено важно значение за общините, за местните общности, за гражданските организации, за инвеститорите и за собствениците на имоти, тъй като интегрираният териториален подход може да бъде ефективен само ако е свързан с реални правни механизми за изпълнение. В тази връзка настоящото становище не оспорва основната цел на законопроекта, а предлага неговото допълване с разпоредби, които да осигурят практическа приложимост на зоните за прилагане на интегриран подход по Закона за регионалното развитие. Предложенията ни са насочени към възстановяване на прекъсната нормативна		съдебния контрол. Подобни изменения представляват съществени промени в действащата устройствена и административноправна уредба, които не могат да бъдат обосновани единствено с необходимостта от синхронизиране на Закона за регионалното развитие и Закона за устройство на територията. Следва да се вземе предвид че планът за интегрирано развитие на общината и общият устройствен план имат различна правна природа, предназначение и функции. ПИРО е стратегически документ, който определя приоритетите, целите и насоките за развитие на общината и поради това се характеризира с по-
--	--	--	--	--	--	--

				връзка между стратегическото и устройственото планиране. Настоящото становище се подава на основание чл. 18, ал. 1 от Закона за нормативните актове, който признава възможността гражданите и юридическите лица да правят предложения за усъвършенстване на законодателството. Предложенията се правят и в съответствие с принципите по чл. 26, ал. 1 от Закона за нормативните актове за необходимост, обоснованост, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност. Те са пряко свързани с предмета на законопроекта, тъй като се отнасят до институти, които самият проект изменя или развива: интегрираните териториални стратегии за развитие, плановете за интегрирано развитие на общините, зоните за прилагане на интегриран подход и синхронизацията между Закона за регионалното развитие и устройствените закони. Предложенията ни не могат да бъдат определени като излизащи извън предмета на законопроекта. Вносителят вече е включил в проекта изменения в устройственото законодателство, като е мотивирал това с необходимостта от синхронизиране на действащата нормативна уредба и преодоляване на остарели терминологични		голяма гъвкавост и по-общ характер. За разлика от него, общият устройствен план създава конкретната устройствена рамка за развитие на територията, приема се при по-строги процедурни гаранции, включително общественото участие, съгласуване с компетентните органи и съобразяване с всички относими обществени интереси, и е обвързан с конкретни правни последици и механизми за контрол при неговото прилагане. Поради това зоните, определени в ПИРО, не могат да заместят или да дерогират предвижданията на общия устройствен план. Ако на практика се установи, че липсата или остарялото съдържание на общите устройствени плановете затруднява
--	--	--	--	--	--	--

				препратки към отменени документи за пространствено развитие. Следователно предметът на законопроекта вече включва не само новото райониране по NUTS, но и нормативната връзка между стратегическите документи по Закона за регионалното развитие и устройствената уредба. Оттук следва, че допълнителните ни предложения за чл. 109, ал. 3 от Закона за устройство на територията, чл. 17, ал. 2 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие и чл. 134, ал. 1 от Закона за устройство на територията са системно, функционално и предметно свързани със законопроекта. Особено важно е да се подчертае, че проектът предлага прецизиране на чл. 13, ал. 3, т. 3 от Закона за регионалното развитие относно зоните за прилагане на интегриран подход. Предлаганата редакция дефинира по-прецизно зоните, които реално служат за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие, включително зоните с неблагоприятни социално-икономически характеристики на територията на общината, както и зоните на възможностите за сътрудничество с други общини. Именно тази норма е централна за нашите предложения. Доколкото законът предвижда такива специални зони, общинският съвет ги приема в ПИРО и те са предназначени за конкретни нужди,		реализирането на приоритетни инвестиции, този въпрос следва да бъде разгледан чрез усъвършенстване на механизмите за взаимодействие между стратегическото и устройственото планиране, а не чрез създаване на общо изключение от основните принципи на устройственото законодателство.
--	--	--	--	--	--	--

				потенциали, инвестиции, партньорства и развитие, тогава законът следва да съдържа и минимален оперативен механизъм, чрез който тези зони да могат да бъдат реално прилагани в отсъствието на ОУП, ПИРО не са обикновени програмни документи без правно значение. Те са средносрочни стратегически документи, които обединяват икономически, социални, екологични, инфраструктурни, пространствени и инвестиционни цели. Тяхната функция е да осигурят пространствена, времева и фактическа координация на политики и ресурси за постигане на трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия. Именно поради това зоните за прилагане на интегриран подход следва да бъдат разглеждани като териториален носител на интегрираното развитие. Тези зони не се определят произволно. Те се основават на анализ на нуждите, потенциалите, дефицитите, функционалните връзки, партньорствата, проектните идеи и ресурсната обеспеченост. Те могат да обхващат територии с административни, индустриални, бизнес, туристически, рекреационни, жилищни, транспортни, културни, екологични или други функции. Особено приоритетните зони за въздействие в рамките на зоните за прилагане на интегриран		
--	--	--	--	--	--	--

				подход са инструмент за концентриране на ограничени ресурси там, където те могат да произведат най-силен обществен, икономически и териториален ефект. ОУП имат различна правна природа. Те са дългосрочни устройствени документи, които определят преобладаващото предназначение и начина на устройство на териториите. Тяхната роля е основна за устройството на територията, но те не могат да заместят динамичната функция на ПИРО. ОУП обичайно има дългосрочен хоризонт, докато ПИРО е средносрочен документ, съобразен с конкретен програмен период, с актуални нужди, инвестиционни намерения, социално-икономически процеси и възможности за финансиране. Когато ОУП липсва, остарял е, или се намира в продължителна процедура по изработване, това не трябва да обезсилва и блокира напълно зоните за прилагане на интегриран подход. Не се предлага обезсмисляне на ОУП. Предлага се единствено възстановяване на баланса между стратегическото и устройственото планиране. Когато ПИРО е приет от общинския съвет, когато в него са определени зони за прилагане на интегриран подход и когато съответната инвестиционна инициатива подлежи на всички необходими съгласувателни, екологични, устройствени и разрешителни процедури, липсата на влязъл в		
--	--	--	--	---	--	--

				сила ОУП не следва да бъде абсолютна пречка за разработване на ПУП за конкретен имот или група имоти в тези специални зони. Такъв подход не противоречи нито на Конституцията, нито на правото на ЕС. Напротив, той е в съответствие с принципите на пропорционалност, правна сигурност, добра администрация, субсидиарност, териториално сближаване, устойчиво развитие и ефективно участие на заинтересованите лица. В практиката на Съда на ЕС по съединени дела C-360/15 и C-31/16 College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amersfoort и Visser Vastgoed Beleggingen BV срещу Raad van de gemeente Appingedam се приема, че устройственото планиране следва да бъде съвместимо с правото на Съюза, включително със свободата на установяване, принципа на пропорционалност и изискването ограниченията да бъдат обосновани, необходими и недискриминационни, което допуска дерогация от ОУП, освен обжалване или инициативи за изменение. От тази гледна точка възможността за изменение на устройствени режими и допустимостта на дерогации при наличие на обществено оправдана цел са съвместими с европейската правна рамка, стига да се запазят необходимите процедури и гаранции.		
--	--	--	--	--	--	--

				Историческото развитие на Закона за регионалното развитие също показва, че българският законодател вече е познавал подобен механизъм. В първоначалните редакции на закона на територията на районите от ниво 3 можеха да се обособяват райони за целенасочена подкрепа от държавата. Те обхващаха територията на една или повече съседни общини и представляваха териториална основа за концентрация на ресурси за намаляване на вътрешнорегионалните различия и за постигане на целите на държавната политика за регионално развитие. Териториалният им обхват се определяше въз основа на икономическо развитие, структура на икономиката, заетост, безработица, техническа инфраструктура, демографска, социална и селищна структура, географско положение и наличен потенциал. С последващите изменения от 2016 г. институтът беше стеснен чрез критерии, свързани с общини с неблагоприятни социално-икономически, демографски и географски характеристики, категории на общините и географски характеристики като планински, полупланински и погранични райони. Във всички редакции обаче основната идея остана една и съща: държавата определя територии, в които поради обективни характеристики, дефицити или потенциали е		
--	--	--	--	---	--	--

				оправдано концентриране на публичен ресурс и улеснено прилагане на мерки за развитие (включително дерогация от изискване за ОУП). С измененията от 2020 г. чл. 5, чл. 6 и чл. 7 от Закона за регионалното развитие бяха отменени. Същевременно в чл. 13 от Закона за регионалното развитие беше въведен новият институт на плановете за интегрирано развитие на общините, включително зоните за прилагане на интегриран подход. Във функционален смисъл това не представлява отказ от идеята за териториално фокусиране на ресурсите, а нейното преместване от областно и междуселищно равнище към общинското стратегическо планиране. Вместо районите за целенасочена подкрепа да се определят в областни стратегии, днес общините чрез ПИРО определят зони, в които се концентрират мерки, ресурси, проектни идеи и партньорства. Проблемът е, че реформата от 2020 г. не беше доведена докрай. Заедно с отмяната на районите за целенасочена подкрепа бяха отменени и разпоредбите в чл. 109, ал. 3, т. 9 от Закона за устройство на територията и чл. 17, ал. 2, т. 9 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, които предвиждаха възможност да не се изисква ОУП за обекти в райони за целенасочена подкрепа. Вместо да бъде извършена		
--	--	--	--	---	--	--

				терминологична и функционална замяна на отменения институт с новите зони за прилагане на интегриран подход по ПИРО, законодателят премахна цялата оперативна дерогация. Така се създаде нормативна празнота. Тази празнота има сериозни практически последици. Законът признава зоните за прилагане на интегриран подход, общинските съвети приемат ПИРО и контролират съответствието на ОУП с него, в същия се посочват нужди, потенциали, проектни идеи, партньори и ресурси, но при липса на одобрен и влязъл в сила ОУП реализацията на много инициативи остава блокирана. Това обезсилва ПИРО като инструмент и превръща интегрирания подход в декларативен механизъм, зависим изцяло от бавните процедури по изработване и одобряване на общи устройствени планове. Община Каварна е показателен пример за този проблем. Процедурата по изработване и приемане на ОУП продължава изключително дълго, като през годините са налице забавяния, институционални затруднения, действия и бездействия на проектанта. В подобни условия местните общности, собствениците на имоти, общината и потенциалните инвеститори не разполагат с ефективен инструмент за реализация на обосновани инициативи, дори когато те са		
--	--	--	--	---	--	--

				съвместими с целите на устойчивото развитие, с ПИРО, с местните нужди и с екологичните режими. Не се предлага заобикаляне на екологичното законодателство. Напротив, всички дейности в зони за прилагане на интегриран подход следва да продължат да бъдат предмет на приложимите процедури по Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за устройството на Черноморското крайбрежие и другите специални закони. Когато е необходима екологична оценка, оценка за въздействието върху околната среда, оценка за съвместимост или друг специален акт, тези процедури следва да се прилагат в пълен обем. Предложението е насочено единствено към преодоляване на абсолютната устройствена блокада поради липса на ОУП, а не към намаляване на природозащитните стандарти. Действащото съдържание на чл. 109, ал. 3 от Закона за устройство на територията и чл. 17, ал. 2 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие вече предвижда редица хипотези, при които не се изисква влязъл в сила ОУП. Такива са обекти с национално значение, национални обекти по смисъла на Закона за държавната собственост, обекти с регионално значение, общински обекти от първостепенно значение, обекти -		
--	--	--	--	--	--	--

				публична собственост, обекти със сертификат за клас инвестиция по Закона за насърчаване на инвестициите, обекти на техническата инфраструктура, специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната, и недвижими културни ценности. Този подход показва, че действащото право вече приема възможността при наличие на значим публичен, регионален, инфраструктурен, инвестиционен или културен интерес да се допуска разработване на ПУП без предварително наличие на ОУП. Зоните за прилагане на интегриран подход не са по-малко значими от изброените хипотези. Те са резултат от стратегически анализ и имат за цел удовлетворяване на идентифицирани нужди, подкрепа на потенциалите за развитие, преодоляване на неблагоприятни социално-икономически характеристики и развитие на възможности за сътрудничество с други общини. Няма разумно основание действащата уредба да допуска дерогация от ОУП за определени категории публични и инфраструктурни обекти, но да не допуска такава възможност за територии, които самият Закон за регионалното развитие определя като носители на абсолютен интегриран териториален подход. Освен това обществен интерес не се реализира единствено чрез държавна или общинска публична собственост. В много случаи		
--	--	--	--	--	--	--

				устойчивото регионално развитие, създаването на заетост, развитието на туризъм, подобряването на инфраструктурата, опазването и социализирането на природни и културни ресурси, изграждането на рекреационна среда и активирането на местната икономика се осъществяват чрез частни инвестиции върху частни имоти. Когато тези имоти попадат в зона за прилагане на интегриран подход, и когато инициативата е подчинена на целите на зоната и на всички приложими режими, липсва основание частните собственици да бъдат поставяни в по-неблагоприятно положение единствено поради характера на собствеността. В този смисъл действащата уредба създава практически дисбаланс в отсъствието на ОУП. Тя улеснява реализацията на определени публични и институционални обекти, но не създава равностоен инструмент за частни инициативи, които са функционално свързани с интегрираното развитие на територията. Това отслабва ефекта на ПИРО и противоречи на логиката на съвременното регионално развитие, което предполага партньорство между публичния сектор, местните общности, гражданските организации и частните инвеститори. Необходимостта от поправяне на този проблем не е нова. Още през 2020 г. бе внесен проект на Закон за изменение и допълнение на		
--	--	--	--	--	--	--

				Закона за регионалното развитие, с който е предлагано възстановяване на подобен механизъм чрез въвеждане на понятието „приоритетни зони за въздействие“ и съответни изменения в посочените по-горе закони. Този законодателен подход е бил насочен именно към преодоляване на последиците от механичното отпадане на районите за целенасочена подкрепа и към създаване на нова оперативна връзка между ПИРО и ОУП. От публично известните становища по този проект е видно, че предложената посока е била напълно подкрепена от Националното сдружение на общините в Република България и Министерство на околната среда и водите. Макар този проект да не е достигнал до окончателно разглеждане и приемане, неговата логика остава актуална. Настоящият проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие от 2026 г. предоставя подходяща възможност този пропуск да бъде поправен. Вносителят вече предлага промени, свързани с интегрирания териториален подход, стратегическите документи и синхронизацията с устройственото законодателство. Поради това е напълно обосновано в рамките на същия законопроект да бъдат включени и допълнителни разпоредби, които да осигурят практическо		
--	--	--	--	---	--	--

				действие на зоните за прилагане на интегриран подход. Предложените по-долу изменения имат няколко основни цели. Първо, да се признае особеното стратегическо значение на зоните за прилагане на интегрирания подход. Второ, да се създаде служебен, бърз и ясен механизъм за проверка дали имотът попада в такава зона. Трето, да се намалят административните тежести и срокове при реализация на дейности, съответстващи на целите на зоната. Четвърто, да се възстанови възможността за разработване и одобряване на ПУП без наличие на влязъл в сила ОУП, когато имотът попада в такава зона. Пето, изрично да се запази действието на защитните режими по екологичното законодателство. Предлаганият режим не следва да се възприема като инструмент за дерогация от правилата за застрояване, а като инструмент за преодоляване на административна и устройствена блокада при липса на ОУП. Предложените изменения ще имат положително въздействие върху държавата, защото ще повишат ефективността на държавната политика за регионално развитие и ще превърнат интегрирания подход в реално приложим инструмент. Те ще имат положително въздействие върху общините, защото ще им дадат възможност да използват ПИРО като действащ инструмент за развитие,		
--	--	--	--	---	--	--

				а не само като стратегически документ без оперативен ефект. Те ще имат положително въздействие върху гражданите и частните собственици, защото ще създадат предвидимост, административна яснота и възможност за законосъобразна реализация на инициативи в територии, които самата община е определила като приоритетни. Те ще имат положително въздействие върху инвестиционната среда, защото ще намалят неоправданото забавяне, без да премахват контрола. Те ще имат положително въздействие и върху околната среда, защото ще концентрират развитието в предварително анализирани и стратегически обосновани зони, вместо да насърчават хаотични, несвързани и непланирани инициативи. Въз основа на изложеното предлагаме проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие да бъде допълнен със следните разпоредби: ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ДОПЪЛНЕНИЯ В ЗАКОНОПРОЕКТА § ... В Закона за регионалното развитие се създава чл. 13а: „Чл. 13а. (1) Зоните по чл. 11а, ал. 5, т. 6 и чл. 13, ал. 3, т. 3 са територии от особено стратегическо значение за социално-икономическото развитие на съответния район и представляват приоритетна териториална основа за пространствено и социално-икономическо		
--	--	--	--	---	--	--

				развитие, насочено към подобряване на териториалната свързаност, намаляване на вътрешнорегионалните различия и преодоляване на неблагоприятни демографски, социално-икономически или инфраструктурни характеристики. В границите на зоните по изречение първо за собствениците на поземлени имоти - физически и юридически лица, включително за възложителите по чл. 161 от Закона за устройство на територията, се прилага специален насърчителен режим за ускорено реализиране на дейности и инвестиционни инициативи по устройство и развитие на територията, когато тези дейности и инициативи съответстват на целите и мерките, предвидени в съответния стратегически документ.		
				2. (2) При заявен инвестиционен интерес за реализиране на дейности за постигане на целите по ал. 1 заявителят посочва в искането до компетентния орган обстоятелството, че съответният поземлен имот попада в обхвата на зона по чл. 11а, ал. 5, т. 6 или чл. 13, ал. 3, т. 3. Компетентният орган извършва служебна проверка на най-ранен етап за съответствието на имота с интегрираната териториална стратегия за развитие или с плана за интегрирано развитие на съответната община.	Не се приема	Предложението не води до намаляване на административната тежест, а до нейното прехвърляне върху компетентните администрации чрез въвеждането на допълнителни служебни проверки. Не е представена оценка на административното

			Компетентният орган няма право да изисква от заявителя документи, издавани или съхранявани от държавни или общински органи, като тези документи се набавят служебно.		въздействие и необходимия ресурс за изпълнение на тези задължения. Освен това общото правило за ненабавяне на документи от заявителя не отчита спецификата на отделните административни производства и нормативните режими, при които издаването на официални удостоверителни документи представлява самостоятелна административна услуга.
			3. (3) Когато при служебната проверка по ал. 2 се установи, че съответният поземлен имот не попада в обхвата на зона по чл. 11а, ал. 5, т. 6 или чл. 13, ал. 3, т. 3, специалният режим по този член не се прилага. Органът, пред който е подадено искането, съобщава това на заявителя по реда на Административнопроцесуалния кодекс.	Не се приема	Предложението урежда последиците от служебната проверка по ал. 2, поради което е функционално свързано с нея. Предвид изложените съображения по предложение № 2 не се налага въвеждането на подобна разпоредба.

			4. (4) За административни услуги и производства, извършвани във връзка със заявления, удостоверения, съгласувателни процедури, одобряване на проекти, промяна на предназначението или начина на трайно ползване на имоти, издаване на разрешителни и други административни актове за целите по ал. 1, не се събират държавни и общински такси, когато при служебната проверка по ал. 2 се установи, че поземленият имот попада в границите на зона по чл. 11а, ал. 5, т. 6 или чл. 13, ал 3, т. 3.	Не се приема	Предложението предвижда освобождаване от държавни и общински такси за широк кръг административни услуги и производства, без да е представена финансова обосновка или оценка на въздействието върху приходите на държавата и общините. Не е мотивирано и защо за тази категория производства следва да бъде въведен преференциален режим, различен от общия ред. Самото обстоятелство, че инвестиционната инициатива попада в зона за прилагане на интегриран подход, не представлява само по себе си достатъчно основание за освобождаване от публичноправни задължения, приложими към всички останали участници в административните
--	--	--	---	---------------------	---

					производства. Подобно освобождаване би довело до необосновано преференциално третиране на определена категория инвестиционни инициативи, без да е доказана необходимостта и пропорционалността на подобно отклонение от общия режим.
			5. (5) Компетентните органи се произнасят, съгласуват, одобряват и издават административни актове по всички процедури, свързани с целите по ал. 1, за поземлени имоти, за които по служебната проверка по ал. 2 е установено, че попадат в зона по чл. 11а, ал. 5, т. 6 или чл. 13, ал. 3, т. 3, в срокове, намалени наполовина спрямо сроковете, предвидени в приложимите нормативни актове, включително по реда на Закона за кадастъра и имотния регистър, Закона за устройство на територията, Закона за опазване на земеделските земи, Закона за горите, Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие.	Не се приема	Представените мотиви за необходимостта от съкращаване на сроковете не са подкрепени с анализ, който да обосновава нормативно намаляване на сроковете по всички приложими административни производства, независимо от техния характер и сложност. Предложението не отчита различния характер, фактическа и правна сложност на отделните производства,

					нито обстоятелството, че част от сроковете са съобразени с необходимостта от извършване на цялостна проверка, събиране на становища и съгласуване със специализираните компетентни органи.
				6. (6) Непроизнасянето на компетентния орган в сроковете по ал. 5 се счита за мълчаливо съгласие, освен в случаите, когато със закон е предвидено задължително изрично решение, становище или друг административен акт.	Не се приема Предложението за въвеждане на мълчаливо съгласие не съответства на характера на устройствените и съгласувателните производства, при които законосъобразността на административните актове следва да бъде установена с изрично произнасяне на компетентния орган. Липсва анализ на възможните последици от подобно отклонение от общия режим и отражението му върху защитата на обществения интерес.

			7. (7) За имоти, попадащи в зона по чл. 11а, ал. 5, т. 6 или чл. 13, ал. 3, т. 3, подробните устройствени планове се разработват, съгласуват, приемат и одобряват независимо дали за съответната територия има одобрен и влязъл в сила общ устройствен план, като изискванията за наличие, съответствие или съобразяване с общ устройствен план, предвидени по реда на други закони или подзаконови нормативни актове, не се прилагат.	Не се приема	Предложението предвижда общо изключение от прилагането на един от основните инструменти на устройственото планиране – общия устройствен план, като допуска подробни устройствени планове да се разработват и одобряват независимо от неговото наличие и предвиждания. Подобно разрешение не отчита функциите на общия устройствен план за осигуряване на балансирано и устойчиво развитие на територията, съобразяване с обществените интереси и координация между различните устройствени режими. Ако целта е преодоляване на затруднения, произтичащи от липсата или остарялото съдържание на общите устройствени планове,
--	--	--	---	---------------------	---

					това би могло да бъде разгледано чрез механизми за тяхното изменение или актуализиране, а не чрез общо изключване на действието им. Предложението засяга материя от компетентността на Закона за устройство на територията и следва да бъде предмет на отделен анализ от компетентните органи.
			8. (8) Териториите от зоните по чл. 11а, ал. 5, т. 6 или чл. 13, ал. 3, т. 3, попадащи в границите на защитени територии или защитени зони, запазват режимите си на опазване, ползване и управление, определени по реда на Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие.	Не се приема	Предложението няма самостоятелно правно значение, тъй като режимите на защитените територии и защитените зони се прилагат пряко по силата на специалните закони и не могат да бъдат дерогирани чрез Закона за регионалното развитие. Поради това разпоредбата е излишна.
			9. (9) Окончателни са решенията на съответния административен съд като първа инстанция по жалби срещу	Не се приема	Предлаганото изменение излиза извън предметния обхват на Закона за

			индивидуалните административни актове, издавани за осъществяване на дейностите по ал. 1.“		регионалното развитие, като предвижда промяна в режима на административното правораздаване чрез ограничаване на двуинстанционния съдебен контрол. Подобни изменения следва да бъдат предмет на цялостен анализ на процесуалното законодателство и не могат да бъдат въведени инцидентно чрез ЗРР. Освен това не е представена достатъчна фактическа и правна обосновка за необходимостта от ограничаване на касационното обжалване, нито е извършена оценка на въздействието върху гаранциите за ефективна съдебна защита и еднаквото прилагане на закона.
--	--	--	---	--	---

			10. § ... В Закона за устройство на територията се правят следните изменения и допълнения: В чл. 109, ал. 3 се създава т. 9: „9. обекти в зони за прилагане на интегриран подход по Закона за регионалното развитие за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие, включително зони с неблагоприятни социално-икономически характеристики, зони на възможностите за сътрудничество с други общини и функционално свързани територии;“ В чл. 134, ал. 1, т. 1 след думите „при които е бил съставен планът“ се добавя „включително с цел привеждане на плана в съответствие със зоните по чл. 11а, ал. 5, т. 6 и чл. 13, ал. 3, т. 3 от Закона за регионалното развитие“.	Не се приема	Съгласно чл. 103, ал. 4 от Закона за устройство на територията общите устройствени планове следва да се съобразяват с предвижданията на действащите документи за стратегическо планиране по Закона за регионалното развитие. По този начин нормативната връзка между стратегическите документи за регионално развитие и общите устройствени планове вече е осигурена.
			11. § ... В Закона за устройството на Черноморското крайбрежие в чл. 17, ал. 2 се създава т.9: „9. обекти в зони за прилагане на интегриран подход по Закона за регионалното развитие за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие, включително зони с неблагоприятни социално-икономически характеристики, зони на	Не се приема	Предложението не се приема по мотивите, изложени по предходното предложение относно приложението на чл. 103, ал. 4 от ЗУТ.

			възможностите за сътрудничество с други общини и функционално свързани територии;“		
			12. МОТИВИ КЪМ КОНКРЕТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ Предложението за създаване на чл. 13а в Закона за регионалното развитие има за цел да даде обща правна рамка на специалния насърчителен режим за зоните за прилагане на интегриран подход. Така законът ще признае, че тези зони не са само аналитичен или картографски елемент на ПИРО, а имат самостоятелно значение за прилагане на регионалната политика. Без такава разпоредба зоните остават недостатъчно ефективни, защото тяхното определяне не поражда достатъчно ясни последици за административното обслужване, устройственото планиране и инвестиционната реализация. Предложената ал. 1 на чл. 13а формулира стратегическото значение на зоните. Те не отменят други инструменти на планирането, но определят територии, в които общественият интерес от ускорено развитие е предварително обоснован чрез стратегически документ. Предложените ал. 2 и ал. 3 въвеждат служебна проверка на обхвата на зоната. Това е важно, за да се избегне както произволното	Приема се по принцип	Предложенията в тяхната съвкупност надхвърлят необходимото за постигане на заявената цел и създават изцяло нов специален административен режим, чието въздействие върху действащата нормативна уредба не е анализирано и достатъчно обосновано. Съображенията относно приемането, частичното приемане или неприемането на отделните предложения са изложени в мотивите към съответните предложения.

			позоваване на режима от заявители, така и ненужно административно натоварване. Органът следва сам да провери дали имотът попада в съответната зона, като използва наличните документи, планове и данни, без да изисква от заявителя документи, които вече се съхраняват в администрацията. Така се прилага принципът на служебното начало и се намалява административната тежест. Предложената ал. 4 има за цел да създаде реален насърчителен ефект. Ако зоните за прилагане на интегриран подход са определени като територии, в които общината търси концентрирано развитие, тогава административните такси не следва да се превръщат в пречка пред реализацията на инициативи, които съответстват на целите на тези зони. Предложената ал. 5 въвежда съкратени срокове. Сроковете се намаляват наполовина, за да се преодолее хроничното забавяне при реализацията на проекти в стратегически зони. Предложената ал. 6 относно мълчаливото съгласие е формулирана с изключения. Тя има за цел да дисциплинира администрацията и да предотврати неоправдано забавяне, но не се прилага там, където законът изисква изричен акт, особено при екологични и природозащитни преценки. Така се съчетава		
--	--	--	---	--	--

			административна ефективност със защита на обществения интерес. Предложената ал. 7 е сърцевината на режима. Тя възстановява логиката на отменените през 2020 г. разпоредби на чл. 109, ал. 3, т. 9 от Закона за устройство на територията и чл. 17, ал. 2, т. 9 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, но с актуализирана терминология. Когато имотът попада в зона за прилагане на интегриран подход, ПУП трябва да може да бъде изработен, съгласуван и одобрен независимо от наличието на влязъл в сила ОУП. Това не означава, че ПУП се одобрява без контрол. Напротив, ПУП остава предмет на всички изискуеми процедури, включително екологични, устройствени и съгласувателни. Предложената ал. 8 изрично запазва режимите по Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие. Това е необходимо, за да бъде ясно, че режимът на зоните за интегриран подход не отменя и не отслабва специалните режими за опазване. За крайбрежните общини това уточнение е особено важно, тъй като голяма част от териториите с потенциал за устойчив туризъм, рекреация и местно развитие попадат в чувствителна природна, ландшафтна или крайбрежна среда. Предложената ал. 9 създава ускорен съдебен контрол. Целта е да се намали процесуалната		
--	--	--	---	--	--

			несигурност и продължителността на споровете, без да се нарушават императивни правила за съдебна защита. Както бе посочено, предложението за допълнение на чл. 109, ал. 3 от Закона за устройство на територията има за цел да въведе в общия устройствен закон новата актуална хипотеза, която функционално замества отменените райони за целенасочена подкрепа. Действащият чл. 109, ал. 3 вече съдържа редица изключения от изискването за ОУП. Логично и системно обосновано е в този списък да бъдат включени и обектите в зони за прилагане на интегриран подход, защото тези зони са израз на стратегически одобрена териториална политика за развитие. Наред с гореизложеното, предложението за допълнение на чл. 17, ал. 2 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие е необходимо поради специалния режим на Черноморското крайбрежие. Ако аналогичното допълнение бъде направено само в Закона за устройство на територията, но не и в Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, за черноморските общини ще е налице дискриминационен подход, освен това ще остане празнота, която ще обезсили режима именно в територии, където интегрираният подход е особено важен. Черноморските общини често съчетават туристически		
--	--	--	---	--	--

			потенциал, природозащитни режими, демографски проблеми, инфраструктурни дефицити и необходимост от междуобщинско сътрудничество. Затова специалният закон също трябва да бъде синхронизиран. Предложението за изменение на чл. 134, ал. 1, т. 1 от Закона за устройство на територията има различна, но допълваща функция. То не се отнася до случаите, в които липсва ОУП, а до случаите, в които има влязъл в сила ОУП, но той е остарял или не съответства на зоните за прилагане на интегриран подход. В такива случаи приемането на ПИРО, които определят такива зони, следва да бъде признато като обстоятелство, което може да обоснове изменение на ОУП. Така ще се избегне противоречие между динамичните стратегически документи и статичните устройствени планове. В заключение предлагаме Министерството на регионалното развитие и благоустройството да приеме настоящите предложения и да допълни проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие с посочените нови разпоредби за изменения или допълнения. Така законопроектът ще постигне по-пълно собствените си цели: адаптиране на системата към новото райониране, усъвършенстване на интегрирания териториален подход, синхронизация между стратегическото и		
--	--	--	--	--	--

				устройственото планиране, намаляване на административната тежест и създаване на реални условия за устойчиво местно и регионално развитие.		
2.	Постъпило на 13.07.2026 г. по ел. поща	Стелиан Томов представляващ Сдружение „ЗА ТУРИЗМА НА КАЛИАКРА“ и Инициативният комитет на с. Българево, община Каварна	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Сдружение „ЗА ТУРИЗМА НА КАЛИАКРА“ и Инициативният комитет на с. Българево, община Каварна	1. Сдружение „ЗА ТУРИЗМА НА КАЛИАКРА“ и Инициативният комитет на с. Българево, община Каварна, представят настоящото допълнително становище във връзка с вече внесено от нас становище по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие. Изрично поддържа в пълния им обем всички фактически, правни и законодателни предложения, изложени в първото ни становище. Основното ни искане остава създаването на чл. 13а в Закона за регионалното развитие, допълването на чл. 109, ал. 3 от Закона за устройство на територията и чл. 17, ал. 2 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие с нови т. 9, както и допълването на чл. 134, ал. , т. от Закона за устройство на територията. Предложените изменения представляват най-пълното и последователно законодателно разрешение, тъй като възстановяват прекъснатата нормативна връзка между стратегическото и устройственото планиране, осигуряват практическо действие на зоните за прилагане на интегриран подход и създават цялостен насърчителен режим за реализация	Приема се по принцип	По отношение на направените предложения и изложените аргументи, мотивите за тяхното приемане или неприемане са изложени в отговора по предходното становище, доколкото същите засягат идентични въпроси и алтернативни варианти на вече разгледаните предложения.

				на съответстващите им инициативи. Те съчетават възможността за разработване на подробни устройствени планове при липса на действащ общ устройствен план с намаляване на административната тежест, съкратени срокове, служебно административно обслужване и пълно запазване на приложимите екологични, природозащитни, устройствени и разрешителни процедури. Настоящото допълнително становище не изменя, не ограничава и не заменя нито едно от тези предложения. То развива субсидиарен законодателен механизъм, който следва да бъде приложен единствено при условията на евентуалност - ако Министерството на регионалното развитие и благоустройството не възприеме изричното включване на обектите в зоните за прилагане на интегриран подход в чл. 109, ал. 3 от Закона за устройство на територията и в чл. 17, ал. 2 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие. В такъв случай законопроектът следва задължително да осигури същия минимално необходим устройствен резултат чрез признаване по силата на закона на тези обекти като обекти с регионално значение. Това ще позволи прилагането спрямо тях на действащите чл. 109, ал. 3, т. 3 от Закона за устройство на територията и чл. 17, ал. 2, т. 3 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие.		
--	--	--	--	--	--	--

				Разликата между основното и допълнителното предложение е единствено в законодателната техника. Основното предложение създава изрична самостоятелна хипотеза за обектите в зоните за прилагане на интегриран подход и остава по-прякото, по-ясното и по-пълното разрешение. Допълнителното предложение определя минималната задължителна алтернатива, ако този подход не бъде възприет, без да засяга останалите предложения в първото ни становище. Зоните за прилагане на интегриран подход не са обикновени аналитични, програмни или картографски обозначения. Съгласно предложените редакции на чл. 11а, ал. 5, т. 6 и чл. 13, ал. 3, т. 3 от Закона за регионалното развитие те се определят за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие, включително в територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики и в зони на възможностите за сътрудничество с други общини. Тяхното определяне се основава на анализ на икономическото, социалното, демографското, екологичното, инфраструктурното и пространственото състояние на територията. Отчитат се установените дефицити, функционалните връзки, необходимостта от публични и частни инвестиции и възможностите за създаване на заетост,		
--	--	--	--	---	--	--

				подобряване на инфраструктурата, развитие на туризма и преодоляване на обезлюдяването. Тези зони се включват в официални стратегически документи, разработени с участието на заинтересованите страни и приети или одобрени от компетентни публични органи. Следователно техният териториален обхват, нуждите, потенциалите и приоритетите за развитие са резултат от нормативно уреден процес на стратегическо планиране, а не от едностранно инвестиционно искане. Проблемът се състои в това, че действащата уредба признава стратегическото значение на зоните, но не им осигурява достатъчно оперативно действие при липса на действащ общ устройствен план. Общините могат да определят зони за концентрирано развитие и да предвидят за тях конкретни цели, мерки, партньорства и проектни идеи, но реализацията им може да остане блокирана за неопределен период поради липсата или продължителното изработване на общ устройствен план. Основното ни предложение преодолява този проблем непосредствено чрез допълване на устройственото законодателство. Ако то не бъде прието, Законът за регионалното развитие следва сам да установи, че обектите, чрез които се реализират предназначението,		
--	--	--	--	--	--	--

				целите и мерките на тези зони, придобиват статут на обекти с регионално значение по силата на закона. Действащият чл. 109, ал. 3, т. 3 от Закона за устройство на територията допуска при липса на действащ общ устройствен план да се разработва подробен устройствен план за един поземлен имот или за група поземлени имоти за обекти с регионално значение. Член 17, ал. 2, т. 3 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие предвижда съответна възможност за промяна на предназначението на земеделски земи и поземлени имоти в горските територии в зона „А“ и зона „Б“ въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план. Прилагането на тези разпоредби спрямо обектите в зоните за прилагане на интегриран подход обаче изисква изрична законова основа. Съгласно § 5, т. 74 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията обект с регионално значение е обект, определен като такъв с решение на съответния областен съвет за развитие по Закона за регионалното развитие. Изискването за отделно решение на областния съвет за развитие не отчита специфичната природа на обектите, които попадат в стратегически определени зони и са функционално свързани с изпълнението на приетата политика за тяхното развитие.		
--	--	--	--	---	--	--

				Нуждите, потенциалите и предназначението на съответната територия вече са анализирани, публично обсъдени и установени чрез приложимата интегрирана териториална стратегия за развитие или план за интегрирано развитие на общината. Повторното признаване на регионалното значение чрез отделна процедура би дублирало извършената стратегическа преценка и би поставило изпълнението на приетия документ в зависимост от производство, за което законът не определя достатъчно конкретни материалноправни критерии и срокове за произнасяне. Поради това статутът следва да възниква непосредствено по силата на закона при наличие на ясно установени обективни предпоставки. Регионалното значение на един обект не зависи от това дали е физически разположен върху територията на повече от една община. Обект в границите на една община може да влияе върху заетостта, транспортната и техническата инфраструктура, туристическите потоци, публичните услуги, демографските процеси и инвестиционната среда в цялата област. Такъв по-широк ефект е присъщ на обектите, чрез които се реализират целите на зоните за прилагане на интегриран подход. Особено отчетлив е той при зоните на възможностите		
--	--	--	--	--	--	--

				за сътрудничество с други общини и функционално свързаните територии, чието предназначение поначало предполага координация на инфраструктура, услуги, икономически дейности, туристически продукти и публични ресурси отвъд административните граници на една община. За да се гарантира правна яснота и да не се допуска придобиване на статута единствено поради географското местоположение на имота, законът следва да установи едновременно териториален и функционален критерий. Обектът или групата поземлени имоти трябва да попадат изцяло или частично в зона по чл. 11а, ал. 5, т. 6 или чл. 13, ал. 3, т. 3 от Закона за регионалното развитие. Наред с това инвестиционната инициатива трябва да съответства на предназначението на зоната и да бъде насочена към удовлетворяване на идентифицираните нужди, подкрепа на установените потенциали или изпълнение на цел, приоритет, мярка или проектна идея, включени в приложимия стратегически документ. Компетентният орган по Закона за устройство на територията следва да проверява служебно наличието на тези предпоставки при първото образувано производство. Проверката трябва да има единствено установителен характер. Органът няма да предоставя статута по		
--	--	--	--	--	--	--

				целесъобразност, а ще установява дали конкретният обект попада в съответната зона и съответства на предвиденото за нея развитие. Така няма да се създава ново самостоятелно разрешително производство, което да възпроизведе съществуващата административна пречка под друга форма. Статутът следва да се прилага независимо от вида на собствеността върху имота, правноорганизационната форма на възложителя и публичния или частния произход на инвестицията. Устойчивото регионално развитие се реализира както чрез държавни и общински обекти, така и чрез частни инвестиции, които създават заетост, туристическа и рекреационна инфраструктура, икономическа активност и благоустроена среда. Когато една частна инициатива съответства на целите и мерките на официално определена стратегическа зона, тя участва в изпълнението на приета публична политика и не следва да бъде изключвана единствено поради формата на собственост. Предлаганият механизъм запазва институционалния баланс между местното самоуправление и държавната регионална администрация. Общината и общинският съвет ще продължат да определят местните нужди, потенциали, приоритети и пространствения обхват на зоните чрез плана за интегрирано развитие на общината. След		
--	--	--	--	--	--	--

				възникване на статута конкретните производства ще се провеждат при компетентността, установена в Закона за устройство на територията за обектите с регионално значение, включително чрез правомощията на областния управител по разрешаване изработването и одобряване на подробния устройствен план, одобряване на инвестиционния проект и издаване на разрешението за строеж. Признаването на регионалното значение не създава автоматично право на строителство, не определя устройственото предназначение или параметрите на застрояване и не замества подробния устройствен план. То отстранява единствено абсолютната пречка, произтичаща от липсата на действащ общ устройствен план. Всички приложими процедури, ограничения и забрани по Закона за устройство на територията, Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за горите, Закона за опазване на земеделските земи, Закона за водите, Закона за културното наследство и останалото специално законодателство се запазват в пълен обем. Екологичната оценка, оценката на въздействието върху околната среда, оценката за съвместимост, промяната на		
--	--	--	--	--	--	--

				предназначението и останалите необходими производства продължават да се провеждат, а установените със закон забрани не могат да бъдат преодолявани чрез статута на обект с регионално значение. Предложението е особено необходимо за периферните, пограничните, селските и демографски засегнатите области, включително област Добрич, които съчетават обезлюдяване, инфраструктурни дефицити, недостатъчна транспортна свързаност, ограничена икономическа диверсификация и неизползван потенциал за устойчив туризъм, рекреация, син растеж и трансгранично сътрудничество. Община Каварна е показателен пример за последиците от продължителното изработване на общ устройствен план. В подобна ситуация местните общности, общината, собствениците и потенциалните инвеститори остават в трайна правна и икономическа несигурност, въпреки че приложимият план за интегрирано развитие на общината вече е определил съответните стратегически зони, потребности и потенциали. Предложеният механизъм е в съответствие с чл. 20 от Конституцията на Република България, който задължава държавата да създава условия за балансирано развитие на отделните райони, както и с чл. 174 и чл. 175 от Договора за функционирането на		
--	--	--	--	---	--	--

				Европейския съюз относно икономическото, социалното и териториалното сближаване. Тези задължения не могат да бъдат изпълнени единствено чрез приемане на стратегически документи, ако законодателството не осигурява възможност определените в тях зони, мерки и инвестиционни приоритети да бъдат практически реализирани. Поради изложеното настояваме да бъдат приети в пълния им обем предложенията от първото ни становище. Единствено ако МРРБ не възприеме изричното допълване на чл. 109, ал. 3 от Закона за устройство на територията и чл. 17, ал. 2 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, законопроекът следва задължително да установи, че обектите в зоните за прилагане на интегриран подход, които отговарят на посочените териториални и функционални условия, придобиват по силата на закона статут на обекти с регионално значение. Така ще бъде гарантирана минимално необходимата оперативна връзка между стратегическото и устройственото планиране, без да се ограничават останалите предложения и мотиви, изложени в първото ни становище.		
3.	Постъпило на 13.07.2026 г. по ел. поща	адв. Христиан Митев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на	1. В рамките на откритата обществена консултация по проекта на ЗИД на ЗРР изразявам настоящото становище в качеството си на адвокат, бивш народен представител и участник в подготовката и	Приема се по принцип	Съображенията относно приемането, частичното приемане или неприемането на отделните предложения

			друго лице/група лица:	вносянето на законодателна инициатива от 2020 г., с която народни представители от парламентарната група, към която принадлежах, предложихме изменения именно в материята на ПИРО, приоритетните зони за въздействие, ЗУТ, ЗУЧК и ЗОЗЗ. Принципно подкрепям целите на публикувания проект на ЗИД ЗРР. Привеждането на националната уредба в съответствие с новата класификация NUTS, въведена с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195, е необходимо и обосновано. Подкрепям и намерението на вносителя да усъвършенства системата от стратегически документи за регионално развитие, както и механизмите за прилагане на интегрирания териториален подход. Именно поради това считам, че настоящият законопроект следва да бъде използван и за възстановяване на една прекъсната през 2020 г. нормативна връзка между ЗРР, ЗУТ, ЗУЧК и ЗОЗЗ. Като народен представител през 2020 г. участвах в подготовката и вносянето на проект на ЗИД ЗРР със сигнатура № 054-01-102, с който беше направен опит да се въведе институтът на „ПРИОРИТЕТНИТЕ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ“ и да се създаде реален механизъм за тяхното прилагане чрез изменения не само в ЗРР, но и в ЗУТ, ЗУЧК и ЗОЗЗ. Тази законодателна инициатива беше породена от ясно установен практически		са изложени в мотивите към съответните предложения.
--	--	--	--------------------------------	--	--	---

				проблем: след отмяната на районите за целенасочена подкрепа по ЗРР беше премахнат и устройственият механизъм, който позволяваше при определени условия да се реализират обекти без изискване за предварително наличие на ОУП. Вместо старият институт да бъде заменен с новия инструмент на ПИРО и приоритетните зони за въздействие, законодателството остави празнота, която и до днес затруднява общините. Настоящият проект на ЗИД ЗРР от 2026 г. поставя отново същия въпрос, макар и в различен контекст. Проектът не се ограничава единствено до новото райониране по NUTS, а изменя и уредбата относно стратегическите документи, интегрирания териториален подход и връзката със ЗУТ. Поради това предложенията за възстановяване на режима на приоритетните зони за въздействие са пряко свързани с предмета на законопроекта. Те не представляват външна или несвързана материя, а продължават логиката, която самият вносител е възприел чрез предложените промени в ЗРР и ЗУТ. Считам, че най-правилният законодателен подход е настоящият ЗИД ЗРР да възприеме, с необходимото терминологично и екологично прецизиране, основната конструкция на законопроекта ни от 2020 г. Това означава в ЗРР да се въведе изрична уредба на		
--	--	--	--	--	--	--

				приоритетните зони за въздействие като част от зоните за прилагане на интегриран подход, а в ЗУТ, ЗУЧК и ЗОЗЗ да се създадат съответните последици от определянето им. Така ще се избегне създаването на нова паралелна концепция, но ще се възстанови липсващият практически механизъм. Приоритетните зони за въздействие не следва да се разбират като произволно избрани територии. Те са зони за прилагане на интегриран подход за въздействие върху територията на съответната община, определени съобразно анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие, които имат най-голяма възможност да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината. Тази формула беше заложена в законопроекта от 2020 г. и остава актуална, като днес може да бъде съобразена с предложената от вносителя нова терминология относно зоните за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие, включително зоните с неблагоприятни социално-икономически характеристики, зоните на възможностите за сътрудничество с други общини и функционално свързаните територии.		
--	--	--	--	---	--	--

				Становището на НСОРБ от 18.11.2020 г. към ЗИД ЗРР със сигнатура № 054-01-102, с което го подкрепя напълно, е особено важно и следва да бъде отчетено и сега. НСОРБ изрази принципна подкрепа към законопроекта след проучване сред общините и експертно обсъждане. В становището се приема, че чрез създаването на възможност за определяне на приоритетни зони за въздействие в ПИРО общините ще получат по-добра възможност за реализиране на инвестиционни инициативи, за развитие на природните дадености и ресурси на своите територии и за по-ускорено икономическо развитие. Това становище потвърждава, че предложената уредба не е частен или изолиран интерес, а отговаря на реални потребности на местната власт. НСОРБ постави и още един съществен въпрос: необходимостта от по-голяма гъвкавост при определяне на приоритетните зони за въздействие в ПИРО и от разширяване на допустимите хипотези за изменение на вече влезли в сила ОУП. Това означава, че самата организация на общините вижда в приоритетните зони не само стратегически елемент, а инструмент, който трябва да има отражение и върху ОУП. Тази позиция е напълно приложима и към настоящия ЗИД ЗРР, защото проблемът не е преодолян. ПИРО и зоните в тях продължават да бъдат значително по-слаби като инструмент, ако не		
--	--	--	--	---	--	--

				могат да доведат до реални последици по ЗУТ, ЗУЧК и ЗОЗЗ. Становището на МОСВ от 13.11.2020 г. по същия ЗИД ЗРР също следва да бъде оценено правилно. МОСВ не отхвърля предложението за приоритетни зони за въздействие, нито принципно възразява срещу възможността в зона „А“ и зона „Б“ по ЗУЧК да се допусне промяна на предназначението при липса на ОУП въз основа на само на ПУП. Министерството предлага само редакция, с която този режим да бъде обвързан с проведена процедура по глава шеста от ЗООС и чл. 31 ЗБР. Това е правилният баланс. От една страна се създава възможност за прилагане на ПИРО и приоритетните зони за въздействие по крайбрежието, и от друга страна не се допуска заобикаляне на ЕО, ОВОС, ОС и специалните екологични режими. Поради това в настоящото становище предлагам да се възприеме принципно законодателната конструкция от 2020 г., с леки корекции, като в частта относно ЗУЧК бъде отчетена редакцията, предложена от МОСВ. Това ще направи предложението по-устойчиво, защото ще съчетае необходимостта от развитие с гаранциите по ЗООС и ЗБР. Следва да се подчертае, че предложенията не целят премахване на ОУП като основен		
--	--	--	--	---	--	--

				устройствен документ и не въвеждат общо разрешение за строителство без контрол. Те целят единствено възстановяване на възможността в приоритетни зони за въздействие, определени по ЗРР, да се допуска разработване и прилагане на ПУП, когато за съответната територия няма одобрен ОУП, като се запазят всички изисквания на ЗУТ, ЗУЧК, ЗООС, ЗБР, ЗЗТ, ЗОЗЗ и другите специални закони. Това е различно от дерогация от екологичните правила. Става въпрос за дерогация от абсолютното блокиране поради липса на ОУП. С оглед на изложеното предлагам настоящият ЗИД ЗРР да бъде допълнен със следните изменения и допълнения:		
				§ ... В чл. 13 от Закона за регионалното развитие се правят следните изменения и допълнения: В ал. 1 след думата „устойчиво“ се добавя „ускорено“, а в края на изречението се добавя „ако има такъв“.	Приема се частично	Добавени са думите „ако има такъв“. Планът за интегрирано развитие на общината е стратегически документ, който определя целите, приоритетите и мерките за развитие на общината. Ускореното преодоляване на дефицити и насочването на ресурсите към определени територии се реализират чрез

					изпълнението на предвидените политики, мерки и инвестиции, а не чрез промяна на целта на плана. Понятието „устойчиво развитие“ обхваща целите на плана за интегрирано развитие на общината и не предполага необходимост от допълването му с характеристика, свързана с темпа на развитие. Добавянето на „ускорено“ не води до промяна в съдържанието, функциите или правното действие на плана, като същевременно въвежда неясно и оценъчно понятие без самостоятелно нормативно значение.
			2. § ... В чл. 24 от Закона за регионалното развитие, в т. 3 след думите „ОУП на общината“ се добавя „ако има такъв“.	Не се приема	Разпоредбата урежда контрола върху съответствието между плана за интегрирано развитие на общината и общия устройствен план.

					Когато общ устройствен план не е налице, липсва предмет на контрол, поради което предложеното уточнение е излишно и не е необходимо от нормативна гледна точка.
			3. ... В § 1 от Допълнителната разпоредба на Закона за регионалното развитие се създава нова точка: „... „Приоритетни зони за въздействие“ са зони за прилагане на интегриран подход за въздействие на територията на съответната община, определени съобразно анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие, които имат най-голяма възможност да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината.“	Приема се по принцип	Понятието „приоритетна зона за въздействие“ е уредено в методическите указания по чл. 17, т. 9 и не се използва в разпоредбите на ЗРР, поради което не е налице необходимост от въвеждането му като легално определено понятие в допълнителните разпоредби на закона. Предложената дефиниция не съдържа специфични белези, които да отличават приоритетните зони за въздействие от останалите елементи на планирането в ПИРО, а по същество

					възпроизвежда общите принципи за разработване на плана. Освен това то има методически характер, като подходът за определянето му е част от методическите указания в съответствие с чл. 17, т. 9. С оглед необходимостта съдържанието на понятието и методическият подход за неговото прилагане да могат да бъдат прецизирани и актуализирани при промени в политиката за регионално развитие, стратегическата рамка и методологията за планиране през отделните програмни периоди, е по-целесъобразно то да остане уредено в методическите указания на министъра, а не в закона.
--	--	--	--	--	---

			4. § ... В Закона за устройство на територията се правят следните изменения и допълнения: 1. В чл. 109, ал. 3 се създава нова точка със следното съдържание: „... обекти в приоритетни зони за въздействие за прилагане на интегриран подход по Закона за регионалното развитие.“ 2. В § 5 от Допълнителните разпоредби се създава нова точка със следното съдържание: „... „Приоритетни зони за въздействие“ са зони за прилагане на интегриран подход за въздействие на територията на съответната община, определени съобразно анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие, които имат най-голяма възможност да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината.“	Не се приема	Мотивите са изложени по предложение 3 от настоящото становище. В допълнение съгласно чл. 103, ал. 4 от Закона за устройство на територията устройствените планове следва да се съобразяват с предвижданията на действащите документи за стратегическо планиране по Закона за регионалното развитие, поради което нормативната връзка между ПИРО и устройственото планиране вече е осигурена. Самото определяне на дадена територия като приоритетна зона за въздействие не представлява достатъчно основание всички обекти в нея да бъдат включени сред изключенията по чл. 109, ал. 3 от ЗУТ.
--	--	--	---	----------------------------	--

			5. § ... В Закона за устройството на Черноморското крайбрежие се правят следните изменения и допълнения: 1. В чл. 17, ал. 2 се създава нова точка със следното съдържание: „... обекти в приоритетни зони за въздействие за прилагане на интегриран подход по Закона за регионалното развитие.“ 2. В чл. 17 се създават нова ал. 3: „(3) Извън случаите по ал. 1, ако за съответната територия на общината няма одобрен ОУП, се допуска промяна на предназначението на земеделски земи от седма до десета категория, попадащи в зона „А“ и зона „Б“, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план, одобрен след проведена процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие. 3. В чл. 18, ал. 1, т. 1 се изменя така: „1. концепциите, схемите и другите документи за стратегическо планиране на	Не се приема	Мотивите са изложени по предложения 3 и 4 от настоящото становище.
--	--	--	--	----------------------------	---

			регионалното и пространственото развитие по Закона за регионалното развитие;“ 4. В чл. 19, ал. 1 се изменя така: „(1) Обхватът и съдържанието, както и условията и редът за възлагане, изработване, приемане и прилагане на концепциите, схемите и другите документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие се определят в Закона за регионалното развитие.“ 5. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава нова точка със следното съдържание: „... „Приоритетни зони за въздействие“ са зони за прилагане на интегриран подход за въздействие на територията на съответната община, определени съобразно анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие, които имат най-голяма възможност да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината.“		
--	--	--	---	--	--

			6. § ... В Закона за опазване на земеделските земи се правят следните изменения и допълнения: 1. В § 1 от Допълнителната разпоредба се създава нова точка със следното съдържание: „... „Приоритетни зони за въздействие“ са зони за прилагане на интегриран подход за въздействие на територията на съответната община, определени съобразно анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие, които имат най-голяма възможност да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината.“ 2. В чл. 24, ал. 4 думите „освен в случаите по чл. 30, ал. 3 и 4“ се заменят с „освен в случаите по чл. 30, ал. 3, 4 и 5“. 3. В чл. 30 се създава нова ал. 5: „(5) Не се заплаща такса при промяна на предназначението на земеделска земя с начин на трайно ползване „нива“, която е от седма до десета категория, когато земята попада в обхвата на приоритетни зони за въздействие за прилагане на интегриран	Не се приема	Мотивите са изложени по предложение 3 от настоящото становище. В допълнение, предвиденото освобождаване от такса при промяна на предназначението на земеделски земи не е подкрепено с финансова обосновка или оценка на въздействието върху съответните публични приходи. Не е мотивирано и защо за земеделските земи, попадащи в приоритетни зони за въздействие, следва да бъде въведен преференциален режим, различен от общия ред. Самото обстоятелство, че даден имот попада в такава зона, не представлява достатъчно основание за освобождаване от публичноправно задължение, приложимо при промяна на предназначението на останалите земеделски
--	--	--	---	----------------------------	---

			подход по Закона за регионалното развитие.“		земи. Подобно освобождаване би довело до необосновано преференциално третиране на определена категория инвестиционни инициативи, без да са доказани необходимостта и пропорционалността на отклонението от общия режим. Наред с това изменението на режима на таксите по Закона за опазване на земеделските земи надхвърля предметния обхват на настоящия законопроект и е от компетентността на органа, отговорен за провеждането на държавната политика в областта на земеделските земи.
			12. МОТИВИ КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЯТА Предлаганите изменения възстановяват логиката на законодателната инициатива от	Приема се по принцип	Съображенията относно приемането, частичното приемане или неприемането на отделните предложения

			2020 г., но я привеждат в съответствие с настоящата терминология и с екологичните бележки, дадени от МОСВ. Те не създават нова самостоятелна уредба извън предмета на ЗИД ЗРР, а осигуряват практическо действие на институти, които вече са част от ЗРР и които настоящият законопроект допълнително прецизира. Добавянето на думата „ускорено“ в чл. 13, ал. 1 ЗРР е необходимо, защото ПИРО не следва да бъде само документ за устойчиво развитие в общ смисъл, а инструмент за ускорено преодоляване на дефицити и за насочване на ограничените ресурси към територии с най-голям потенциал за социално-икономически ефект. Уточнението „ако има такъв“ по отношение на ОУП е необходимо, защото в редица общини липсата на действащ ОУП практически блокира прилагането на ПИРО и обезсилва интегрирания подход. Въвеждането на приоритетните зони за въздействие ще позволи ясно разграничение между всички възможни зони за интегриран подход и онези от тях, които са избрани като най-важни за конкретната община. Именно това беше замисълът на законопроекта от 2020 г.: ПИРО може да съдържа повече от една зона, но общината следва да има възможност да определи приоритетни зони, в които да концентрира мерки, публични ресурси,	са изложени в мотивите към съответните предложения.
--	--	--	---	--

			административна подкрепа и инвестиционни инициативи. Определението в Допълнителната разпоредба на ЗРР е необходимо, за да се избегне неяснота относно съдържанието на понятието. Приоритетните зони за въздействие не са произволни територии, а резултат от анализ на силните и слабите страни на общинската територия и на потенциалите за развитие. Те трябва да бъдат насочени към социално-икономическо въздействие и да бъдат свързани с идентифицираните нужди, потенциалите за развитие, неблагоприятните социално-икономически характеристики, междуобщинското сътрудничество и функционалните връзки между териториите. Допълнението в чл. 109, ал. 3 ЗУТ е централно. Действащата уредба вече допуска редица изключения от изискването за ОУП при наличие на значим публичен, регионален, инфраструктурен, инвестиционен или културен интерес. Приоритетните зони за въздействие имат същата, дори по-широка обществена функция, защото са свързани с общинска стратегия, с анализ на нуждите и потенциалите и с предварително определена териториална насоченост. Няма основание обектите в такива зони да бъдат изключени от възможността за разработване на ПУП при липса на ОУП, когато всички останали законови режими се спазват.		
--	--	--	---	--	--

			Допълнението в чл. 17, ал. 2 ЗУЧК е необходимо, защото за Черноморското крайбрежие действа специален устройствен закон. Ако аналогична промяна бъде направена само в ЗУТ, но не и в ЗУЧК, именно черноморските общини ще останат в по-неблагоприятно положение, въпреки че при тях интегрираният подход е особено важен поради съчетаването на туризъм, природни ресурси, инвестиционни инициативи, екологични режими, инфраструктурни потребности и демографски проблеми. Новата ал. 3 на чл. 17 ЗУЧК следва да бъде възприета в редакцията, предложена от МОСВ. Така ще се признае, че при липса на ОУП може да се допусне промяна на предназначението на земеделски земи от седма до десета категория, попадащи в зона „А“ и зона „Б“, въз основа на влязъл в сила ПУП, но само след проведена процедура по глава шеста от ЗООС и чл. 31 ЗБР. Тази редакция е балансирана, защото не блокира развитието на крайбрежните общини, но и не допуска заобикаляне на ЕО, ОВОС, ОС или другите екологични гаранции. Предложението за изменение на ЗОЗЗ също следва да бъде възстановено. Когато земеделска земя с НТП „нива“ от седма до десета категория попада в приоритетна зона за въздействие, не е оправдано таксата за промяна на предназначението да се превръща		
--	--	--	---	--	--

			в допълнителна пречка пред реализацията на инициативи, които самият стратегически документ е определил като значими за общината. Това не отменя процедурите по ЗОЗЗ, а само създава насърчителен режим за територии, които са предварително определени като приоритетни. Особено важно е да се подчертае, че предложенията не дерогират ЗООС, ЗБР, ЗУЧК, ЗОЗЗ или друг специален закон. Те не отменят ЕО, ОВОС, ОС, съгласувателните режими, ограниченията в защитени територии и защитени зони, нито съдебния контрол. Предложенията дерогират единствено абсолютното изискване за ОУП там, където липсата на ОУП блокира реализацията на ПИРО и на приоритетните зони за въздействие. Именно това беше смисълът на законодателната инициатива от 2020 г. и именно този смисъл следва да бъде възстановен сега. Предлаганите изменения ще имат положително въздействие върху държавата, защото ще направят интегрирания териториален подход реално приложим. Те ще имат положително въздействие върху общините, защото ще им дадат инструмент да реализират ПИРО, вместо тези планове да останат документи без оперативна сила. Те ще имат положително въздействие върху частните собственици и инвеститорите,		
--	--	--	--	--	--

				защото ще създадат предвидима възможност за ПУП в приоритетни зони, без да се премахва контролът. Те ще имат положително въздействие и върху околната среда, защото ще насочат развитието към предварително анализирани територии и ще го подчинят на процедурите по ЗООС и ЗБР, вместо да насърчават хаотични и непланирани инициативи. В заключение предлагам Министерството на регионалното развитие и благоустройството да включи в настоящия ЗИД ЗРР възстановената и актуализирана законодателна конструкция относно приоритетните зони за въздействие, като възприеме основните предложения от законопроекта със сигнатура № 054-01-102 от 2020 г. и екологично прецизираната редакция, предложена от МОСВ. По този начин законопроектът ще постигне не само формално съответствие с новата класификация NUTS, но и реално усъвършенстване на механизмите за регионално и пространствено развитие.		
4	Постъпило чрез системата за електронен	Арх. Банко Банов председател на КАБ РК Стара Загора	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: КАБ РК Стара	1. II. СЪОТНОШЕНИЕ С ПРЕДХОДНОТО СТАНОВИЩЕ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ(№ 12197-К) През април 2026 г. подписаните организации внесоха съвместно становище по проекта на НКРПР 2026-2040 (обществена консултация	Не приема се	Твърдението, че към датата на становището не е публикувана справка по чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове по обществената консултация на проекта

	документооб- орот с изх. № ЦЗ- 46/13.07.2026 г.	Венцислав Славов председател на КРИБ – Стара Загора Димитър Янков председател на Клуб на работодателя Стара Загора	Загора, КРИБ – Стара Загора, Клуб на работодателя Стара Загора	№ 12197-К, приключила на 08.04.2026 г.) с три структурни искания. Към датата на настоящото становище справка по чл. 26, ал. 5 ЗНА по посочената консултация не е публикувана, НКРПР не е внесена за приемане от МС, а нито едно от исканията не е нито прието, нито мотивирано отхвърлено. Междувременно нормативният процес по новото райониране изпревари стратегическия: рамката, която НКРПР следваше да зададе, се урежда с настоящия законопроект - с обвързваща законова сила. Това налага исканията да бъдат пренесени на законодателно ниво, както следва...		на НКРПР 2026–2040 г., не съответства на фактическото положение. Справката за получените предложения е публикувана на 12.06.2026 г. на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МРРБ, като в нея са изложени мотиви относно приемането или неприемането на постъпилите предложения.
				2. IV. ОБЩА ПОЗИЦИЯ Подписаните организации подкрепят по принцип привеждането на националното законодателство в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195 на Комисията от 13.11.2025 г. (ОВ, серия L от 27.01.2026 г.) " , задължителен в своята цялост и пряко приложим от 01.01.2027 г. Подкрепяме и терминологичното синхронизиране между ЗРР и ЗУТ, както и специалния подход към Столичния регион.	Приема се по принцип	Съображенията относно приемането, частичното приемане или неприемането на отделните предложения са изложени в мотивите към съответните предложения.

			Същевременно констатираме, че законопроектът урежда прехода към новото райониране без нито една разпоредба, адресираща териториите в справедлив преход. Проверката на пълния консултационен пакет 1 показва, че понятията „справедлив преход“, „териториален план за справедлив преход“, „Фонд за справедлив преход“ и „въглищни територии“ не се срещат нито веднъж в нито един от документите - при положение че институционалното реструктуриране на регионалното ниво е моментът на максимална уязвимост на тези инструменти, а публичното представяне на реформата акцентира именно върху ползите за въглищните области. Предложенията ни отстраняват това разминаване с минимална редакционна намеса, без концептуална промяна на законопроекта и без необходимост от финансови средства. V. КОНСТАТАЦИИ И АРГУМЕНТАЦИЯ 5.1. Новият Южен регион концентрира всички български територии в справедлив преход Съгласно § 1 от законопроекта (нова редакция на чл. 4, ал. 3, т. 3 ЗРР) в Южния регион за планиране влизат едновременно областите Стара Загора, Перник и Кюстендил - трите области с приети ТПСР, одобрени от ЕК като част от ПРР ! в изпълнение на Регламент (ЕС) 2021/1056 за създаване на ФСР. Новата ИТСР на Южен регион следователно ще бъде	
--	--	--	--	--

			единственият стратегически документ на регионално ниво в страната, който трябва да интегрира целия национален процес на справедлив преход. Законопроектът не отчита това обстоятелство нито в съдържанието на ИТСР (чл. 11, ал. 5), нито в преходния режим (§ 17). Уреждането на справедливия преход в ИТСР на Южния регион не е локално искане, а системна необходимост, произтичаща от конфигурацията, която самият законопроект създава. 5.2. Индикативният списък по чл. 11, ал. 5, т. 10 става предварително условие за финансиране По действащата редакция на чл. 19, ал. 1, т. 3 ЗРР 2! РСР „участва в процеса на подбор“ на концепции за ИТИ. С § 10 от законопроекта разпоредбата придобива следната редакция (курсивът е наш): „3. определя приоритетните интегрирани териториални инвестиции в изпълнение на подхода по чл. 11, ал. 5, т. 8 [...]/, включени в списъка по чл. 11, ал. 5, т. 10 [...] които да бъдат съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, от други европейски фондове и финансови източници, включително финансови инструменти, и от съответното национално съфинансиране ...“ Правната последица е, че проектна идея, невключена в индикативния списък на ИТСР,	
--	--	--	---	--

			не може да бъде приоритизирана за съфинансиране. Списъкът се превръща от ориентировъчен инструмент в предварително условие за достъп до финансиране, без законопроектът да предвижда каквито и да е критерии за неговото съставяне и териториална балансираност. За регион с десет области и изразен агломерационен център този дефицит създава структурен риск от концентрация на списъка - и следователно на финансирането - в най-силния център, в противоречие с целите на политиката за сближаване, декларирани в мотивите. 5.3. § 17, ал. 3 прекратява наблюдението на заварените стратегии без преходен режим за текущите операции Дословният текст на разпоредбата гласи: „(3) Изпълнението и наблюдението на изпълнението на интегрираните териториални стратегии на регионите за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. приключват с влизането в сила на този закон без извършване на последваща оценка.“ Към 01.01.2027 г. по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР ще има действащи договори, чието изпълнение продължава години след тази дата. По официална информация на УО на ПРР по процедури BG16FFPR003-4.005 и BG16FFPR003-4.006 договорите са сключени и в изпълнение (проведени обучения на		
--	--	--	--	--	--

			бенефициенти съответно на 29.04.2026 г. и 19.05.2026 г.) 1, а по процедура BG16FFPR003-4.004 - 357 одобрени и 822 резервни проектни предложения с ресурс над 181 млн. лв. само за област Стара Загора - договарянето беше временно преустановено. Законопроектът не урежда кой орган на регионално ниво поема координацията и наблюдението на заварените ИТИ и операции след прекратяването по § 17, ал. 3 и след реструктурирането на съществуващите РСР. Отбелязваме и нормативна непълнота по отношение на междинната оценка: ангажиментът за нейното извършване е поет единствено в доклада на вносителя, но не е нормиран - чл. 33, ал. 1 ЗРР предвижда междинна оценка „в средата на периода на действие“, който за ИТСР 2021-2027 е изтекъл, а § 17, ал. 3 урежда единствено отпадането на последващата оценка. Без изрична разпоредба обещаната аналитична приемственост между старите и новите стратегии остава без правно основание. Уязвимостта, която тази празнота създава, не е хипотетична. С решение на МС от заседанието на 10.06.2026 г. е възложено разработването на актовете за корпоративното реструктуриране на БЕХ в изпълнение на реформа С4.К11 от ПВУ, със срок 26 август 2026 г. !" Корпоративната трансформация на енергийния сектор, засягаща пряко комплекса		
--	--	--	--	--	--

			„Марица-изток“, ще протича успоредно с институционалното реструктуриране на регионалното ниво по настоящия законопроект. Съпадението на двата процеса без нормативна координационна рамка мултиплицира риска от прекъсване на инструментите за преход в най-чувствителния период. 5.4. Заличаване на нормативната връзка между ИТСП и схемите за регионална държавна помощ Действащият чл. 11, ал. 4 ЗРР гласи (курсивът е наш): „... (4) Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 отчита предвижданията и инвестиционните намерения за развитие за територията на района и се използва като основа при разработването на схеми за регионална държавна помощ.“ С 43, т. 2 от законопроекта подчертаната функция се заличава. Нито мотивите, нито докладът, нито оценката на въздействието обясняват причината или посочват заместващ механизъм. За области с максимален интензитет на регионалната инвестиционна помощ, каквато е Стара Загора, отпадането на законата котва между териториалната стратегия и разработването на схемите за		
--	--	--	--	--	--

			помощ за периода 2028-2034 г. създава правна несигурност за инвестиционното планиране на предприятията. 5.5. Разминаване между публично обявените цели и нормативното съдържание Публичното представяне на реформата акцентира върху ефекта от обособяването на Столичния регион: подобряване на статистическите показатели на останалите региони и на достъпа им до по-високи интензитети на европейско съфинансиране, с изрично посочване на въглищните области. Този ефект обаче е статистическа последица от Делегиран регламент (ЕС) 2026/195 "1, а не резултат от разпоредба на законопроекта. Нито една норма в проекта не адресира въглищните територии, справедливия преход или гаранциите, че статистическото подобрене ще се превърне в реален финансов достъп за засегнатите територии. Молим разминаването да бъде отстранено чрез предложенията по Раздел У1 подолу. ” 5.6. Представителност в новия Южен регионален съвет за развитие При запазените квоти по чл. 18, ал. 6 и по данните от Преброяване 2021 г. 1“! (окончателното разпределение зависи от официалните данни на НСИ към момента на конституиране) област Пловдив би	
--	--	--	--	--

			разполагала с максималната квота от шестима общински представители, а област Стара Загора - с трима. Не оспорваме демографския принцип. Обръщаме внимание обаче, че в съвет от порядъка на четиридесет членове, с гласуващи наблюдатели по чл. 18, ал. 13, т. 6-11, балансът на решенията по чл. 19, ал. 1, т. 3 - които определят разпределението на европейското съфинансиране - ще зависи критично от правилата за съставяне на индикативния списък (Констатация 5.2) и от процедурните правила по чл. 18, ал. 15, отнесени изцяло към правилника за прилагане. Настояваме принципът на териториална балансираност да бъде закрепен на ниво закон.		
			3. VI. КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ Предложение № 1. Териториите с ТПСР - в задължителното съдържание на ИТСР (§ 3, т. 3, б. „б“) В§ 3, т. 3, буква „б“ от законопроекта изменението на чл. 11, ал. 5, т. 4 ЗРР да се допълни, като буквата придобие следната редакция: „б) в т. 4 след думите „характеристики и проблеми“ се добавя „включително такива с неблагоприятни социално-икономически характеристики и територии, засегнати от прехода към климатична неутралност, за	Приема се по принцип	Териториите, засегнати от прехода към климатична неутралност, за които са приети териториални планове за справедлив преход, ще бъдат взети предвид при разработването на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Южния регион за планиране от ниво 2 за 2028 – 2034 г.

			които са приети териториални планове за справедлив преход;“ Мотиви: Законопроектът вече разширява т. 4 с териториите с неблагоприятни социалноикономически характеристики. Териториите в справедлив преход са легално обособена категория по Регламент (ЕС) 2021/1056 Г", с одобрени от ЕК планови документи и специфичен финансов инструмент. Изричното им посочване гарантира, че пространствената структура на ИТСР ги отчита задължително, а не по преценка на разработващия. Предложението е в пълен синхрон с логиката на вече предвиденото допълнение.		Същевременно описаните територии, вече попадат в обхвата на предвидените в т. 4 територии със специфични характеристики и проблеми, както и се отчитат в анализа на икономическото, социалното и екологичното състояние на региона. Предложеното допълнение не разширява съдържанието на интегрираните териториални стратегии за развитие, а води до ненужно детайлизиране чрез изрично изброяване на отделни видове територии, които вече са обхванати от общата разпоредба.
			4. Предложение № 2. Пространствена рамка за справедлив преход в ИТСР (§ 3, т.3 нова буква)	Не се приема	Целта на предложението – пространственото отразяване на процесите, свързани със справедливия преход,

			В § 3, т. 3 от законопроекта да се създаде нова буква „ж“: „ж) създава се т. 15: „ 15. за регионите за планиране от ниво 2, в чийто териториален обхват попадат територии с приети териториални планове за справедлив преход - пространствена рамка за > справедлив преход, която определя зоните за икономическа трансформация, реиндустриализация, рекултивация и развитие на нови енергийни мощности и осигурява съответствие с териториалните планове за справедлив преход и координация с актовете за реструктуриране в енергийния сектор.“ Мотиви: С отмяната на Глава пета от ЗУТ (§ 16 от законопроекта) ИТСП остава единственият документ, способен да носи регионална пространствена рамка. Без изрично изискване пространственото измерение на прехода на „Марица-изток“ - най-мощната териториална трансформация в страната за периода на действие на новите стратегии - остава нормативно неуредено. Разпоредбата се прилага само за региони с ТПСП територии и не създава тежест за останалите. Тя осигурява и липсващата координационна		може да бъде постигната в рамките на действащата нормативна уредба и не налага допълване на съдържанието на ИТСП. Съгласно чл. 11, ал. 5 от ЗРР ИТСП вече съдържат пространствена структура на региона, включително територии със специфични характеристики и проблеми, както и функционално-йерархична структура с идентифицирани зони за индустриално развитие и бизнес и други територии с ключово значение за регионалното развитие. Това предоставя необходимата нормативна основа в стратегиите да бъдат отразени териториите, обхванати от териториалните планове за справедлив преход, както и мерките и приоритетите, свързани
--	--	--	---	--	--

			връзка с процеса по реформа С4.К11 от ПВУ 1",		с тяхното развитие, когато това е относимо за съответния регион. В този смисъл не е необходимо въвеждането на отделен задължителен елемент в съдържанието на ИТСР, приложим само за част от регионите за планиране. Подобно допълнение би довело до ненужно детайлизиране на закона и до отклонение от възприетия единен подход към съдържанието на стратегическия документ, без да създава допълнителна практическа стойност.
			5. Предложение №. 3. Преходен режим за заварените инструменти -- механизъм за непрекъснатост (§ 17 - нови ал. 4 и 5) В 17 от Заключителните разпоредби да се създадат ал. 4 и 5: „ (4) Приключването по ал. 3 не засяга изпълнението на одобрените концепции за интегрирани териториални инвестиции и	Приема се по принцип	Законопроектът не засяга изпълнението на одобрените концепции за ИТИ и на операциите по програмите, съфинансирани от ЕФСУ, включително ФСП. Тяхното изпълнение се

		на операциите по програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, включително по Фонда за справедлив преход, одобрени в изпълнение на интегрираните териториални стратегии за развитие за периода 2021-2027 г. Функциите по регионална координация и наблюдение на изпълнението им се поемат от 1 януари 2027 г. от регионалния съвет за развитие на региона за планиране от ниво 2, в чийто териториален обхват попада съответната територия, до приключване на изпълнението им. (5) За интегрираните териториални стратегии за развитие за периода 2021-2027 г. се извършва междинна оценка при условията на чл. 33, ал. 2, резултатите от която се вземат предвид при разработването на стратегическите документи за периода 2028-2034 г. Междинната оценка съдържа самостоятелен раздел относно изпълнението на инструментите за справедлив преход на териториите с приети териториални планове за справедлив преход.“ Мотиви: Разпоредбата запълва правния вакуум по Констатация 5.3, като гарантира, че институционалното реструктуриране няма да прекъсне изпълнението и	осъществява по реда на съответните програми и приложимата нормативна уредба и не е обусловено от действието на ИТСП за периода 2021–2027 г. Поради това не е необходимо изрично преходно правило, че приключването на изпълнението и наблюдението на ИТСП не засяга изпълнението на вече одобрените концепции и операции. Законопроектът не създава правен вакуум по отношение на регионалната координация и наблюдението. Регионалните съвети за развитие не се закриват, а се реструктурират съобразно новото райониране и продължават да изпълняват предвидените в закона функции. Не е необходимо
--	--	---	--

			наблюдението на текущи операции с хоризонт след 01.01.2027 г.- включително стотиците договори на МСП по Приоритет 4 на ПРР. Ал. 5 нормира междинната оценка, за която вносителят е поел ангажимент единствено в доклада 1, и осигурява аналитичната приемственост по отношение на справедливия преход. Предложението не изисква финансови средства и съответства изцяло на декларираните цели на законопроекта.		въвеждането на специален преходен режим за "поемане" на функции между органи от един и същи вид. По отношение на оценката на ИТСР предстои възлагането на междинна оценка, която ще осигури необходимата аналитична основа за разработването на стратегическите документи за периода 2028-2034 г., като отпадането на последващата оценка е обусловено от избягване на дублиране на оценки със сходен предмет и съдържание. Въведена е разпоредба по отношение на изпълнението на ИТСР за периода 2021-2027 което продължава след влизането в сила на ЗИД на ЗРР приключване на изпълнението на концепциите за интегрирани
--	--	--	--	--	--

					териториални инвестиции и проектите, предвидени за изпълнение в рамките на стратегиите
			6. Предложение № 4, Териториална балансираност на индикативния списък (§ 3, т. 3 - нова буква) В § 3, т. 3 от законопроекта да се създаде нова буква, с която в чл. 11, ал. 5, т. 10 ЗРР след думите „проектни идеи“ се добавя: „подбрани при осигурена териториална балансираност в рамките на региона и при отчитане на териториите по т. 4,“ Мотиви: По новата редакция на чл. 19, ал. 1, т. 3 (8 10 от законопроекта) включването в индикативния списък е предварително условие за приоритизиране и съфинансиране на ИТИ (Констатация 5.2). Условие с такава правна тежест не може да остане без законов критерий за съставянето му. Изискването за териториална балансираност е минималната гаранция, че списъкът на регион с десет области няма да бъде концентриран в агломерационния център.	Не се приема	Основна цел на ИТСР е постигането на балансирано и устойчиво развитие на териториите чрез идентифициране на техните специфични характеристики, потребности, потенциал и приоритети за развитие. Това не предполага въвеждането на законово изискване за териториална балансираност при формирането на списъка по чл. 11. Подобно понятие няма самостоятелно нормативно съдържание и не определя обективен критерий, въз основа на който да се формира списъкът. Подходът за постигане на балансирано териториално развитие

					не се изразява в предварително определено териториално разпределение на включените проектни идеи, а в отчитане на специфичните потребности и потенциала на отделните територии. Конкретните правила и критерии за формиране на списъка не са предмет на ЗРР.
			7. Предложение № 5. Връзката със схемите за регионална държавна помощ (§ 3, т. 2) Предлагаме § 3, т. 2 от законопроекта да отпадне, като се запази действащата редакция на чл. 1, ал. 4 ЗРР в частта „и се използва като основа при разработването на схеми за регионална държавна помощ“. Алтернативно, ако заличаването се поддържа, молим в справката по чл. 26, ал. 5 ЗНА и в мотивите да бъде посочен изрично нормативният механизъм, който ще изпълнява тази функция за периода 2028-2034 г. Мотиви: Съгласно Констатация 5.4 заличаването е немотивирано и създава равна несигурност за инвестиционното	Приема се	Текстът на законопроекта е редактиран, като е запазена възможността интегрираните териториални стратегии за развитие да се използват като основа при разработването на схеми за регионална държавна помощ.

			планиране в областите с максимален интензитет на регионална помощ.		
			8. VII. ВЪПРОСИ, НА КОИТО МОЛИМ ДА БЪДЕ ОТГОВОРЕНО В СПРАВКАТА ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ЗНА 1 Кой нормативен механизъм ще замести функцията на ИТСР като основа при разработването на схеми за регионална държавна помощ след заличаването по § 3, т. 2, и как ще бъде гарантирана приемствеността за програмния период 2028-2034 г.? 2. Как вносителят съотнася публично обявената цел на реформата - подобряване на достъпа до европейско съфинансиране на възлищните области - с обстоятелството, че нито една разпоредба на законопроекта не адресира тези територии, и приема ли предложенията по Раздел VI като механизъм за отстраняване на това разминаване? 3. В какъв срок ще бъде публикувана справката по чл. 26, ал. 5 ЗНА по обществена консултация № 12197-К (проект на НКРПР 2026-2040) и как ще бъде осигурена съгласуваността между окончателния текст на НКРПР и новите ИТСР, при положение че по чл. 11, ал. 2 ЗРР вторите се разработват „в съответствие“ с първата, а двата процеса протичат паралелно? 4. На коя дата ще се проведе заседанието на Регионалния съвет за развитие на	Приема се по принцип	По отношение на поставените въпроси: 1. Отговор е предоставен по т. 7 от настоящата справка. 2. Отговор е предоставен по т. 3 – 7 от настоящата справка. 3. Отговор е предоставен по т. 1 от настоящата справка. В допълнение следва да се отбележи, че към настоящия момент разработването на новите ИТСР не е започнало и предстои да стартира след приемането или в непосредствена времева близост до приемането на НКРПР. Поради това не е налице риск от несъответствие между двата документа, като

			Югоизточния регион, на което законопроектът ще бъде представен съгласно доклада на вносителя, и ще бъде ли осигурена възможност за участие на заинтересованите страни по чл. 18, ал. 13, т. 7, 10 и 11 ЗРР? VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ Подкрепяме привеждането на ЗРР в съответствие с новата класификация NUTS и заявяваме готовност за конструктивно участие в довършването на реформата. Петте ни предложения не променят концепцията на законопроекта, не изискват финансови средства и са насочени единствено към това институционалният преход да не прекъсва действащи инструменти и новата регионална рамка да отчита обективния факт, че Южният регион ще концентрира целия национален процес на справедлив преход. Молим предложенията да бъдат разгледани по същество и отразени в справката по чл. 26, ал. 5 ЗНА. Изразяваме готовност за участие в работна среща с екипа на МРРБ и в заседанието на Регионалния съвет за развитие на Югоизточния регион при представянето на законопроекта.		предвижданията на НКРПР ще бъдат отчетени при изготвянето на новите ИТСР съгласно изискването на чл. 11, ал. 2 от Закона за регионалното развитие. 4. Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие е представен и обсъден от Регионалния съвет за развитие на Югоизточния регион в рамките на проведена писмена процедура/заседание на РСР, приключила на 24.07.2026 г. В съответствие с изискванията на Закона за регионалното
--	--	--	--	--	---

						развитие в процедурата са участвали всички членове на съвета, включително представителите на заинтересованите страни по чл. 18, ал. 13, т. 7, 10 и 11 от ЗРР, на които е предоставена възможност да представят становища и предложения по законопроекта. Постъпилите становища са изпратени на МРРБ за разглеждане и отразяване по установения ред.
5.	Постъпило чрез системата за електронен	Арх. Петър Диков представител на УС на САБ	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Съюза на	1. Делегираният регламент (ЕС) 2026/195 за осигуряване на съответствие на националното законодателство с новата класификация NUTS е задължителен в своята цялост и ще се прилага пряко във всички държави членки от 1 януари 2027 г. Съгласно този регламент промените, които следва да се отразят в	Не се приема	Предложеното включване на Софийска област и област Перник в Столичния регион от ниво NUTS 2 противоречи на териториалната

	документооборот с изх. № I - 80/15.07.2026 г.		архитектите в България	националното законодателство на страните членки на ЕС, са следните: Да се обединят текущите статистически зони от ниво 1 в един регион NUTS 1 и окрупняване на текущите статистически райони от ниво 2 в четири нови, като се изменят границите на всеки един от тях, но се запазват границите на областите от ниво 3. Да се предложат изменения, основани на практиката от прилагането на интегрирания териториален подход, с цел усъвършенстване на стратегическите документи за регионално развитие и механизмите за тяхното изпълнение, както и необходимите промени в други закони. Стратегическите цели и приоритети, основани на ИНТЕГРИРАНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ СТРАТЕГИИ ЗА РАЗВИТИЕ, са ключовите планови документи за осъществяване на интегрирани териториални инвестиции, базирани на партньорство между общините, бизнеса и гражданските организации. Тези планови документи осигуряват следване на формулираните основни цели и приоритети за устойчиво развитие на региона чрез съгласуваните програми и конкретни проекти, заложи в ПИРО (плановите за интегрирано развитие на общините), както и с осъществяване на съвместни инициативи и проекти в областите и общините.		класификация, изрично определена в Приложение I към Делегиран регламент (ЕС) 2026/195. Съгласно член 2 от същия регламент той е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки. Поради това предложението не може да бъде отразено в законопроекта, чиято цел е привеждане на Закона за регионалното развитие в съответствие с посочения акт на Европейския съюз. Същевременно, следва да се отбележи, че при разработването на законопроекта са отчетени необходимостта от съобразяване на специфичните характеристики на Столичния регион и неговите функционални връзки със съседните
--	---	--	-------------------------------	---	--	---

				Тези изменения трябва да допринесат за усъвършенстване на държавната политика за регионално развитие чрез привеждане на нормативната уредба в съответствие с новата класификация NUTS, отразяване на промените в броя и териториалния обхват на регионите за планиране, адаптиране и усъвършенстване на системата от стратегически документи съобразно новото райониране и прилагането на интегрирания териториален подход. Ще се създаде ясна и последователна нормативна рамка за управлението на развитието на регионите от ниво 2. Следва да се повиши съгласуваността и правната яснота в нормативната уредба посредством прецизиране на терминологията и актуализиране на препратките между съответните актове. Районите от ниво NUTS 2 не са само райони на статистиката. Те са най-важното ниво на планиране във всички европейски страни. На това ниво се разработват интегрираните териториални стратегии за развитие, които практически очертават целите и приоритетите за устойчиво развитие на общините и осигуряват реализирането на интегрирани териториални инвестиции. Предложението на Министерския съвет от 26.03.2025 г. и включването му като изменения на ЗРР за 4 района от ниво NUTS 2		територии. В тази връзка предложеният чл. 11а предвижда Планът за интегрирано развитие на Столична община, изпълняващ функциите на интегрирана териториална стратегия за развитие на региона от ниво NUTS 2, да отчита функционалните връзки със съседни общини и региони за планиране, агломерационния характер на Столичния регион, както и възможностите за сътрудничество с функционално свързани територии. Поради това законопроекът вече съдържа механизми за отразяване на особеностите на Софийската агломерация в процеса на стратегическото планиране.
--	--	--	--	---	--	--

				е проучвано, дискутирано и аргументирано многократно през последните 10 години. Предложеното райониране е съобразено с: природо-географските характеристики на територията на страната; исторически и културни особености; целите и приоритетите на европейски, макрорегионални, трансгранични, български национални, регионални, местни и секторни стратегически и планови документи; статистическите данни за състоянието и тенденциите в демографското развитие на страната; тенденциите в сътрудничеството и процеса на европейска интеграция на балканските страни. Предложението обаче Столична община да се обособи като четвърти самостоятелен район не е разумно и целесъобразно. Столичният район се отличава с малка територия и прекомерно голяма гъстота на населението на кв. км. Това е нормално за столичен регион, но разликите биха били драстични, ако се избере, както е изложено, столичен регион само в рамките на Столична община. Разработването на ПИРО (План за интегрирано развитие на общината) не може да се осъществи без наличието на Интегрирана териториална стратегия за територията на Столичната		
--	--	--	--	--	--	--

				агломерация. Всички планове за териториално, устройствено и пространствено развитие на столицата, съобразно постигане на целите и приоритетите на социално-икономическото развитие през последните 80 години, са разработвани именно на територията на Софийската агломерация и Софийско-пернишкия подрайон. Недопустимо е Столична община NUTS 4, София област-град NUTS 3 и Столичен район NUTS 2 да планират своето социално-икономическо и пространствено развитие само на територията на Софийска община, без да имат интегрирана териториална стратегия на ниво район от ниво 2, аналогична на стратегиите на останалите три района. По тази причина предлагаме към Столичен район NUTS 2 да се приобщят и област Софийска и област Перник, като характеристиките ще бъдат както следва: „СТОЛИЧЕН РАЙОН“ включва области: София град, Софийска, Пернишка: 1. Територия: 13 884 кв. км (12,5%); 2. Население: 1 772 645 души (2011); 1 805 023 души (2016); 1 728 339 души (2022); 3. Гъстота: 124,48 души/км² (приблизително 12% от територията на страната; 2 милиона жители при гъстота на населението 125 д./км²).		
--	--	--	--	---	--	--

				На основание на гореизложеното предлагаме следните изменения в публикувания за обществено обсъждане проект за изменение и допълнение на Закона за регионално развитие: 1. В параграф 1: От Южен район да отпадне текстът „София и Перник“. Към Столичния район да се добави и текстът „област Софийска и област Перник“. От предложения текст за ал. 3 на чл. 4 на ЗРР да отпадне текстът „с изключение на Столичния регион, който е едновременно район от ниво 2 и район 3....“. 2. В параграф 3: В ал. 1 на чл. 11 от ЗРР да се добави „Столичния регион“. 3. Параграф 4 да отпадне 4. В параграф 6: В изменението на чл. 16, ал. 1 след „Южен“ да се добави и текстът „Столичен регион“ и да отпадне текстът „и планът за интегрирано развитие на Столична община“. В изменението на чл. 16, ал. 2 след „Южен“ да се добави и „Столичен“ и да отпадне текстът „и планът за интегрирано развитие на Столична община“. 5. В параграф 8:		
--	--	--	--	--	--	--

				В изменението на чл. 18, ал. 4 след „Южен“ да се добави „и Столичен“. В изменението на чл. 16, ал. 5 след „Южен“ да се добави и „Столичен“. В изменението на чл. 16, ал. 6 след „Южен“ да се добави и „Столичен“. 6. В параграф 9: Да отпадне предложението чл. 18а. 7. В параграф 10: Да отпаднат точки 1, 2 и 3. В чл. 19 да отпадне т. 1 и т. 2. 8. В параграф 11: В чл. 21 да отпадне т. 6 и т. 9. 9. В параграф 12: В изменението на чл. 23 да отпадне ал. 2. 10. В параграф 17: В ал. 1 след „Южен“ да се добави „и Столичен“. Ал. 2 да отпадне. Господин Министър, Разчитаме на Вашето разбиране, съдействие и подкрепа за предложените промени в Проекта за изменение и допълнение на Закона за регионално развитие, които ще допринесат за по-доброто планиране и координация на		
--	--	--	--	---	--	--

				действията на европейската, националната, регионалната и общинската власти, бизнеса и гражданите за доброто бъдеще на нашите територии и общности.		
6.	Постъпило чрез системата за електронен документооборот с вх. № Към 92-00-458-[2]/29.07.2026 г.	урб. Пламен Апостолов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	1. I. ОБЩА ПОЗИЦИЯ И ПОДКРЕПА ЗА ПРЕДЛАГАНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ Изразявам принципна подкрепа за привеждането на Закона за регионалното развитие в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195 на Комисията от 13 ноември 2025 г. и с произтичащото от него ново териториално райониране на Република България на нива NUTS 1 и NUTS 2. Актуализирането на националната нормативна уредба е необходимо условие за своевременното прилагане на новата статистическа класификация и за подготовката на документите за регионално развитие през програмния период 2028–2034 г. Подкрепям и намерението за прецизиране на част от действащите разпоредби на Закона за регионалното развитие, включително за актуализиране на използваната терминология, отстраняване на несъответствията между отделни текстове и по-ясно регламентиране на функциите на органите за управление на регионалното развитие.	Приема се по принцип	Съображенията относно приемането, частичното приемане или неприемането на отделните предложения са изложени в мотивите към съответните предложения.

				Същевременно считам, че част от предложените изменения се нуждаят от допълнително прецизиране. Някои от тях засягат не само отделни формулировки, а основни въпроси, свързани с философията на стратегическото планиране, йерархията на документите, институционалната отговорност за тяхното разработване и приемане, участието на заинтересованите страни и публичността на резултатите. II. ПРИНЦИПНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИЛОСОФИЯТА НА ЗАКОНОПРОЕКТА Относно ролята на стратегическите документи Считам, че законът следва по-ясно да утвърди водещата роля на стратегическите документи при насочването на публичните и частните инвестиции. Интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) не следва да бъде документ, който само отчита вече възникнали инвестиционни намерения. Нейната основна функция е да определя рамката, приоритетите и териториалната логика, в съответствие с които да бъдат насочвани бъдещите инвестиции. Обратният подход създава риск стратегическото планиране да бъде подчинено на предварително заявени проекти и секторни намерения. Така стратегията би могла да се превърне в обобщение на вече формулирани		
--	--	--	--	---	--	--

				инвестиционни предложения, вместо в инструмент за тяхното координиране и приоритизиране според потребностите, потенциалите и специфичните характеристики на територията. Според мен е необходимо да се преодолее практиката стратегическите документи да се разработват „на парче“ и впоследствие да се обединяват механично. Регионалната политика предполага предварително формулирана териториална визия, която да направлява секторните политики и инвестиционните решения. Предложението за отпадане на възможността ИТСР да се <i>„използва се използва като основа при разработването на схеми за регионална държавна помощ“</i> е отстъпление от това, към което се стреми Европейската комисия в следващата. Обсъжданата европейска нормативна рамка предоставя възможност националните и регионалните планове за партньорство да включват регионални и териториални глави и допуска по-активно участие на регионалните органи в програмирането, изпълнението, финансовото управление, наблюдението и оценката. Според мен България следва да използва тази възможност, като определи ИТСР за стратегическа и програмна основа на съответните регионални глави.		
--	--	--	--	---	--	--

				Относно йерархията и съдържанието на документите Считам, че законът следва да регламентира целите, функциите, йерархията, основните елементи на съдържанието и реда за приемане на стратегическите документи. Детайлните изисквания относно начина на представяне на анализите, описанието на проведените консултации, структурата на отделните раздели и техническото документиране на процеса могат да бъдат уредени в Правилника за прилагане на закона и в методическите указания за изготвяне на документите, които следва да се изготвят. Прекомерното натоварване на закона с описателни елементи създава предпоставки за формално изпълнение на отделни изисквания, без това непременно да води до по-високо качество на стратегическото планиране. По-целесъобразно е законът да формулира ясни задължения за резултата, докато методическите указания определят начина за тяхното изпълнение и доказване. Относно Столичния регион за планиране Считам, че предложената концепция, според която за Столичния регион се разработва план за интегрирано развитие на Столична община, изпълняващ функциите на интегрирана териториална стратегия за развитие, следва да бъде преосмислена.		
--	--	--	--	--	--	--

				По-последователният подход е за Столичния регион да се разработва интегрирана териториална стратегия за развитие на ниво NUTS 2, която едновременно да изпълнява функциите на план за интегрирано развитие на Столична община. Водещ следва да бъде характерът на документа като стратегия за развитие на регион от ниво NUTS 2, а не неговата общинска функция. Този подход ще позволи документът да бъде разработен по общия за всички региони модел и от специализираното държавно дружество „Национален център за териториално развитие“ ЕАД, както е записано в чл. 11, ал. 6 на ЗРР. По този начин ще бъдат осигурени единен дизайн и структура, съпоставимо съдържание, общо професионално ноу-хау и по-бърз достъп до необходимите данни. Възлагането на документа от Столична община по реда на Закона за обществените поръчки създава възможност той да бъде разработен от изпълнител, който не притежава опит и експертиза в подготовката на стратегически документи от подобен характер. Но дори да притежава опитът, то изготвеният документ може съществено да се различава от останалите три ИТСР за ниво 2. Това е явен риск от методическа нееднородност и ограничена съпоставимост между четирите документа на ниво NUTS 2.		
--	--	--	--	--	--	--

				Специфичните характеристики на Столичния регион могат да бъдат отразени чрез допълнителни изисквания към съдържанието на неговата интегрирана териториална стратегия. Те обаче не налагат обръщане на общата логика, при която общински документ изпълнява функциите на регионална стратегия. Относно участието на местните инициативни групи Считам, че местните инициативни групи (МИГ) следва да получат самостоятелно представителство в регионалните съвети за развитие. Те са устойчиво установени структури за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ (много сходен с този на интегрираните териториални инвестиции) и участват непосредствено в разработването и изпълнението на стратегии, обединяващи публичния, стопанския и гражданския сектор. Значителна част от МИГ в страната имат над 10, а някои и 15 години опит, познават месните специфики и имат непосредствен контакт с населението. Тези натрупани познания ще бъдат безценни в регионалните съвети за развитие. На европейско равнище на местните инициативни групи е възложена отговорността да разработват и изпълняват стратегиите за водено от общностите местно развитие съгласно чл. 33 от Регламент (ЕС)		
--	--	--	--	---	--	--

				2021/1060. Това обосновава участието им в регионалните съвети за развитие като самостоятелна група, а не единствено като част от по-широката категория на юридическите лица с нестопанска цел.		
				2. III. КОНКРЕТНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ По § 3 относно чл. 11, ал. 4 Предлагам следната редакция: <i>„(4) Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 определя стратегическата рамка за насочване и съгласуване на публичните и частните инвестиционни намерения в съответствие с идентифицираните потребности, потенциали и приоритети за развитие на региона.“</i> <i>Мотиви</i> По този начин разпоредбата да бъде прецизирана, така че интегрираната териториална стратегия да не бъде поставяна в зависимост от предварително формулирани инвестиционни намерения.	Не се приема	При разработването на ИТСП следва да бъдат отчетени съществуващите предвиждания и инвестиционни намерения за съответната територия, тъй като те са част от фактическата, икономическата и устройствената основа на стратегическото планиране. Това осигурява реалистичност, последователност и приложимост на стратегията. Изискването за отчитането им обаче не означава, че съдържанието на ИТСП се определя или ограничава от вече формулираните

					инвестиционни намерения. Стратегията може да идентифицира нови потребности, потенциали, приоритети и инвестиционни насоки, както и да оценява съответствието на съществуващите намерения с целите за развитие на региона. Предложената формулировка за „насочване и съгласуване“ на публичните и частните инвестиционни намерения не определя компетентен орган, ред или правни последици и би могла да създаде неяснота относно действието на ИТСР спрямо частните инвестиционни инициативи. Поради това не е налице основание за предложеното изменение.
--	--	--	--	--	--

			3. По § 3 относно чл. 11, ал. 5, т. 4 Предлагам думите „<i>включително такива с неблагоприятни социално-икономически характеристики</i>“ да отпаднат. <i>Мотиви</i> Интегрираната териториална стратегия е стратегически документ със социалноикономическа насоченост. Анализите, изводите и териториалните приоритети поначало следва да отчитат социално-икономическите различия и проблеми. Изричното посочване на тази категория територии не добавя ново съдържание и може да доведе до неоправдано стесняване на обхвата на анализа.	Не се приема	Анализът на икономическото и социалното състояние по чл. 11, ал. 5, т. 1 и пространственото идентифициране на териториите по т. 4 са различни, макар и взаимосвързани елементи на ИТСП. Допълнението гарантира, че териториите с неблагоприятни социално-икономически характеристики ще бъдат не само предмет на анализ, но и пространствено идентифицирани и отчетени при определянето на структурата, приоритетите и мерките за развитие на региона. Употребата на „включително“ не стеснява обхвата на териториите със специфични характеристики и проблеми. Понятието
--	--	--	--	--------------	---

					„неблагоприятни социално-икономически характеристики“ е достатъчно широко, за да обхване различните проявления на териториалните дисбаланси, включително демографски, икономически и социални проблеми, без да е необходимо тяхното изчерпателно изброяване в закона.
			4. По чл. 11, ал. 5, т. 9 Предлагам разпоредбата да не изисква самостоятелно и подробно разработване на мерки, които вече са предмет на специализирани национални, секторни и териториални документи. Интегрираната териториална стратегия следва да установява териториалните измерения на тези мерки и да гарантира съгласуваността с действащите документи в областта на климатичните промени и управлението на риска от бедствия. Предлагам следната редакция: <i>„9. териториални приоритети и мерки за адаптиране към изменението на климата и за намаляване на риска от бедствия,</i>	Не се приема	Изискването на т. 9 не следва да се разбира като задължение за възпроизвеждане или подробно разработване на мерките, съдържащи се в специализираните документи. То изисква тяхното превеждане в териториален контекст в рамките на ИТСП. В допълнение, в чл 11, ал. 2 и 3 вече е регламентирано изискване за съобразяване и

			<i>съгласувани с действащите национални, секторни и териториални стратегически и планови документи в съответните области.“</i> В методическите указания могат да бъдат посочени конкретните документи, с които следва да се осигури съгласуваност, включително Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и планът за действие към нея, както и приложимите планове за управление на риска от наводнения.		координация на ИТСР със секторните и хоризонталните политики и документи, поради което изрично допълване на т. 9 със задължение за съгласуваност с други документи не би създавало допълнителна стойност, а ще повтори вече установени в ЗРР изисквания.
			5. По § 3 относно новата т. 13 на чл. 11, ал. 5 Предлагам новата т. 13 да отпадне. <i>Мотиви</i> Ако интегрираната териториална стратегия е разработена в съответствие с Националната концепция за регионално и пространствено развитие, а тя от своя страна е съобразена с Националната програма за развитие, съответствието с националните и европейските цели и приоритети следва да произтича от самата йерархия на стратегическите документи. Самостоятелното описание на това съответствие създава предпоставки за добавяне на формален раздел, който няма непременно да допринесе за качеството на стратегията. При необходимост начинът за	Не се приема	Предложението не цели формално възпроизвеждане на националните и европейските цели и приоритети, а установяване на ясна и проследима връзка между тях и целите, приоритетите и мерките на интегрираната териториална стратегия. Съответствието не може да се счита за изцяло обезпечено единствено чрез йерархичната връзка между стратегическите

			доказване на съответствието може да бъде определен в методическите указания.		документи, доколкото стратегията следва да конкретизира тяхното териториално измерение за съответния регион. Изричното му описание улеснява използването на стратегията като основание за програмиране, приоритизиране на инвестиции и предоставяне на публична подкрепа.
			6. По § 3 относно новата т. 14 на чл. 11, ал. 5 Предлагам новата т. 14 да отпадне от задължителното съдържание на интегрираната териториална стратегия. <i>Мотиви</i> Участието на заинтересованите страни следва да остане задължителен елемент от процеса на разработване, изпълнение и наблюдение на стратегията. Подробното описание на проведените срещи, консултации и други форми на участие обаче има по-скоро процедурен и отчетен характер. Изискванията за документиране на участието, публичността на процеса и включването на партньорите могат да бъдат уредени в методическите указания и в Правилника за	Не се приема	Доколкото провеждането на държавната политика за регионално развитие е отговорност на министъра на регионалното развитие и благоустройството, принципът на партньорство осигурява активно участие на регионалните и местните заинтересовани страни при определянето на посоките за развитие и гарантира, че стратегията отразява

			прилагане на закона. Така ще се гарантира реално участие, без основният стратегически документ да бъде натоварван с формално описание на проведените процедури.		спецификата, потребностите и потенциалите на съответния регион. Поради това партньорството не следва да се разглежда единствено като процедура по консултиране, а като съществен елемент от разработването и изпълнението на стратегията. Описанието му в самия документ осигурява проследимост на приноса на партньорите и показва по какъв начин техните позиции са отразени в стратегическите решения. Изискването не предполага подробно изброяване на всички проведени срещи и консултации и други процедурни действия.
			7. По § 4 относно създаването на чл. 11а Предлагам философията на чл. 11а да бъде променена, като за Столичния регион се	Не се приема	При определянето на Столична община като самостоятелен регион за планиране от ниво NUTS

			разработва интегрирана териториална стратегия за развитие, която едновременно изпълнява функциите на план за интегрирано развитие на Столична община. <i>Мотиви</i> Считам, че документът следва да се разработва от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД по общия ред, както за останалите региони от ниво NUTS 2. Специфичните изисквания, произтичащи от съвпадането на териториалния обхват на региона с територията на Столична община, могат да бъдат уредени в отделни алинеи или в правилника за прилагане, или в методическите указания.		2 териториалният обхват на регионалното и общинското стратегическо планиране съвпада. Поради това разработването на отделни ИТСР и ПИРО за една и съща територия би довело до дублиране на анализи, цели, приоритети и инвестиционни намерения и би създадо необходимост от поддържане на съответствие между два документа, без да е налице реално разграничение на териториалните нива. Предвиденото решение ПИРО на Столична община да изпълнява и функциите на ИТСР съхранява регионалното ниво на стратегическо планиране, като го интегрира в единен стратегически документ, допълнен с необходимите елементи на ИТСР и подлежащ на
--	--	--	--	--	---

					съответното съгласуване и приемане на местно, регионално и национално ниво. По този начин се запазва пълноценно регионалното ниво на стратегическо планиране, без да се създава допълнителна административна и финансова тежест за разработването и съгласуването на два документа за една и съща територия. Добрите европейски практики също показват, че при столици, които представляват самостоятелни региони, интегрирането на регионалното и местното измерение в единна стратегическа рамка е работещ подход. Обратното би създавало изкуствено две нива на стратегическо планиране върху една и съща територия. Това би представлявало по-скоро
--	--	--	--	--	---

					формално възпроизвеждане на общата система за планиране, отколкото реално прилагане на принципите на териториалното и интегрираното планиране. Предвид избрания подход за единен документ следва да се определи и коя от двете функции да бъде водеща, като решението ПИРО на Столична община да изпълнява и функциите на ИТСР произтича преди всичко от изискванията на проекта на Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, селско стопанство и развитие на селските райони, рибарство и морско дело, просперитет и сигурност за периода 2028 – 2034 г.
--	--	--	--	--	---

					Последният постановява подкрепата за интегрирано териториално развитие да се базира на интегрирани териториални стратегии за развитие за конкретната територия, разработени и изпълнявани под отговорността на съответните териториални органи. Териториалният орган на Столицата е Столична община, която вече има установени правомощия, административен капацитет и отговорности по планирането и развитието на територията. За разлика от нея, Регионалният съвет за развитие на Столичния регион е орган, създаден за целите на регионалното развитие и координацията между заинтересованите
--	--	--	--	--	---

					страни, но не разполага със самостоятелна правосубектност, което създава редица затруднения при възлагането, разработването, приемането, финансирането и изпълнението на стратегически документ от такъв характер. Изборът на Столична община като носител на единния документ позволява да се използва съществуващият териториален орган с ясно определени правомощия и отговорности, вместо да се изгражда допълнителен механизъм за реализиране на стратегията чрез новосъздадения регионален орган. Този подход осигурява и ясна отговорност за разработването и изпълнението на
--	--	--	--	--	--

					документа, като същевременно чрез предвиденото участие на регионалното и националното ниво при неговото съгласуване и приемане се гарантира необходимото регионално измерение и съответствие със стратегическата рамка на регионалното развитие.
		8. По § 5 относно измененията на чл. 13 Считам, че принципните бележки към съдържанието на ИТСП се отнасят и до сходните предложения за планове за интегрирано развитие на общините. Предлагам да бъдат преразгледани допълнението към т. 3 относно териториите с неблагоприятни социално-икономически характеристики и предложената нова т. 10 относно съответствието с националните и европейските цели и приоритети.	Не се приема		Мотивите са изложени към предложения 5 и 6 от настоящото становище.
		9. По § 8 относно състава на регионалните съвети за развитие Предлагам в чл. 18, ал. 13 да бъде създадена самостоятелна точка, предвиждаща участието на представители на местните инициативни	Приема се частично		В ЗИД на ЗРР не се променя разпоредбата отнасяща се до представителите на юридически лица с

			групи, осъществяващи дейност на територията на съответния регион за планиране. Предлагам да бъде създадена нова т. 12 със следното съдържание: <i>„12. представители на местните инициативни групи, осъществяващи дейност на територията на съответния регион за планиране от ниво 2.“</i> Предлагам в чл. 18, ал. 14 думите „т. 6–11“ да бъдат заменени с „т. 6–12“, така че представителите на местните инициативни групи да участват с право на глас при приемането на решенията, свързани с определянето на приоритетните интегрирани териториални инвестиции. Броят на представителите и редът за тяхното определяне могат да бъдат уредени в Правилника за прилагане на закона, като се гарантират териториална представителност, публична процедура и ротационен принцип.		нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза на територията на съответния регион за планиране от ниво 2. Въпросът за самостоятелно представителство на МИГ ще бъде разгледан при разработването на ППЗРР.
			10. По § 4 и § 12 относно чл. 11а, ал. 8 и чл. 23, ал. 2 Считам, че между предложените разпоредби е налице нормативна неяснота относно компетентните органи и последователността на приемане на документа за Столичния регион.	Не се приема	Законът не следва да дава разяснение кой акт е финализиращ, от една страна поредността е разписана, от друга страна йерархията е ясна и финализиращ акт е Решението на Министерски съвет.

			Съгласно чл. 11а, ал. 6 документът се одобрява от регионалния съвет за развитие и се приема от Столичния общински съвет. Същевременно ал. 8 предвижда приемането му и от Министерския съвет. Предложеният чл. 23, ал. 2 също предвижда последователното му разглеждане от регионалния съвет, Столичния общински съвет, министъра на регионалното развитие и благоустройството и Министерския съвет. Така един и същ документ на практика подлежи на приемане от два различни органа. Столичният общински съвет е представителен орган на местното самоуправление, а Министерският съвет е централен орган на изпълнителната власт. Законопроектът не определя ясно правното значение на решенията им, тяхната последователност и последиците при наличие на несъответствие между тях. Предлагам да бъде определен един орган, който окончателно приема документа, а останалите органи да го одобряват или съгласуват в рамките на ясно установена последователност.		Централната власт не редактира, както е разяснено чрез § 15. Чл. 23 ал. 2. Законопроектът урежда последователни етапи от единна процедура, при която различните органи упражняват предоставените им със закона компетентности съобразно характера на документа и неговите функции. Участието на Столичния общински съвет, Регионалния съвет за развитие и Министерския съвет не води до конкуренция между техните правомощия, а осигурява съчетаване на местния и регионалния аспект на документа, обусловено от специфичното положение на Столична община като едновременно община и регион за планиране от ниво 2.
--	--	--	--	--	--

			11. По § 13 относно чл. 34, ал. 1 Не подкрепям отпадането на срока за извършване на последващата оценка на въздействието на стратегическите документи. Предложената редакция създава възможност оценката да бъде отлагана за неопределен период или изобщо да не бъде извършена. Това би обезсмислило нейната функция като източник на „научени уроци“ и като основа за подобряване на следващите цикли на стратегическо планиране. Предлагам да бъде запазен действащият едногодишен срок. Ако той се преценява като недостатъчен, може да бъде увеличен, но не повече от две години след изтичането на периода на действие на съответния документ.	Не се приема	Предложението не се приема, тъй като законопроекът запазва задължението за извършване на последваща оценка, като отпадането на конкретния срок не води до отпадане на самото задължение. По този начин се осигурява необходимата гъвкавост при провеждането на оценката съобразно спецификата на съответния стратегически документ и наличието на необходимите данни за извършване на обективен анализ. Изложените в коментара съображения представляват различна преценка относно законодателната целесъобразност и не обосновават необходимост от изменение на законопроекта.
--	--	--	--	--------------	--

			12. По § 14 относно чл. 37, ал. 1 Не подкрепям отпадането на изискването за съхраняване и публично предоставяне на стратегическите документи в единна информационна платформа. Публичността не следва да се изчерпва с квалифицирането на документите като официална обществена информация. Необходимо е да бъде установено изрично задължение за тяхното активно публикуване в общодостъпен, устойчив и систематизиран публичен регистър. Предлагам в закона да бъде предвидено, че Националната концепция за регионално и пространствено развитие, ИТСР, ПИРО, годишните доклади, междинните оценки и последващите оценки се публикуват на Портала за обществени консултации strategy.bg или в друг нормативно определен единен публичен портал, различен от официалните сайтове на Общините. Считам, че поддържането на централизирана информационна среда е установена добра практика, която осигурява проследимост, публичност и възможност за сравнителен анализ на документите	Не се приема	Ролята на единна информационна платформа за целите на политиката за регионално развитие ще се изпълнява от информационна система „Мониторстат“ (ИС „Мониторстат“). Индикаторите се въвеждат и проследяват там. Следва да се вземат предвид т. 5 и 6 от Решение на Министерския съвет № 681 от 6 октомври 2025 г. за одобряване на Методология за стратегическо планиране. С решението ИС „Мониторстат“ е определена като информационна система за стратегическо планиране, която се използва за целите на разработването, наблюдението, отчитането, контрола и оценката на национални стратегически документи.
--	--	--	---	---------------------	--

					Документи по темата: Постановлени е № 52 от 10 април 2023 година на Министерския съвет за организация и координация на наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие; Решение № 681 от 6 октомври 2025 на Министерския съвет година за одобряване на методология за стратегическо планиране; Решение № 867 от 12 декември 2025 година на Министерския съвет за одобряване на условията, реда и сроковете за публикуване на информация в информационна система „Мониторстат“ (ИС „Мониторстат“),
--	--	--	--	--	---

					поддържана от Националния статистически институт; Заповед № РД-05-885/23.12.2025 г. на председателя на НСИ за утвърждаване на Техническо ръководство с указания за работа с ИС „Мониторстат“.
			13. По § 15 относно създаването на § 1а Предлагам § 1а да отпадне. Съгласно чл. 288 от Договора за функционирането на Европейския съюз регламентите са задължителни в своята цялост и са пряко приложими във всички държави членки. Поради това Делегиран регламент (ЕС) 2026/195 не се нуждае от транспониране по начина, приложим за директивите. Необходимото изменение на националното законодателство се изразява в неговото фактическо и нормативно съобразяване с новата класификация NUTS. Декларативното посочване, че законът „осигурява прилагането“ на отделни разпоредби на регламента, не създава самостоятелно правно задължение и няма отношение към правилността и пълнотата на извършеното нормативно съобразяване. Ако подобна разпоредба бъде запазена по	Не се приема	С § 1а не се извършва транспониране или възпроизвеждане на разпоредбите на Делегиран регламент (ЕС) 2026/195 в националното законодателство. Предложената разпоредба посочва, че със закона се осигурява прилагането на съответните разпоредби на регламента чрез привеждане на националната нормативна уредба относно регионите за планиране от ниво 2 в съответствие с

			съображения за проследимост, считам, че следва ясно да бъде посочено, че тя има информационен, а не транспониращ характер		актуализираната класификация NUTS. Формулировката „осигурява прилагането“ ясно разграничава предприемането на необходимите национални мерки от транспонирането на директива и е в съответствие с установената законодателна практика. Не е необходимо допълнително да се посочва, че разпоредбата има само информационен характер. Подобно уточнение не е характерно за нормативен текст и би могло да създаде неправилно впечатление, че извършените изменения нямат значение за осигуряване на съответствието на ЗРР с пряко приложимото право на Европейския съюз.
--	--	--	--	--	---

			14. По § 17 относно стратегическите документи за периода 2028–2034 г. Предлагам редакцията на § 17 да бъде приведена в съответствие с принципното предложение за Столичния регион да се разработва интегрирана териториална стратегия за развитие, която едновременно да изпълнява функциите на план за интегрирано развитие на Столична община. Предлагам § 17, ал. 1 и 2 да бъдат изменени, както следва: <i>„§ 17. (1) Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 с период на действие 2028–2034 г. се разработват за Северния, Източния, Южния и Столичния регион за планиране от ниво 2.</i> <i>(2) Интегрираната териториална стратегия за развитие на Столичния регион за планиране от ниво 2 изпълнява и функциите на план за интегрирано развитие на Столична община с период на действие 2028–2034 г.</i>	Не се приема	Мотивите по неприемането са изложени към т. 7 от настоящото становище.
			15. Предлагам § 17, ал. 3 да отпадне. Прекратяването на изпълнението и наблюдението на интегрираните териториални стратегии за периода 2021–2027 г. без извършване на последваща оценка би лишило органите на управление,	Не се приема	В проекта на Доклад е разяснено, че вместо последваща оценка ще бъде изготвена междинна оценка, която ще осигури необходимата

			заинтересованите страни и обществеността от възможността да получат обективна информация за резултатите от прилагането на тези документи. Считам, че последващата оценка е необходима, за да се установи доколко действащите интегрирани териториални стратегии са били адекватни на социално-икономическите условия, териториалните потребности и настъпилите промени в съответните региони. Чрез нея следва да бъде оценен приносът на стратегиите за подобряване на качеството на живот, намаляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия и постигане на повисока степен на икономическо, социално и териториално сближаване. Отказът от последваща оценка би прекъснал институционалната приемственост между двата програмни периода и би ограничил възможността „научените уроци“ от периода 2021– 2027 г. да бъдат използвани при разработването на стратегическите документи за периода 2028–2034 г. Това противоречи и на общия принцип, застъпен в настоящото становище, че последващата оценка следва да бъде задължителна и обвързана с конкретен срок.		аналитична информация, изводи и оценки за изпълнението на стратегиите и ще подпомогне разработването на стратегическите документи за периода 2028 – 2034 г.
			16. По § 18 относно срока за изменение на правилника	Приема с	Срокът е съкратен.

			Предлагам предвиденият деветмесечен срок за привеждане на Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие в съответствие със закона да бъде съкратен на шест месеца. Предлагам следната редакция: <i>„§ 18. Правилникът за прилагане на закона се привежда в съответствие с този закон в шестмесечен срок от влизането му в сила.“</i> <i>Мотиви</i> При предвиденото влизане на закона в сила от 1 януари 2027 г. деветмесечният срок означава, че актуализираният правилник може да бъде приет едва в началото на октомври 2027 г. Така за подготовката на стратегическите документи, организационното структуриране на регионално ниво и програмирането на регионалното развитие за периода 2028–2034 г. практически биха останали само три месеца. Съкращаването на срока на шест месеца би осигурило по-ранна нормативна яснота, но дори при тази редакция остава съществен риск Република България да навлезе в новия програмен период без приети интегрирани териториални стратегии и без напълно подготвени структури за управление на регионално ниво.		
--	--	--	--	--	--

			Поради това считам, че подготовката на измененията в правилника и на необходимите методически указания следва да започне успоредно с процедурата по приемане на законопроекта. Целесъобразно е в преходните разпоредби да бъде определен и конкретен график за възлагане, разработване, обществено обсъждане и приемане на интегрираните териториални стратегии за периода 2028–2034 г. не по-късно от края на 2027 г.		
			Предложение за нов текст Към разпоредбите за съдържанието и функциите на ИТСП (чл. 11) предлагам да се предложи нова алинея в духа на новите европейски политики: <i>„Интегрираната териториална стратегия за развитие е основа за програмирането, координирането и финансирането на инвестициите с регионално и териториално значение, включително за разработването на регионални и териториални глави или компоненти на национални планове и програми, финансирани със средства от Европейския съюз, държавния бюджет и други източници.</i>	Приема се частично	В проекта на ЗИД на ЗРР е добавена разпоредба която урежда функционирането на регионалните съвети в преходния период. Възстановена е функцията на ИТСП като основа при разработването на схеми за регионална държавна помощ
			17. IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	Приема се по принцип	Съображенията относно приемането, частичното

				Считам, че проектът съдържа необходими изменения, свързани с новата класификация NUTS и с актуализирането на нормативната рамка за периода след 2027 г. Тези изменения следва да бъдат използвани и като възможност за укрепване на системата за стратегическо планиране, а не единствено за техническо адаптиране на съществуващите разпоредби. Според мен е необходимо законът ясно да утвърди водещата роля на стратегическите документи, да осигури единен модел за разработване на стратегиите на четирите региона от ниво NUTS 2, да премахне дублиращите се изисквания, да гарантира реалното участие на местните заинтересовани страни и да запази сроковете, публичността и отчетността при наблюдението и оценката на регионалната политика. Законопроектът следва да бъде допълнен с разпоредби, които да създадат правна основа за обвързване на ИТСП с програмирането и финансирането през периода 2028–2034 г., включително с интегрираните териториални инвестиции. Предлагам законопроектът да бъде преработен в посочените направления преди неговото внасяне за разглеждане и приемане.		приемане или неприемането на отделните предложения са изложени в мотивите към съответните предложения.
7.	Постъпило чрез Портала за обществени консултации и	Иван Бобев	☒ Лицето действа от свое име	1. Становището се отнася до законопроекта като цяло. Безспорно необходимо е привеждането на чл. 4 в съответствие с Регламент (ЕС) 2026/195; останалите	Приема се по принцип	

	чрез системата за електронен документооборот с вх. № 92-00-458 (5) от 03.08.2026		☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	изменения са въпрос на национална преценка и — както отбелязва и АМС — се нуждаят от ясно разграничаване и самостоятелна обосновка. Това не е спорна интерпретация — оценката на въздействието го признава изрично: определянето на статута на столицата произтича от регламента, „но решенията за начина на планиране и управление на развитието на региона са елемент на прилагането на държавната политика за регионално развитие“. Бележките следват реда на изработването, приемането, прилагането и отчитането на предвидената система, като завършват с процедурата по подготовката на самия законопроект.		
				I. Мотивът за „дублиране“ е вътрешно противоречив и опроверган от действащия ЗРР Основната обосновка на въпросното „дублиране“ в ЧПОВ е следният пасаж: „В случай на избор на документ, който съдържа само елементи на ПИРО, както е разписан в действащия ЗРР рискът е да не се отчете новата роля на Столична община като регион за планиране от ниво 2. Обратното разработването само на ИТСР, би довело до недостатъчно отчитане на спецификите и потребностите на местното самоуправление и функциите на Столична община като община, включително по отношение на местните	Не се приема	Коментарът изразява несъгласие с мотивите, изложени в Частичната предварителна оценка на въздействието (ЧПОВ) по отношение на законодателното предложение. Предложените изменения в Закона за регионалното развитие (ЗРР) не се основават на разбирането, че интегрираната

			политики, услуги и инвестиции. Вариант, в който се разработват два документа ИТСП и ПИРО носи риск от дублиране на съдържанието и неоправдано инвестиране на средства, времеви и административен ресурс за разработването на два подобни по своята структура и съдържание документи.“¹ Пасажът твърди едновременно: (1) само-ПИРО не покрива регионалната функция; (2) само-ИТСП не покрива общинската; (3) два документа биха били „подобни по своята структура и съдържание“. Твърдения (1) и (2) предполагат, че двете съдържания съществено се различават; твърдение (3) — че са достатъчно подобни, за да е налице „припокриване“. Ако (1) и (2) са верни документите произвеждат две различни, по преценката на самия вносител необходими, съдържания - „припокриване" няма. Ако (3) беше вярно, един документ би покрил и двете функции и рисковете по (1) и (2) не биха съществували. Първите две изречения опровергават третото — мотивът се самоопровергава. Действащият ЗРР — потвърждава (1) и (2) и с това опровергава (3). Различни са целите:	териториална стратегия за развитие (ИТСП) и планът за интегрирано развитие на общината (ПИРО) са идентични по съдържание и функции. Напротив, законопроектът отчита различното им предназначение по действащия закон, като въвежда специална уредба за Столичния регион за планиране от ниво 2, обусловена от обстоятелството, че единствено при него териториалният обхват на региона съвпада изцяло с територията на една община. Възприетото законодателно решение цели създаването на единен стратегически
--	--	--	--	--

¹

ЧПОВ, раздел 1, Проблем 3 („Причини за неговото възникване"); цитатът е дословен, вкл. граматическите особености на оригинала.

			ИТСП определя целите и перспективите на региона в съответствие с Националната концепция и „връзките му с други региони ... и в съседните държави в макрорегиона" (чл. 11, ал. 2), а ПИРО — целите на общината и „връзките и с други общини" (чл. 13, ал. 1)². Различно е същественото съдържание: само ИТСП съдържа прогнози, сценарии и пространствени модели, пространствена структура, функционално-йерархична структура на мрежата от населени места, оси на урбанистично развитие и коридори с национално и регионално значение (чл. 11, ал. 5, т. 2, 4-7); само ПИРО — зони за интегриран подход, партньорите и формите на участие и програма за реализиране (чл. 13, ал. 3, т. 3, 5 и 8)³. Не се пресичат правните функции: ИТСП е рамка за подбора на интегрираните териториални инвестиции (чл. 11, ал. 4; чл. 19, ал. 1, т. 3), ПИРО — еталон за съответствието на общия устройствен план (чл. 24, т. 3); разделени са и органите: Министерският съвет		документ, който да изпълнява функциите както на интегрирана териториална стратегия за развитие, така и на план за интегрирано развитие на общината, като същевременно отчита спецификата на Столична община като община и като регион за планиране от ниво 2. МРРБ планира да издаде методически указания, в който ще бъде отделено специално внимание на новият документ. ЧПОВ обосновава избора на законодателно решение, но не е нормативен акт и не е предмет на изменение в рамките на
--	--	--	--	--	---

²

³ ЗРР, чл. 11, ал. 2; чл. 13, ал. 1 и 2.

³

⁴ ЗРР, чл. 11, ал. 5, т. 2, 4, 5, 6 и 7; чл. 13, ал. 3, т. 3, 5 и 8.

			приема ИТСР, общинският съвет приема ПИРО (чл. 11, ал. 6-8; чл. 13, ал. 4)⁴. Общи са само територията и донякъде официалните данни (чл. 30, ал. 3), но не и базираните на тях анализи и изводи - те са съобразно спецификите на документите, т.е. може да се различават, но в посока допълване, не противоречие. Това е условие за коректност - базиране на официална информация, не дублиране. Показателно е, че хибридно съдържание по чл. 11а, ал. 5 от проекта за изменение на ЗРР представлява обединението на двата списъка в дванадесет точки⁵ — ако съдържанията „се дублираха“, обединение нямаше да се налага.		общественото обсъждане на законопроекта. Несъгласието с направените в оценката изводи само по себе си не обосновава необходимост от промяна на предложената нормативна уредба. Не е предоставено конкретно предложение.
			II. Изработване на документа по чл. 11а и държавното методическо осигуряване Изработването на интегрираните териториални стратегии от специализираното търговско дружество по чл. 11, ал. 6 ЗРР — гаранция за единна методика и съпоставимост — се запазва, но след новата ал. 1 обхваща само трите региона. За документа по чл. 11а,	Не се приема	Коментарът не съдържа конкретни предложения и изхожда от разбирането, че за документа по чл. 11а следва да бъдат приложени всички правила, установени за

⁴ ЗРР, чл. 11, ал. 4, 6, 7 и 8; чл. 19, ал. 1, т. 3; чл. 24, т. 3; чл. 13, ал. 4.

⁵ ЗИД, § 4 — чл. 11а, ал. 5, т. 1-12; ЗРР, чл. 30, ал. 3.

			който изпълнява същата функция и се приема по същия ред от Министерския съвет, изработващ субект не е уреден. /Липсва и съответен държавен инструмент: правомощието по чл. 17, т. 5 да се организира изработването и да се контролира прилагането обхваща концепцията и стратегиите, но не и документ, който не е стратегия, а методическите указания по чл. 17, т. 9 се стесняват с § 7 до плановете по чл. 8, ал. 2, т. 3. Така документът ще се изработва и направлява като общински план, а ще изпълнява функция за регион от ниво 2 — с обхвата, разграничен в т. I. Конструкцията има и финансово измерение: стратегическият документ е рамката, в чието изпълнение се подбират интегрираните териториални инвестиции (чл. 19, ал. 1, т. 3), но за Столичния регион тя ще бъде изработена от общината и одобрена от съвет, в който извън нея е само областният управител (чл. 18а, ал. 1). Липсата на външен и методически неутрален съставител създава риск в двете посоки — както на надценени, така и на непълно обосновани претенции, — без това да е обсъдено в мотивите. Подлежи на преценка дали за документа по чл. 11а не е необходима същата гаранция. Отделно от това новият чл. 11а, ал. 4 изисква планът да се разработва „в съответствие с общия устройствен план“,		ИТСР. Законопроектът обаче възприема различен законодателен подход, като създава самостоятелна правна уредба на документа по чл. 11а, обусловена от спецификата на Столичния регион за планиране от ниво 2 като единствен регион, чиято територия съвпада изцяло с тази на една община. Отговорността за разработването на ПИРО е на кмета на Столична община и е негова преценката на кого ще възложи разработването на документа. Приемането от Министерски съвет (МС) осигурява провеждането на държавната политика за регионално развитие на националната територия, т.е. МС приема четири документа за развитие за
--	--	--	---	--	---

			докато чл. 24, т. 3, който законопроектът не изменя, задължава общинския съвет да контролира съответствието на общия устройствен план с плана — всеки от двата акта се оказва еталон за другия.		четирите региона за планиране от ниво 2. Разпоредбите са съобразени и с изискванията на проекторегламентите по новата многогодишна финансова рамка по отношение на интегрирания териториален подход, а именно териториалната стратегия да се разработва на отговорността на съответния териториален орган. За документа е предвиден самостоятелен ред за неговото изработване, одобряване, междуведомствено съгласуване и приемане от МС, който осигурява необходимата координация и съгласуваност.
--	--	--	--	--	---

					Невярно е твърдението, че всеки от двата документа (ПИРО и Общ устройствен план) „представлява еталон за другия“. Чл. 11а изисква ПИРО на Столична да се съобрази с действащия Общ устройствен план (каквото е изискването към ПИРО на всички общини, което не е коментирано от автора на становището), а чл. 24 осигурява изпълнението на това условие, като създава ангажимент за общинския съвет да следи за това съответствие. Двете разпоредби взаимно се допълват, като не е налице противоречие или кръгова зависимост между тях.
			III. Неотстранимият порок на предложените изменения: един акт, две „приемания“, никакво правило По § 4 от проекта за изменение на ЗРР документът „одобрява се от регионалния	Не се приема	Коментарът не съдържа конкретно предложение за оптимизиране на текста. Законът не следва да дава разяснение кой

			съвет за развитие ... и се приема от общинския съвет" (чл. 11а, ал. 6), а след това „се приема от Министерския съвет ... след провеждане на съгласувателните процедури, приложими за интегрираните териториални стратегии" (ал. 8); по § 12 кметът представя приетия от общинския съвет план за междуведомствено съгласуване, „организира и координира отразяването на постъпилите коментари . и представя окончателния вариант" за приемане от Министерския съвет (чл. 23, ал. 2)⁶. Последиците са три: • един акт се „приема" от два органа с различна природа — местно самоуправление и централна изпълнителна власт — без правило кой акт е финализиращ, кой орган изменя действащия документ и по кой ред той се оспорва; • приетият от Столичния общински съвет текст по конструкция не е окончателният — „окончателният вариант" възниква след неговия акт, чрез отразяване на коментари на изпълнителната власт, без уредено връщане за повторно приемане;	акт е финализиращ, от една страна поредността е разписана, от друга страна йерархията е ясна и финализиращ акт е Решението на Министерски съвет. Централната власт не редактира, както е разяснено чрез § 15. Чл. 23 ал. 2. Законопроектът урежда последователни етапи от единна процедура, при която различните органи упражняват предоставените им със закона компетентности съобразно характера на документа и неговите функции. Участието на Столичния общински съвет, Регионалният съвет за развитие и Министерския съвет не води до конкуренция
--	--	--	--	---

⁶ ЗИД, § 4 — чл. 11а, ал. 6 и 8; § 12 — чл. 23, ал. 2, т. 1 и 2.

			оттук дилема без изправен режим: приеме ли Министерският съвет документа без намеса, централната фаза е формалност; изиска ли изменения — централната власт редактира общинския план, включително чисто общинските му части (чл. 11а, ал. 5, т. 10-11). Порокът е неотстраним: приемането от Министерския съвет е конститутивно за функцията „ИТСР“ (§ 6 — чл. 16, ал. 1), приемането от общинския съвет — за качеството „общински план“; конструкцията изисква двете едновременно и конфликтът им е нейната дефиниция⁷. Процедурни поправки могат да смекчат неопределеността, но не премахват двойния ключ на две власти върху един текст.		между техните правомощия, а осигурява съчетаване на местния и регионалния аспект на документа, обусловено от специфичното положение на Столична община като едновременно община и регион за планиране от ниво 2.
			IV. Правилникът за прилагане: гласуването по чл. 19, ал. 1, т. 3 и срокът по § 18 По чл. 18, ал. 14 наблюдателите по ал. 13, т. 6-11, които иначе участват само със	Не се приема	Със законопроекта се определят основните елементи на правната уредба, включително съставът, правомощията

⁷ ЗИД, § 6 — чл. 16, ал. 1; ЗРР, чл. 13, ал. 4 и чл. 24, т. 1.

			съвещателен глас, получават право на глас по едно-единствено решение — определянето на приоритетните интегрирани териториални инвестиции по чл. 19, ал. 1, т. 3, за което стратегията служи като рамка (т. I) - решението с най-висока финансова тежест в системата е единственото, при което гласуват субекти извън публичната власт . За тези представители законът не определя нито брой — за разлика от скалата за общинските представители по ал. 6 — нито критерии за подбор, като процедурните правила се препращат изцяло към правилника (ал. 15). Една от категориите, „представители на икономическия сектор" (ал. 13, т. 10), няма легално определение, за разлика от останалите в изброяването. Съставът, който взема решението, така не е определяем от закона нито количествено, нито качествено, а правила за деклариране на интерес и отвод не са предвидени; принципът на безпристрастност е споменат само като задължение на председателя (ал. 7, т. 3), без механизъм за прилагане. Рискът е известен — посочен е в пленарните дебати при създаването на модела през 2020 г.⁸, но при		и функциите на регионалните съвети за развитие, а детайлната организация и редът за тяхното функциониране се уреждат в правилника за прилагане на закона. Този подход съответства на принципите на законодателната техника и не налага допълнителна регламентация на законово ниво. Неоснователни са и изложените съображения относно преходната уредба. Предвиденият срок за привеждане на правилника за прилагане на закона в съответствие с измененията осигурява необходимото време за подготовка на
--	--	--	---	--	--

			цялостното пренаписване на чл. 18 остава неадресиран. Съставът на орган, който разпределя публични средства, е първична уредба по чл. 3, ал. 1 ЗНА, а правилникът по чл. 7, ал. 1 ЗНА се издава за прилагане, не за създаване на уредба. Същият правилник определя и реда за общинските представители, председателя и звената на експертния състав (чл. 18, ал. 5, 8, 10 и 12; чл. 18а, ал. 2), а се привежда в съответствие в 9-месечен срок от влизането на закона в сила (§ 18) — най-късно до 01.10.2027 г. Дотогава съветите не могат да бъдат конституирани, а документите за 2028-2034 г. подлежат на одобряване именно от тях. Открит остава въпросът дали правилата за конфликт на интереси и критериите за поименния състав могат да останат извън закона и дали срокът не следва да бъде съкратен така, че правилникът да породи действие едновременно с него. Към това § 8 съкращава и самата ал. 8: отпадат изреченията, че съветът решава дали за		подзаконовата нормативна уредба и не пречат прилагането на закона. Възможността председателят на регионалния съвет за развитие да бъде избран както измежду членовете на съвета, така и от лице извън неговия състав е предвидена в действащата нормативна уредба, но практиката по прилагането ѝ не е показала необходимост от запазването на тази хипотеза. От 2020 г. до настоящия момент не е налице практика регионален съвет за развитие да е избирал за свой председател лице извън състава на съвета.
--	--	--	--	--	---

Стенограма от 350-ото заседание на 44-ото Народно събрание, 28.02.2020 г. — второ гласуване на ЗИД на ЗРР (обн. ДВ, бр. 21 от 2020 г.): изказвания за риска от „политическо сито“ при подбора на проекти, определян „през правилник“, и за конфликт на интереси при участие на юридически лица с нестопанска цел в решения за средства при липса на критерии за подбора на самите организации.

			председател да бъде избран негов член или лице извън състава и че председател извън състава няма право на глас при приемането на решения. Гаранцията, която ограничаваше гласуването на външно за съвета лице, се премахва без обяснение в мотивите. Освен това § 10 разширява и самото правомощие: по действащата т. 3 съветът „участва в процеса на подбор“ на концепции за интегрирани териториални инвестиции, а по новата редакция ги „определя“; мотивите не съдържат обосновка — регионалните съвети са споменати в тях само във връзка с намаляването на броя им.		В този контекст отпадането на изреченията в ал. 8 не води до ограничаване на реално упражнявана възможност или до премахване на установена гаранция в работата на съветите, а е част от прецизирането и опростяването на нормативната уредба относно състава и функционирането на регионалните съвети за развитие. Промяната не засяга правото на членовете на регионалния съвет за развитие да участват в приемането на решения и не променя установения принцип на представителност при функционирането на съвета. Тя има за цел да се избегне нормативното уреждане на хипотеза, която не е намерила практическо приложение, и да се
--	--	--	---	--	---

					постигне по-ясна и непротиворечива уредба на статута на председателя като част от състава на съвета. Добавен е § 21 който предлага решение за функционирането на регионалните съвети за развитие в преходния период. От становището не става ясно защо се разглежда като проблем разпоредбата, с която се дава право на РСР да определи списъка с приоритетни проекти към РСР, а не просто да участва в подбора на концепции. Промяната дава реално право на региона сам да определя кои инвестиции са най-важни за неговото развитие, като решенията се вземат от хората, които най-добре познават нуждите и потенциала на територията в
--	--	--	--	--	--

					съответствие с подхода отдолу-нагоре и изискванията на регламентите. Въведена е разпоредба, която осигурява приемствеността в дейността на РСР
			V. Преходните разпоредби: заварената концепция и отпадналата последваща оценка Мандатът за преговори с Евростат е даден с РМС № 197 от 27.03.2025 г., Регламент (ЕС) 2026/195 е обнародван на 27.01.2026 г., а законопроектът се внася едва през юли 2026 г. — след като НКРПР 2026-2040 г. вече е разработена и обсъдена. Разменената последователност личи в самия проект: понятието „функционална градска зона“, което § 15 прави задължителен елемент на всяка стратегия, не присъства в концепцията. Същото понятие липсва и в съдържанието на документа по чл. 11а: § 3 го прави задължителен елемент на всяка стратегия (чл. 11, ал. 5, т. 5), а чл. 11а, ал. 5, т. 6 изброява зони за интегриран подход, но не и функционални градски зони — за региона, който сам по себе си е най-голямата такава зона в страната. Изискването за „съответствие с предвижданията на НКРПР“ (чл. 11, ал. 2;	Приема се частично	Коментарът не съдържа конкретни предложения за изменение на предложените разпоредби. Процесът по разработването на НКРПР стартира през 2024 г., с разглеждане на предложение за разработването ѝ от тогава функциониращия Съвет за развитие към МС. Следва процес по съгласуване на стратегическата част и индикаторите с Министерски съвет и НСИ. Даването на мандат за преговори не следва да се тълкува като приет Регламент. Делегираният регламент (ЕС) 2026/195 на

		чл. 11а, ал. 2) така остава без проверимо съдържание, а решенията, обосновавани с него, стават практически непроверими. Системата от документи е в йерархична съподчиненост (чл. 8, ал. 3), поради което стратегиите за периода 2028-2034 г. не могат да съдържат повече, отколкото концепцията им предоставя като рамка — дефицитът на горното ниво неизбежно се възпроизвежда на долното; преходните разпоредби мълчат за действието на заварената концепция при новото райониране. Същите разпоредби прекратяват изпълнението и наблюдението на стратегиите 2021-2027 г. без последваща оценка (§ 17, ал. 3) — в противоречие със самия проект (§ 13: чл. 34, ал. 1 я изисква за всички документи по чл. 8, ал. 2) и при стратегии, прекъснати по средата, а не изтекли. Докладът обосновава изключението с ограничената практическа стойност на оценка за територии, чийто обхват се променя, и сочи, че вместо нея ще се разработи междинна оценка. Междинната оценка обаче се извършва „в средата на периода на тяхното действие“ (чл. 33, ал. 1), а по съдържание не обхваща устойчивостта на резултатите, общото въздействие и изводите относно провеждането на политиката (чл. 34, ал. 2) — тоест именно това, което е необходимо при подготовката на документите за периода 2028-2034 г.; освен това замяната е обещана в доклада, а не установена в закона.		Комисията е приет на 13.11.2025 г. Разработването на ЗИД на ЗРР е сложен процес, който времеви ресурс и политическа отговорност. В НКРПР е отделено внимание на новото райониране, но предвид липсата на статистически данни и проследимост към настоящия момент актуализацията ѝ ще бъде извършено. Същевременно логиката на ЗРР показва, че документът на национално ниво следва да бъде разработен преди документите на регионално ниво, предвид че срокът на предходния документ е 2025 г. Законопроектът не променя съдържанието на действащата Национална концепция за регионално и пространствено развитие, а създава
--	--	---	--	---

			Открит остава дали не следва да се уредят редът и срокът за привеждане на концепцията в съответствие и дали премахването на последващата оценка по § 17, ал. 3 е обосновано, при положение че междинната оценка не покрива нейния предмет. Отделно от това § 3, т. 2 заличава от чл. 11, ал. 4 думите „и се използва като основа при разработването на схеми за регионална държавна помощ“. Стратегиите губят тази своя функция без обяснение в мотивите, а промяната има пряко финансово значение за всички региони. Открит остава въпросът какво я замества и защо не е обоснована самостоятелно.		нормативната рамка за прилагането на новия модел на райониране и за разработването на стратегическите документи в съответствие с него. Функционалните градски зони са разгледани в НКРПР, в контекста на функционален градски ареал в Раздел 4, т.3.3 Идентифицирането им е на база анализ НСИ на реалните функционални връзки между населените места. По отношение на последващата оценка на ИТСР: В проекта на Доклад е разяснено, че вместо последваща оценка ще бъде изготвена междинна оценка, която ще осигури необходимата аналитична информация, изводи и оценки за изпълнението на стратегиите и ще подпомогне
--	--	--	--	--	---

					разработването на стратегическите документи за периода 2028 – 2034 г. Бележката по отношение на § 3, т. 2 се приема
			VI. Наблюдение на изпълнението и информационно осигуряване Проектът изисква измерими индикатори за наблюдение и оценка във всеки от документите (чл. 11, ал. 5, т. 12; чл. 11а, ал. 5, т. 12) и възлага на съветите управлението, координирането, наблюдението и контрола на изпълнението (чл. 19, ал. 1, т. 2), но начинът, по който тези индикатори се проследяват, остава изцяло извън закона — чл. 31, ал. 2 препраща към правилника и не се изменя. Отчетната верига при това е прекъсната: по чл. 23, ал. 1, т. 3 всеки кмет представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението, докато за кмета на Столична община ал. 2 предвижда само внасяне на плана и координиране на съгласуването, без доклад и без контрол по изпълнението. Двете алинеи при това уреждат по различен ред един и същ акт, поради което не следва еднозначно дали общото задължение по ал. 1 обвързва и кмета на Столична община. Съветът дължи	Не се приема	Ролята на единна информационна платформа за целите на политиката за регионално развитие ще се изпълнява от информационна система „Мониторстат“ (ИС „Мониторстат“). Индикаторите се въвеждат и проследяват там. Следва да се вземат предвид т. 5 и 6 от Решение на Министерския съвет № 681 от 6 октомври 2025 г. за одобряване на Методология за стратегическо планиране. С решението ИС „Мониторстат“ е определена като

			наблюдение, а органът, който единствен разполага с данните, не дължи отчет. Реформата пренарежда цялата регионална архитектура без нито една разпоредба за информационното и осигуряване — думата „информационна“ не се среща нито в законопроекта, нито в мотивите, доклада, ЧПОВ или АМС. Стратегически документи не могат да се изработват без информационна система. Без информационна осигуреност заложеното изпълнение е неизпълнимо: индикатори не могат да се проследяват, а междинни и последващи оценки по чл. 33 и 34 не могат да се извършват без системно набирани и съпоставими данни. Законът установява задължения, за които не създава средството за изпълнението им, и въвежда режим на наблюдение, който към момента на влизането му в сила няма как да проработи. Това не е нов пропуск: единната информационна система за управление на регионалното развитие е извадена от закона с отмяната на чл. 25 (ДВ, бр. 15 от 2016 г.), остава уредена на подзаконово ниво в чл. 4 от правилника за прилагане и не е изградена и до днес, а реформата, която умножава изискванията за наблюдение, отново не предвижда нито оператор, нито средства. Проследяването на индикаторите предполага същата информационна основа, върху която документите се изработват; носителят на	информационна система за стратегическо планиране, която се използва за целите на разработването, наблюдението, отчитането, контрола и оценката на национални стратегически документи. Документи по темата: - Постановление № 52 от 10 април 2023 година на Министерския съвет за организация и координация на наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие; - Решение № 681 от 6 октомври 2025 на Министерския съвет година за одобряване на методология за стратегическо планиране;
--	--	--	--	--

			едната функция е естественият носител и на другата. Към това законопроектът заличава и последната законова опора: по § 14 чл. 37, ал. 1 се изменя така, че отпадат думите „и се съхраняват в единна информационна платформа за целите на политиката за регионално развитие". Тъй като се възпроизвежда само новата редакция, заличаването не личи от текста на проекта, а думата „платформа" не се среща нито в законопроекта, нито в мотивите, доклада, ЧПОВ или АМС; чл. 37 не е споменат в мотивите. Едновременно с това чл. 30, ал. 3 продължава да изисква за наблюдението и оценката да се използват географски информационни системи и официални данни, а ал. 4 препраща определянето на източниците към правилника — тоест законът изисква използването на системи, чието изграждане и поддържане не урежда. Неизяснено остава дали системата може да остане на подзаконово ниво и дали не следва да се върне в закона — при субекта, който изработва документите по чл. 8, ал. 2 (чл. 10, ал. 5; чл. 11, ал. 6), и с изрично определен и адекватен източник на финансиране.		- Решение № 867 от 12 декември 2025 година на Министерския съвет за одобряване на условията, реда и сроковете за публикуване на информация в информационна система „Мониторстат“ (ИС „Мониторстат“), поддържана от Националния статистически институт; - Заповед № РД-05-885/23.12.2025 г. на председателя на НСИ за утвърждаване на Техническо ръководство с указания за работа с ИС „Мониторстат“. В този смисъл не се приема, че финансовата обосновка е несъстоятелна. Въведена е разпоредба относно задължение за осигуряване на
--	--	--	--	--	--

			Финансовата обосновка, която не предвижда необходимост от средства, е несъстоятелна именно тук.		публичност на годишните доклади.
			VII. Становището на АМС и преработката на ЧПОВ: формална, не съществена Хронологията по преписката: с писмо № 99-00-6-1110 от 28.05.2026 г. оценката е внесена за съгласуване; становището на АМС („Съгласува с препоръки“) е издадено в отговор на това искане, без попълнена дата в публикувания файл; качената ЧПОВ носи дата 01.07.2026 г. в края на документа; консултацията е открита на 07.07.2026 г.⁹ По всичко личи, че датираната 01.07.2026 г. ЧПОВ е преработката след становището. Точно в разглежданата тук част (т. I) обаче преработката е формална: исканото от АМС описание на „проблема, който налага въвеждането на този специален режим“ е запълнено със самоопровергавачия се пасаж по т. I;	Не се приема	Не се приема твърдението, че ЧПОВ е преработена единствено формално след получаване на становището на администрацията на Министерския съвет. Направените в становището препоръки са разгледани и съобразени при доработването на оценката, като окончателният ѝ вариант е изготвен след извършване на необходимите редакции и допълнения.

⁹ АМС, заглавна таблица („В отговор на №: № 99-00-6-1110/28.05.2026“); ЧПОВ, раздел 12 (дата 01.07.2026 г.); за консултацията — вж. бел. 1.

			• раздел 6.5 продължава да гласи „Не са идентифицирани потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант“, при все че образецът в същия раздел изрично сочи „възникване на съдебни спорове“ — риск, който двойната природа на акта по т. III прави вграден¹⁰. Изискването на чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на МС окончателната оценка „да бъде съобразена с препоръките от становището“¹¹ следователно не е изпълнена по същество. Изложените бележки и въпроси се предоставят на вносителя за преценка и обсъждане преди внасянето на законопроекта в Министерския съвет. Открит остава и въпросът дали мотивите отговарят на чл. 28, ал. 2 ЗНА — за причините (т. I) и за необходимите средства (т. VI) — с оглед на последицата по чл. 28, ал. 4 ЗНА. Към това оценката не съдържа преценката по чл. 20, ал. 3, т. 2 ЗНА — раздел 9 е оставен без		Първоначалният вариант е претърпял значително изменение, ясно са дефинирани 4 проблема, като е направен анализ и е избран вариант за действие. Следва да се отбележи, че становището на АМС е „Съгласува с препоръки“, и преценката на Вносителя е, че тези препоръки са отразени. Спазени са задължителните изисквания в становището на АМС. Не може да бъде споделен и изводът, че изискването на чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация не е изпълнено.
--	--	--	---	--	--

¹⁰ ЧПОВ, раздел 4 (вариант 2 по проблеми 1, 2 и 4; проблем 3, вариант 2) и раздел 6.5 с указателния текст към него.

¹¹ АМС, заключителни бележки.

			отговор; разделът за консултациите е написан в бъдеще време, докато докладът в същия пакет вече ги отчита като проведени и резултатите им — като отразени в приложена справка; а твърдението, че не се засягат съществуващи регулаторни режими, стои редом с изменението на Закона за устройство на територията и отмяната на негова глава. В тридесетте страници на оценката думите „право на глас“ и „наблюдател“ не се срещат нито веднъж; „платформа“ и „чл. 37“ — също; „интегрирани териториални инвестиции“ — веднъж. Бележка 1 към нея обаче декларира, че за измененията извън пряката последица от регламента е представена самостоятелна обосновка. Такава липсва именно за промените, чийто национален характер е признат в самата оценка		Посочената разпоредба изисква окончателната оценка да бъде съобразена с препоръките, съдържащи се в становището на администрацията на Министерския съвет, но не въвежда задължение всички препоръки да бъдат възприети изцяло или по начина, предложен в последващите коментари по законопроекта. Обстоятелството, че авторът на коментара не споделя направените експертни преценки или счита отделни мотиви за недостатъчни, не обосновава извод, че препоръките не са били съобразени. Предложените промени в ЗИД на ЗРР не засягат регулаторни режими. Изложените в коментара твърдения относно описанието на проблема,
--	--	--	--	--	--

					анализа на рисковете, съдържанието на отделни раздели на оценката и използваната терминология представляват оценка на възприетия подход при изготвянето на частичната предварителна оценка на въздействието, а не установяват нарушение на нормативните изисквания към нейното съдържание. Преценката за достатъчността на изложените мотиви и анализи е част от експертната самостоятелност на вносителя при изготвянето на оценката. Не може да бъде споделено и разбирането, че наличието или липсата на отделни понятия или препратки в текста на оценката е критерий за изпълнение на изискванията на Закона за нормативните актове и
--	--	--	--	--	--

					Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. ЧПОВ анализира необходимостта, целите, очакваните въздействия и последиците от законодателната намеса, без да представлява коментар на всяка отделна разпоредба от законопроекта. Квалификацията, че преработката е „формална, а не същностна“, представлява оценка на автора на коментара, а не обективен критерий за изпълнение на изискванията на чл. 30б, ал. 4 от УПМСНА. Съобразяването с препоръките не означава механично възпроизвеждане на направените бележки, а тяхното разглеждане и отразяване в съответствие с възприетата
--	--	--	--	--	--

						законодателна концепция и експертната преценка на вносителя.
8.	Постъпило чрез системата за електронен документообръщане от Изх.№ 22-БП-ДР/04.08.2026 г.	Кристина Христова Цветанска	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Българска асоциация на консултантите по европейски програми	1. § 17, ал. 3 необосновано прекратява изпълнението и наблюдението на ИТСП 2021-2027 г. С § 17, ал. 3 се предлага изпълнението и наблюдението на шестте ИТСП за периода 2021-2027 г. да приключат с влизането на закона в сила, тоест на 1 януари 2027 г., без последваща оценка. Така стратегиите фактически се прекратяват една година преди края на периода, за който са разработени. Посоченото в доклада и оценката на въздействието съображение, че старите стратегии вече няма да съответстват на новите териториални граници, не е достатъчно. Промяната на статистическата география не заличава извършените инвестиции, поетите ангажименти, резултатите, незавършените дейности и необходимостта от отчетност. Областите и общините се запазват, което позволява данните и резултатите да бъдат съпоставени и агрегирани към новите региони. Предлаганият подход нарушава принципите на приемственост, отчетност и управление, основано на доказателства. Междинната оценка има различен предмет и момент на	Приема се частично	Прецизирана е разпоредбата относно периода на изпълнение на ИТСП. По отношение на оценката на ИТСП предстои възлагането на междинна оценка, която ще осигури необходимата аналитична основа за разработването на стратегическите документи за периода 2028-2034 г., като отпадането на последващата оценка е обусловено от избягване на дублиране на оценки със сходен предмет и съдържание.

				извършване и не може да замени последващата оценка на ефективността, ефикасността, въздействието и устойчивостта. <u>Предложение за заместваща редакция на § 17, ал. 3:</u> „(3) Изпълнението, наблюдението и оценката на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. се довършват по досегашния ред. За целите на съпоставимостта с районите от ниво 2, приложими от 1 януари 2027 г., министърът на регионалното развитие и благоустройството утвърждава методика за съпоставяне и агрегиране на данните на ниво област, община и нов регион за планиране.“		
				2. § 13 не следва да премахва срока за последваща оценка Действащият чл. 34, ал. 1 изисква последващата оценка да бъде извършена не по-късно от една година след изтичането на периода на действие на стратегическия документ. § 13 запазва задължението за оценка, но премахва срока. Това отслабва правната гаранция, че оценката ще бъде своевременна и използваема при следващия цикъл на планиране. В мотивите, доклада и оценката на въздействието липсва самостоятелна	Не се приема	Предложението не се приема, тъй като законопроектът запазва задължението за извършване на последваща оценка, като отпадането на конкретния срок не води до отпадане на самото задължение. По този начин се осигурява необходимата гъвкавост при провеждането на оценката съобразно

				обосновка на тази промяна. Предлагаме § 13 да отпадне или да се запази действащата редакция. Ако се търси по-голяма оперативност, срокът може да бъде съкратен, но не и заличен.		спецификата на съответния стратегически документ и наличието на необходимите данни за извършване на обективен анализ. Изложените в коментара съображения представляват различна преценка относно законодателната целесъобразност и не обосновават необходимост от изменение на законопроекта.
				<i>3.§ 5 необосновано премахва програмата за реализация на ПИРО</i> С § 5 се заличава действащият чл. 13, ал. 3, т. 8 - „програма за реализиране на плана за интегрирано развитие на общината“. Тази програма е ключовата връзка между стратегическите цели и практическото изпълнение. Индикативният списък на проектни идеи и общата оценка на ресурсите не могат напълно да я заместят, тъй като не гарантират разпределение на отговорности, етапи, срокове, източници на финансиране,	Приема се частично	Приема се предложението програмата за реализация да остане в съдържанието на ИТСР. Същевременно съдържанието на програмата за реализация не се урежда в закона, а в указанията по чл. 17, т. 9 от ЗРР.

			междинни резултати и механизъм за актуализация. Оценката на въздействието говори общо за „оптимизиране“ на съдържанието, но не посочва конкретен проблем, породен от програмата за реализация, нито анализира последиците от нейното отпадане. Премахването и противоречи и на ориентирането на бъдещата европейска рамка към реформи, инвестиции, етапни и целеви стойности. <u>Предложение:</u> действащата т. 8 да се запази, като се уточни, че програмата за реализация съдържа най-малко мерки и проектни пакети, отговорни структури, график, индикативен бюджет и източници на финансиране, индикатори и междинни стойности. Предлагаме програмата да бъде приложение към ПИРО, което се актуализира по облекчен ред, без изменение на стратегическата част на плана.		
			4.§ 14 отслабва прозрачността и информационната обезпеченост Действащият чл. 37, ал. 1 предвижда документите да се съхраняват в единна информационна платформа за целите на политиката за регионално развитие. § 14 оставя единствено общото им определяне като официална обществена информация. Двата	Не се приема	Ролята на единна информационна платформа за целите на политиката за регионално развитие ще се изпълнява от информационна система „Мониторстат“ (ИС

				режима не са равностойни. Правото на достъп до информация не замества системното, проактивно и структурирано публикуване на документи, индикатори и данни за изпълнението. Предложение: изискването за единна информационна платформа да се запази и доразвие. Платформата следва да съдържа актуалните версии на документите, програмите за реализация, годишните доклади, индикаторите, междинните и последващите оценки, проектните идеи и териториални данни във формат, позволяващ обработка, при спазване на правилата за защита на личните и чувствителните данни.		„Мониторстат“). Индикаторите се въвеждат и проследяват там. Следва да се вземат предвид т. 5 и 6 от Решение на Министерския съвет № 681 от 6 октомври 2025 г. за одобряване на Методология за стратегическо планиране. С решението ИС „Мониторстат“ е определена като информационна система за стратегическо планиране, която се използва за целите на разработването, наблюдението, отчитането, контрола и оценката на национални стратегически документи. Документи по темата: • Постановлени е № 52 от 10 април 2023 година на Министерския съвет за организация и координация на
--	--	--	--	---	--	---

						наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие; - Решение № 681 от 6 октомври 2025 на Министерския съвет година за одобряване на методология за стратегическо планиране; - Решение № 867 от 12 декември 2025 година на Министерския съвет за одобряване на условията, реда и сроковете за публикуване на информация в информационна система „Мониторстат“ (ИС „Мониторстат“), поддържана от Националния статистически институт; - Заповед № РД- 05-885/23.12.2025 г. на председателя на НСИ за утвърждаване на
--	--	--	--	--	--	--

						Техническо ръководство с указания за работа с ИС „Мониторстат“.
				5. Специалният режим за Столичния регион е логичен като цел, но не е достатъчно ясен като конструкция Придружаващите документи дават по-пълна аргументация за създаване на един общ документ за Столична община и Столичния регион. Тя е разбираема: два почти идентични документа биха довели до дублиране на анализи, процедури и административен ресурс. Това обаче не решава различието между двете функции на документа. ПИРО е акт на местното стратегическо планиране и се приема от общинския съвет. ИТСП е документ на държавната регионална политика и по проекта на ЗИД се одобрява от РСР и приема от Министерския съвет. Обединяването им поставя въпроси, които проектът не урежда достатъчно ясно: • коя част на документа има общински и коя регионален характер; • каква е последователността и правното значение на одобряването от РСР, приемането от Столичния общински съвет и приемането от Министерския съвет; как се процедира, ако междуведомственото съгласуване или Министерският съвет изискат	Не се приема	Задължителните елементи от съдържанието на ПИРО на Столичен регион са разписани в ЗИД на ЗРР. МРРБ ще издаде Методически указания за разработването на документа. Последователността на процедурите на приемане на ПИРО на Столичен регион е разписана в чл.11 а, ал.6, 7 и 8 от законопроекта. В чл.23 на проекта на ЗИД на ЗРР са разписани отговорностите на кмета на Столична община по отношение на процедурите по одобряване на ПИРО. Важно е да се отбележи неговото право да приеме или не приеме направените коментари.

				промени след приемането от общинския съвет; • дали държавен орган може да изменя съдържание, отнасящо се до самостоятелните правомощия на местното самоуправление; • как участват съседните общини от функционалната и агломерационната зона на София, без да се засяга автономията на Столична община; • кой орган наблюдава и оценява общинската и регионалната част и кой носи отговорност при неизпълнение. Предложение: В законопроекта да бъде уреден ясен, последователен и непротиворечив ред за разработване, съгласуване, одобряване, приемане, изменение, наблюдение и оценка на плана за интегрирано развитие на Столична община, който изпълнява и функциите на ИТСР за Столичния регион. Следва изрично да се определи последователността на произнасяне на Регионалния съвет за развитие, Столичния общински съвет и Министерския съвет, правното значение на актовете на всеки от тези органи и моментът, от който документът влиза в сила		
				6. Регионалните съвети за развитие не осигуряват достатъчно многостепенно управление и партньорство		Регионалните съвети за развитие имат ключова роля в провеждането и координацията на

			При новите значително по-големи региони рискът от отдалечаване на решенията от местните потребности нараства. Законопроектът запазва модел, при който представителите на работодателите, синдикатите, висшите училища, бизнеса и организациите с нестопанска цел участват основно като наблюдатели и имат право на глас само при определяне на приоритетните интегрирани териториални инвестиции по чл. 19, ал. 1, т. 3. Този модел не осигурява пълноценно партньорство при одобряването, изменението, наблюдението и оценката на стратегиите. Налице е несъответствие между предлаганото задължително описание на участието на партньорите в стратегията и ограниченото им участие при същинското вземане на решения. Предложение: партньорите да получат право на глас поне при одобряване и изменение на ИТСР, приемане на годишните доклади, резултатите от междинните и последващите оценки и решенията относно териториалните инвестиции. Следва да се уредят прозрачни процедури за номиниране, балансирано териториално и секторно представителство, публичност на заседанията и правила за конфликт на интереси.		регионалната политика и изпълняват определени от ЗРР функции по стратегическото планиране, наблюдението и оценката на регионалното развитие. В тази връзка законът е предвидил различни форми на участие на представителите на публичните органи и на заинтересованите страни, съобразени с техните функции и отговорности. Решаващият глас при вземането на решенията на регионалните съвети за развитие е предоставен на представителите на органите на изпълнителната власт и местното самоуправление, които носят институционална отговорност за провеждането на политиката за регионално развитие и за
--	--	--	---	--	---

						изпълнението на взетите решения. Участието на представителите на работодателските организации, организациите на работниците и служителите, висшите училища, бизнеса и юридическите лица с нестопанска цел като наблюдатели със съвещателен глас осигурява необходимото партньорско и експертно участие в работата на съветите, без да се прехвърля върху тях институционалната отговорност за решенията на съвета. Същевременно законът изрично е предвидил право на глас на определени категории наблюдатели при вземането на решенията по чл. 19, ал. 1, т. 3 от ЗРР, с което е отчетена необходимостта от по-широко партньорско участие при решенията
--	--	--	--	--	--	--

						относно интегрираните териториални инвестиции. Предоставянето на общо право на глас на наблюдателите при одобряването и изменението на ИТСР, приемането на годишните доклади, резултатите от междинните и последващите оценки и други решения от компетентността на РСР не е необходимо за осигуряване на принципа на партньорство. Участието на партньорите в тези процеси се осигурява чрез участието им в заседанията на РСР, възможността да изразяват становища и да предоставят експертиза и предложения. Следва да се отчете и че с увеличаването на териториалния обхват на регионите за планиране
--	--	--	--	--	--	---

						от ниво 2 ще се увеличи броят на областите и общините, представени в съответните регионални съвети за развитие. При това положение запазването на ясното разграничение между институционалното представителство и партньорското участие е необходимо за ефективното функциониране и вземане на решения от съветите. Поради изложеното не се счита за необходимо изменение на действащата уредба относно правата на наблюдателите и предоставянето им на общо право на глас при решенията на регионалните съвети за развитие.
				7. Деветмесечният срок за изменение на правилника е несъвместим с необходимостта от своевременен преход	Приема се частично	Срокът е съкратен на шест месеца и е съобразен с необходимите

				Съгласно § 18 правилникът следва да бъде приведен в съответствие в деветмесечен срок след влизане на закона в сила. При влизане в сила на 1 януари 2027 г. това допуска ключовите процедури да останат неуредени до есента на 2027 г., когато подготовката на стратегическите и програмните документи за 2028-2034 г. вече трябва да е напреднала. Предложение: проектът на правилник да бъде публикуван непосредствено след законопроекта, а окончателното му приемане да бъде не по-късно от три месеца от обнародването на закона и във всички случаи преди започването на формалните процедури за разработване на новите стратегии. Необходимо е и изрично преходно правило за работата на съществуващите РСР и секретариати до конституирането на новите органи.		подготвителни процедури за новия програмен период. Въведено е преходно правило, което отстранява констатирания проблем.
9.	Постъпило чрез системата за е-документооборот 92-00-458 (4) от 03.08.2026	Искрен Веселинов от името на „Център за демографска политика“ и член кореспондент Владимир Чуков “Гражданска инициатива	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: „Център за демографска политика“, “Гражданска	Гражданска инициатива „Българските региони“ обединява неправителствени организации и експерти, ангажирани с регионалните политики в България. Водени убеждението, че основен по значение за нацията проблем демографското изчезване на българите, а сред първостепенните причини за това е държавната политика, водеща до несъразмерно големи публични инвестиции в		

		„Българските региони“	инициатива „Българските региони“.	едни региони за сметка на други от една страна и свръхцентрализацията на процесите по планиране и управление на територията от друга, ние предлагаме в настоящият ЗИД на Закона за регионалното развитие да се направят първите стъпки, които да маркират посока за решаване на проблемите. - Приемаме новите NUTS 2 като териториална база за създаване на региони на България по доказан европейски модел, който да даде възможност за по-нататъшна работа по тяхното планиране и устройство за следващи действия към балансирано териториално развитие. - Новото райониране на България (четири региона вместо шест) следва да бъде използвано за въвеждане на истинско второ ниво на ефективно управление с обезпечени финансови ресурси и стратегическа визия. Така регионите трябва да спрат да бъдат "статистика", а да станат активни агенти на развитие в съответствие с европейската политика. - Считаме, че новите региони следва да имат характерни имена и да създават местна идентичност, която да подсилва връзката на жителите с територията. С оглед горното предлагаме: - В параграф 1 на ЗИД да се добави текст, който да визира бъдещето на районите от ниво 2 като самоуправляващи се административно-териториални единици, като	Не се приема	Регламент (ЕС) 2026/195 е задължителен в своята цялост, наименованията
--	--	-----------------------	-----------------------------------	---	--------------	--

				създаването на правила за новото ниво на самоуправление ще стане с нарочен закон или допълване на ЗМСМА. Предвиждаме и нови наименования на районите. Ето и предложението за редакция на текста: § 1. В чл. 4 се правят следните изменения: 2. Алинея 3 се изменя така: „(3) Районите, които образуват ниво 2, са региони за планиране, същите представляват административно-териториални единици с изборни органи и правомощия, описани в специален закон, и са с териториален обхват, както следва: 1. Дунавски регион, включващ областите Видин, Монтана, Враца, Ловеч, Плевен, Габрово, Велико Търново, Търговище, Русе, Разград, Силистра; 2. Черноморски регион, включващ областите Добрич, Варна, Шумен, Бургас, Сливен и Ямбол; 3. Регион Тракия и Македония, включващ областите София, Перник, Кюстендил, Благоевград, Пазарджик, Смолян, Пловдив, Стара Загора, Хасково и Кърджали; 4. Столичен регион, включващ област София (Столична община).” Навсякъде в текста „Северен регион“ се заменя с „Дунавски регион“, „Източен“ с „Черноморски“, а „Южен регион“ с „Регион Тракия и Македония“.		на регионите са утвърдени. Предложението излиза извън предмета и целите на законопроекта. Предложението за превръщане на регионите за планиране в самоуправляващи се административно-териториални единици, както и за промяна на техните наименования, представлява концептуална реформа на административно-териториалното устройство и местното самоуправление, която изисква самостоятелен законодателен анализ, обществено обсъждане и изменения в редица нормативни актове, включително извън Закона за регионалното развитие. Поради това предложението не може да бъде разгледано в рамките на настоящия законопроект.
--	--	--	--	--	--	---

			2. Считаме също, че Законът трябва да гарантира възможности за общо планиране и развитие на Столичната агломерация, което сега е препятствано от скромния териториален обхват на Столичен регион, който съвпада с област София-град и Столична община. Затова подкрепяме предложението на Съюза на архитектите в България. В случай, че промяна на границите на региона е невъзможна по никакви съображения, предлагаме законодателно да бъде закрепено задължението стратегическите планови документи да се приемат съгласувано с областите, които представляват естествен хинтерланд на София и съответната редакция на параграф 4: § 4. Създава се чл. 11а: „Чл. 11а. (1) За Столичен регион за планиране от ниво 2 се разработва план за интегрирано развитие, който изпълнява и функциите на интегрирана териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 за целите на този закон. Процесите на планиране се извършват в партньорство с областите Перник, Кюстендил и София Област по правила, разписани в Правилника за прилагането на този Закон.“ Уважаеми г-н Министър, надяваме се да приемете нашите предложения и най-	Приема се частично	Въведена е разпоредба, която дава възможност на председателя на РСР на съответния регион за планиране да включи в заседанията и председателите на РСР на съседни региони при необходимост.
--	--	--	---	---------------------------	---

				сетне да бъде направена първа стъпка към реална децентрализация и създаване на второ ниво на местно самоуправление, за което страната ни е поела ангажимент още с присъединяването си към ЕС.		
10.	Постъпило чрез системата за електронен документооборот, с вх. № 92-00-458 (6) от 03.08.2026	Мария Гиева ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: АСОЦИАЦИЯ „БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНА ЛИДЕР МРЕЖА“	1. Във връзка с публикувания за обществена консултация Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие, Сдружение „Асоциация Българска национална ЛИДЕР мрежа“ представя настоящото становище относно предвидените в § 8 от законопроекта промени в състава на регионалните съвети за развитие. Асоциация „Българска национална ЛИДЕР мрежа“ обединява и представлява 75 местни инициативни групи (МИГ), които обхващат 133 общини на територията на Република България. Като национална мрежа на МИГ Асоциацията представлява интересите на местните общности и участва активно в процесите, свързани с развитието и утвърждаването на подхода „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) като ефективен инструмент за устойчиво развитие на местните общности, насърчаване на		За всяко конкретно предложение е предоставен отговор.

				междусекторното партньорство и успешно изпълнение на стратегиите за ВОМР. През настоящия програмен период 97 местни инициативни групи изпълняват стратегии за ВОМР, обхващащи територията на 187 общини и население от приблизително 2,5 млн. жители. Чрез тези стратегии се подкрепят мерки и инвестиции, насочени към устойчивото социално-икономическо развитие на местните общности, повишаване на конкурентоспособността на малкия местен бизнес, създаване и запазване на заетост, подобряване на публичната инфраструктура и качеството на предоставяните услуги, включително в малките населени места и в териториите с неблагоприятни социално-икономически характеристики. Предвид значителния териториален обхват на подхода ВОМР, натрупания практически опит и специфичните функции на местните инициативни групи считаме, че МИГ следва да получат самостоятелно представителство в регионалните съвети за развитие, отделно от общата категория на юридическите лица с нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза.		
--	--	--	--	---	--	--

				I. СПЕЦИФИЧНА РОЛЯ НА МЕСТНИТЕ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ Местните инициативни групи са териториално основани публично-частни партньорства, в които участват представители на местната власт, стопанския сектор и гражданското общество. Тяхната структура и начин на работа се основават на принципите на партньорството, участието на местните общности и подхода „отдолу- нагоре“. Съгласно чл. 31-34 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета местните инициативни групи имат непосредствена роля при разработването и изпълнението на стратегиите за Водено от общностите местно развитие. Те изграждат капацитета на местните участници, разработват процедури и критерии за подбор, подготвят и публикуват покани за представяне на проектни предложения, извършват подбор на операции и наблюдават напредъка при изпълнението на стратегиите. Следователно МИГ не участват в процесите на местно развитие единствено като представители на неправителствения сектор. Те изпълняват нормативно определени		
--	--	--	--	--	--	--

				функции по стратегическо планиране, управление и насочване на публичен финансов ресурс към операции, които отговарят на идентифицираните потребности и потенциала за развитие на съответната територия. Всяка стратегия за ВОМР се основава на задълбочено проучване и анализ на местните условия, включително на демографските, икономическите, социалните, инфраструктурните и екологичните характеристики на територията. При разработването и изпълнението на стратегиите МИГ поддържат непосредствен контакт с общините, бизнеса, земеделските стопани, неправителствените организации, читалищата, образователните и културните институции и останалите представители на местните общности. По този начин местните инициативни групи притежават практически знания и информация за потребностите, потенциала и ограниченията пред развитието на съответните територии, които могат да допринесат съществено за работата на регионалните съвети за развитие.		
--	--	--	--	--	--	--

				II. ВРЪЗКА МЕЖДУ ВОМР И ИНТЕГРИРАНИЯ ТЕРИТОРИАЛЕН ПОДХОД Подходът ВОМР и интегрираният териториален подход се прилагат на различни териториални равнища, но се основават на сходни принципи - интегриране на различни секторни политики, партньорство между заинтересованите страни, териториална насоченост на инвестициите и съобразяване със специфичните потребности и потенциала за развитие на съответната територия. Местните инициативни групи разполагат с дългогодишен практически опит в разработването и изпълнението на интегрирани многосекторни стратегии. Те могат да осигурят необходимата връзка между местното и регионалното равнище на планиране. Участието на МИГ в регионалните съвети за развитие ще допринесе за по-пълно отчитане на потребностите на малките общини, селските райони и малките населени места, които невинаги разполагат с достатъчен административен и експертен капацитет, за да представят и защитават своите интереси в процесите на регионално		
--	--	--	--	--	--	--

				планиране. Това участие ще създаде предпоставки и за по-добра координация между инвестициите, финансирани чрез стратегиите за ВОМР, и интегрираните териториални инвестиции, като ограничи риска от дублиране на дейности и подпомогне постигането на допълняемост между различните програми, фондове и финансови инструменти.		
--	--	--	--	--	--	--

			III. 2. НЕОБХОДИМОСТ ОТ САМОСТОЯТЕЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО В предложената с § 8 от законопроекта редакция на чл. 18, ал. 13, т. 11 от Закона за регионалното развитие е предвидено в заседанията на регионалния съвет за развитие да участват представители на юридически лица с нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза на територията на съответния регион за планиране от ниво 2. Тази обща формулировка не гарантира участието на представители на местните инициативни групи. МИГ могат да бъдат включени в широката категория на юридическите лица с нестопанска цел, но същата обхваща организации с различен предмет, териториален обхват и характер на дейността. Поставянето на местните инициативни групи единствено в общата квота на юридическите лица с нестопанска цел не отчита техните специфични характеристики: • публично-частното партньорство, включващо публичния, стопанския и нестопанския сектор и непосредствената им връзка с местните власти, бизнеса и		
--	--	--	--	--	--

			гражданските организации; • отговорността им за разработване и изпълнение на интегрирани многосекторни стратегии за водено от общностите местно развитие; • нормативно възложените им функции по подбор и наблюдение на операции; • натрупания практически опит при управление на публичен ресурс и прилагане на териториално основани политики. Поради това считаме, че местните инициативни групи следва да бъдат обособени като самостоятелна група участници в регионалните съвети за развитие, наред с Националното сдружение на общините в Република България, национално представените организации на работодателите и на работниците и служителите, висшите училища, икономическия сектор и юридическите лица с нестопанска цел. Самостоятелното представителство е необходимо и с оглед подготовката на програмния период 2028-2034 г. В процеса на разработване на бъдещата нормативна и програмна рамка следва да бъде осигурена		
--	--	--	--	--	--

			възможност местните потребности и натрупаният опит при прилагането на подхода ВОМР да бъдат своевременно отчитани при определянето на регионалните приоритети и инвестиции.		
			III. КОНКРЕТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ПО § 8 ОТ ЗАКОНОПРОЕКТА Предлагаме в чл. 18, ал. 13 да бъде създадена нова т. 12, предвиждаща самостоятелно участие на представители на местните инициативни групи, осъществяващи дейност на територията на съответния регион за планиране, със следното съдържание: <i>„12. представители на местните инициативни групи, осъществяващи дейност на територията на съответния регион за планиране от ниво 2.“</i>	Приема се частично	В ЗИД на ЗРР не се променя разпоредбата отнасяща се до представителите на юридически лица с нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза на територията на съответния регион за планиране от ниво 2. Въпросът за самостоятелно представителство на МИГ ще бъде разгледан при разработването на ППЗРР.
			Предлагаме в чл. 18, ал. 14 думите „т. 6-11“ да бъдат заменени с „т. 6-12“. Броят на представителите на МИГ и редът за тяхното определяне следва да бъдат уредени в Правилника за прилагане на Закона	Не се приема	Вж. предходния коментар

			за регионалното развитие, като се гарантират териториална представителност, публичност и прозрачност на процедурата.		
			IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ Включването на местните инициативни групи като самостоятелно представена група в регионалните съвети за развитие ще допринесе за по-пълното прилагане на принципа на партньорство и за по-ефективна връзка между местното, регионалното и националното равнище на планиране. МИГ разполагат с необходимия практически опит, териториално познание и изградени партньорства, за да участват пълноценно при определянето на приоритетните интегрирани териториални инвестиции. Тяхното участие ще осигури по-добро отчитане на потребностите на местните общности и по-висока степен на координация между инструментите за местно и регионално развитие.	Приема се по принцип	

11.	Публикувано на портала за обществени консултации на 05.08.2026 г.	гл. ас. д-р Юлиан Молов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	ОСНОВНА ПОЗИЦИЯ Подкрепям привеждането на Закона за регионалното развитие в съответствие с новата класификация NUTS и намаляването на районите от ниво 2 от шест на четири. Не подкрепям обаче запазването на действащия институционален модел на регионалните съвети за развитие само с разширен списък от формално възложени функции. Проектът трябва да бъде допълнен с реална децентрализация на управленските, финансовите и програмните правомощия чрез преобразуване на РСР в постоянно действащи регионални агенции за развитие под координацията на МРРБ, със собствен бюджет, професионална администрация, правосубектност и поэтапни функции на междинни звена и управляващи органи на отделни регионални програми за всеки район от ниво NUTS 2. Успоредно с това законопроектът следва да засили ролята на областните управители като териториален проводник на националната регионална политика и като координатор на мерките за целенасочена подкрепа, финансирани от държавния бюджет.		
				I. Предмет и концептуална основа на		

				становището Настоящото становище оценява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие през призмата на разработения от мен интегриран модел за децентрализирано управление на регионалното развитие в България. Моделът съчетава институционална децентрализация, фискална автономия, интегриране на европейските и националните инструменти и укрепване на регионалния административен капацитет. Неговите водещи принципи са териториална интеграция на политиките, многостепенно управление и ендегенно регионално развитие. В центъра на модела стои разбирането, че териториално ориентираната политика не може да се реализира единствено чрез стратегически документи и консултативни форуми. Необходими са регионални институции, които разполагат едновременно с политическа легитимност, професионална администрация, собствен ресурс, ясно разпределена отговорност и инструменти за изпълнение. Поради това моделът предлага трансформиране на сегашните РСР в полуавтономни регионални агенции с		
--	--	--	--	--	--	--

				функции по управление на регионални програми на ниво NUTS 2, съфинансирани от фондовете на ЕС, без да се въвежда ново изборно регионално ниво и без да се предприема радикална административно-териториална реформа. Този подход е особено подходящ в настоящия момент, защото новото райониране от 1 януари 2027 г. създава едновременно нормативна необходимост и институционален прозорец за преосмисляне на системата. Ограничаването на реформата само до промяна на картата, състава на съветите и наименованията на документите би пропуснало възможността да бъде преодолян основният дефицит на българската регионална политика – разминаването между регионалното планиране и реалното разпределение и управление на публичните инвестиции. II. Оценка на намаляването на районите от ниво 2 Законопроектът предвижда един район от ниво NUTS 1 и четири района от ниво NUTS 2: Северен, Източен, Южен и Столичен. Това изменение произтича от Делегиран регламент		
--	--	--	--	---	--	--

				(ЕС) 2026/195 и следва да бъде отразено в националното законодателство. В този смисъл принципно подкрепям намаляването на броя на районите от ниво 2 и нормативното синхронизиране с новата европейска класификация. Окрупняването може да създаде икономии от мащаба при стратегическото планиране, по-устойчив административен капацитет и по-голяма критична маса за реализация на инфраструктурни, иновационни и трансформационни инвестиции. То може да улесни и подготовката на самостоятелни регионални програми с достатъчен финансов ресурс и диверсифицирано проектно портфолио. Същевременно новите Северен и Южен район са териториално големи и вътрешно хетерогенни. Статистическото окрупняване не трябва да води до административна централизация в един доминиращ регионален център или до пренебрегване на периферните области. Затова законът следва да гарантира вътрешнорегионален баланс чрез функционални зони, териториални пактове между области и общини, минимални териториални квоти и индикатори за		
--	--	--	--	---	--	--

				вътрешнорегионалните различия. Регионалната програма трябва да има отделни инвестиционни пакети за изоставащи, периферни, планински, гранични и демографски уязвими територии. Специалният режим на Столичния регион е обективно обусловен, но не следва да превръща плана за интегрирано развитие на Столична община в документ, който едновременно се подготвя от основния бенефициент, определя инвестиционните приоритети и служи като регионална стратегия. Необходимо е институционално разделяне между функциите на Столична община като бенефициент и функциите по програмиране, подбор, контрол и оценка на регионалните инвестиции. III. Основен институционален дефицит на проекта: функции без власт, ресурс и отговорност Мотивите към законопроекта посочват, че за трите нестолични района се запазва действащият модел на РСР с актуализиран териториален обхват. Именно това е основният недостатък на проекта. Натрупаната практика показва, че РСР		
--	--	--	--	--	--	--

			функционират предимно като формални колективни органи. Те обсъждат и одобряват документи и приоритетни инвестиции, но не разполагат със собствена правосубектност, устойчив бюджет, постоянна професионална администрация и пряка отговорност за реализацията на решенията. Предложеният чл. 19, ал. 1, т. 2 възлага на РСР функции по „управление, координиране, наблюдение и контрол“ на изпълнението на интегрираната териториална стратегия. Тази формулировка е положителна като намерение, но остава декларативна. Съветът продължава да бъде колективен орган, подпомаган от териториално звено на МРРБ, а специфичните функции на трите експертни звена се оставят за правилника. Проектът не определя кой носи административна, финансова и персонална отговорност за изпълнението, кой сключва договори, кой извършва управленски проверки и кой разпорежда плащанията. Допълнително, чл. 16, ал. 2 предвижда министрите и ръководителите на ведомства само да „отчитат“ предвижданията на регионалните стратегии при провеждане на секторните политики. Не е въведено задължение за съответствие, процедура за		
--	--	--	--	--	--

				предварително съгласуване, мотивиране на отклоненията или последица при системно неизпълнение. Така решенията на регионалното ниво продължават да нямат обвързваща сила спрямо органите, които управляват основната част от националните и европейските инвестиционни ресурси. Особено показателно е, че според проекта ресурсите за дейността на РСР и укрепването на капацитета им „могат“ да бъдат осигурявани от европейските програми и държавния бюджет, докато мотивите заявяват, че за прилагането на новата уредба не са необходими финансови и други средства. Реални функции по управление и контрол не могат да бъдат изпълнявани без гарантирани длъжности, бюджет, информационни системи, експертиза и ясно определен разпоредител с бюджет. Частичната предварителна оценка на въздействието разглежда само два варианта: „без действие“ и запазване на съществуващия модел при намаляване на броя и адаптиране на структурата на РСР. Не е анализирана същинска институционална алтернатива, например регионални агенции, регионални програмни органи или поетапно делегиране на		
--	--	--	--	---	--	--

				функции. Това стеснява оценката и предварително изключва възможността за реална децентрализация. Паралелен институционален дефицит е запазването на областните управители в предимно спомагателна роля. Проектният чл. 21 предвижда те да „оказват съдействие“ при изпълнението, наблюдението и оценката на интегрираната териториална стратегия и да съдействат за информация и публичност, без да им възлага реални функции по провеждане на националната регионална политика. Това не съответства в достатъчна степен на чл. 142 и чл. 143 от Конституцията, според които областта е административно-териториалната единица за провеждане на регионална политика, а областният управител осигурява провеждането на държавната политика. IV. Съпоставка между проекта и необходимата реформа...		
--	--	--	--	---	--	--

			V. Предложение: регионални агенции за развитие под координацията на МРРБ Предлагам регионалните съвети за развитие да бъдат институционално преобразувани в регионални агенции за развитие за Северния, Източния, Южния и Столичния регион. Агенциите следва да бъдат юридически лица на бюджетна издръжка, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на регионалното развитие и благоустройството, с териториален мандат, съответстващ на районите от ниво NUTS 2. Този модел не изисква създаване на ново административно-териториално ниво, избираеми регионални правителства или конституционна промяна. Той представлява постепенна институционална еволюция на съществуващата система: политико-партньорската функция на РСР се запазва в управителен съвет, а изпълнителната функция се възлага на професионална регионална администрация. 1. Организационен модел · Управителен съвет, в който участват	Не се приема	ЗИД на ЗРР няма за цел да променя действащия модел на провеждане на държавната политика за регионално развитие. Организационният модел е работещ и показва необходимите резултати.
--	--	--	---	---------------------	---

				областните управители, представители на общините, МРРБ, университетите, икономическите и социалните партньори и гражданския сектор. Представителите на местното самоуправление следва да имат гарантирано съществено участие, а правилата за гласуване да предотвратяват доминиране на един областен или градски център. · Изпълнителен директор, избран чрез открита конкурсна процедура за определен мандат, който носи персонална отговорност за бюджета, администрацията, програмното изпълнение и спазването на системите за управление и контрол. · Постоянна администрация с дирекции по стратегическо и пространствено планиране; програмиране и подбор; управление и верификация; мониторинг, оценка и данни; техническа помощ и подкрепа за общините. · Регионален комитет за наблюдение на програмата, различен от органите, които извършват техническата оценка и договарянето. Това разделение е необходимо за управление на конфликтите на интереси, особено когато членовете на управителния съвет представляват потенциални		
--	--	--	--	--	--	--

				бенефициенти. 2. Основни функции · разработване, актуализиране и изпълнение на интегрираната териториална стратегия и регионалната инвестиционна програма; · подготовка и управление на отделна регионална програма/регионален партньорски план за съответния район от ниво NUTS 2; · изпълнение на функции на междинно звено, а след доказване на капацитет - на управляващ орган по приложимото европейско законодателство; · интегриране и координация на ИТИ, ВОМР, градските политики, мерките за селските райони и националните инвестиционни програми; · поддържане на регионален проектен резерв и оказване на техническа помощ на общини, МИГ, публични институции и партньорства; · предварително съгласуване на секторните инвестиционни програми с териториално въздействие и издаване на задължителни становища за съответствие с регионалната стратегия;		
--	--	--	--	---	--	--

				· мониторинг на вътрешнорегионалните различия чрез обща система от териториални показатели, географска информационна система и публично табло за изпълнение; · координация на национални програми за изоставаци, периферни, гранични, планински и демографски уязвими територии. 3. Отношение между агенцията и МРРБ МРРБ следва да запази стратегическата координация, националната методология, преговорите с Европейската комисия, общата система за контрол и националния механизъм за изравняване. Регионалните агенции трябва да имат оперативна самостоятелност по отношение на регионалното програмиране, подбора и изпълнението на инвестициите в рамките на одобрената програма и делегираните функции. Така се постига баланс между национална отчетност и териториална автономия. 4. Роля на областните управители при националните мерки за регионално развитие Укрепването на регионалното управленско ниво следва да бъде допълнено с ясно възстановяване на ролята на областта като		
--	--	--	--	--	--	--

				териториално равнище за провеждане на националната регионална политика. В момента България разчита преимуществено на европейските фондове, докато самостоятелната национална политика за подкрепа на изоставащи, периферни и уязвими територии е с ограничен обхват, непостоянен ресурс и неясна институционална отговорност. В предложения модел регионалните агенции на ниво NUTS 2 следва да управляват регионалните програми и европейските средства, а областните управители на ниво NUTS 3 да бъдат основният териториален проводник на националните програми и мерки, финансирани от държавния бюджет. Това разграничение не създава конкуриращи се структури: агенцията осигурява стратегическото и програмното съгласуване на ниво регион, а областният управител организира оперативната координация на националните мерки на територията на областта. · организиране и координиране на територията на областта на изпълнението на национални програми и мерки за регионално		
--	--	--	--	---	--	--

				развитие, финансирани от държавния бюджет; · идентифициране, съвместно с общините, на райони за целенасочено въздействие и зони със специфични социално-икономически, демографски, географски или инфраструктурни характеристики; · координиране на териториалните звена на централната изпълнителна власт, общините и другите публични институции при изпълнението на интегрирани национални мерки; · поддържане на областен проектен резерв и представяне пред МРРБ и съответната регионална агенция на предложения за приоритетни инвестиции и проекти; · наблюдение на резултатите и ежегодно публично отчитане на въздействието на националните мерки върху развитието на областта. Посочената по-горе функция на регионалната агенция за координация на национални програми следва да се разбира като стратегическо съгласуване на ниво NUTS 2, докато оперативното им изпълнение и междуведомствената координация на ниво		
--	--	--	--	---	--	--

				област се възлагат на областния управител. Така се запазва ясно разделение на отговорностите между двете териториални равнища. За да не останат тези правомощия формални, законът следва да предвиди самостоятелна бюджетна програма или национален фонд за регионално развитие. Определянето на район за целенасочено въздействие или на зона със специфични характеристики трябва да поражда конкретни финансови и управленски последици: пакет от мерки, определен ресурс, отговорни институции, срокове и измерими показатели за резултат.		
--	--	--	--	--	--	--

			VI. Отделна регионална програма за всеки район от ниво NUTS 2 Съществен компонент на предложението ми е за програмния период след 2027 г. всеки от четирите района от ниво NUTS 2 да разполага с отделна регионална програма или регионален партньорски план. Наименованието следва да бъде формулирано неутрално в закона - „регионална програма/план по приложимото право на Европейския съюз“, тъй като окончателната нормативна рамка за периода 2028-2034 г. все още е предмет на европейски преговори. Действащият Регламент (ЕС) 2021/1060 позволява за всяка програма да бъде определен управляващ орган и допуска възлагане на функции на едно или повече междинни звена. Системните описания на управляващите органи изрично предвиждат те да могат да бъдат национални, регионални или местни публични органи. Следователно регионалното програмно управление е съвместимо с европейския модел на споделено управление, при условие че са осигурени капацитет, разделение на функциите, одитна независимост и ефективни системи за	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на ЗРР, който няма за цел да урежда броя и обхвата на програмите, свързани с европейските фондове
--	--	--	---	---------------------	--

				контрол. Практиката на държави като Полша и Испания показва, че националните и регионалните програми могат да функционират паралелно, а регионални публични органи да управляват програми, съобразени със специфичните потребности на съответната територия. Предложението на Европейската комисия за бюджета на ЕС за 2028-2034 г. също поставя акцент върху национални и регионални партньорски планове, разработвани и изпълнявани с участие на регионите и местните общности. Това е политическо предложение, а не окончателно приета рамка, но потвърждава посоката към по-силно териториално програмиране. 1. Препоръчителна програмна архитектура · четири регионални програми/плана - Север, Изток, Юг и Столичен регион; · ограничен брой национални програми за инфраструктура и политики с изрично национален мащаб; · регионални приоритети, които интегрират икономическо развитие, иновации, човешки капитал, транспортна и цифрова свързаност,		
--	--	--	--	--	--	--

				градско и селско развитие, климатична устойчивост и социална инфраструктура; · общи механизми за комбиниране на средства от различни фондове и национални източници в интегрирани териториални проекти; · национален фонд/резерв за териториална солидарност, който предотвратява задълбочаване на различията между Столичния регион и останалите райони. 2. Разпределение на ресурса Разпределението между регионите не трябва да се извършва само според населението или усвояването на средства. Необходима е прозрачна многокритериална формула, включваща БВП на човек, демографска загуба и застаряване, равнище на заетост, достъп до основни услуги, транспортна достъпност, инфраструктурен дефицит, климатичен риск и дял на населението в периферни и уязвими територии. Част от ресурса следва да бъде защитен за вътрешнорегионално сближаване, а резервът за изпълнение да бъде обвързан с резултати, а не само с финансово усвояване.		
--	--	--	--	--	--	--

				VII. Конкретни предложения за изменение на законопроекта 1. Замяна на проектния чл. 18 с уредба на регионалните агенции Предлагам в законопроекта да се въведе следната принципна редакция: „Чл. 18. (1) Във всеки регион за планиране от ниво 2 се създава регионална агенция за развитие. (2) Регионалната агенция за развитие е юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на регионалното развитие и благоустройството и второстепенен разпоредител с бюджет. (3) Агенцията провежда държавната политика за регионално развитие на територията на съответния регион, изпълнява интегрираната териториална стратегия и управлява регионалната програма/план по приложимото право на Европейския съюз. (4) Органи на агенцията са управителен съвет и изпълнителен директор. Съставът на управителния съвет осигурява представителство на държавната, областната и местната власт, икономическите и социалните	Не се приема	Предложенията се отнасят до промяна на организационния модел на управление на вължавната политика, който е извън концепцията на законопроекта.
--	--	--	--	--	---------------------	---

				партньори, висшите училища и гражданския сектор. (5) Агенцията разполага със собствена администрация и гарантиран годишен бюджет. Устройството, правилата за предотвратяване на конфликт на интереси и отчетността се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.“.		
				2. Разширяване и конкретизиране на чл. 19 В чл. 19 следва да бъдат изчерпателно уредени програмните, финансовите, договорните, мониторинговите и контролни функции. Не е достатъчно законът да използва общата формулировка „управлява“. Трябва да се посочат правомощията по подготовка на програмата, обявяване на процедури, подбор и договаряне, управленски проверки, мониторинг на показатели, финансови корекции, техническа помощ и публично отчитане, съобразно приложимата европейска рамка.	Не се приема	ЗРР не е документ, който се разработва, за да се разписват правила за програмиране, договаряне и мониторинг на програми, свързани с европейско финансиране. Законът уреждат планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и

						пространственото развитие.
				3. Обвързваща координация на секторните политики В чл. 16, ал. 2 думата „отчитат“ следва да бъде заменена с по-силно задължение: министрите и ръководителите на ведомства да осигуряват съответствие на секторните програми и инвестиции с интегрираните териториални стратегии. Отклонение да се допуска само след отрицателно или условно становище на регионалната агенция и мотивирано решение на Министерския съвет, което се публикува.	Не се приема	Избраният модел на координация постига заложените цели. Всички стратегически документи по ЗРР задължително преминават през процес на съгласуване с ведомствата, отговорни за провеждането на секторните политики.

				4.Гарантирано финансиране Формулировката, че средствата за дейността и капацитета „могат да се предвиждат“, следва да бъде заменена с императивна разпоредба. Законът трябва да гарантира базова бюджетна субсидия, техническа помощ по европейските програми и възможност за приходи от услуги, проекти и финансови инструменти, когато това е допустимо. Финансиране само от техническа помощ би създадо зависимость от конкретен програмен период и не осигурява институционална устойчивост.	Не се приема	Формулировката осигурява гъвкавост и избор на възможности при финансирането.
				5. Специален режим за Столичния регион За Столичния регион следва да има отделна регионална агенция или ясно обособен независим регионален програмен орган. Столична община може да има водещо участие в управителния съвет, но не трябва едновременно да бъде основен бенефициент, орган по техническа оценка, договаряне и контрол. Необходимо е функционално разделение и външен контрол от МРРБ и националния одитен орган.	Не се приема	Вж. преходни коментари относно промени в организационния модел

			6. Засилване на правомощията на областните управители В чл. 21 формулировките „оказва съдействие“ и „съдейства“ следва да бъдат заменени с конкретни правомощия за организиране и координиране на националната регионална политика. Предлагам следната принципна редакция: „Областният управител организира и координира на територията на областта изпълнението на националните програми и мерки за регионално развитие, включително мерките за подкрепа на райони за целенасочено въздействие и територии със специфични характеристики, и ежегодно отчита резултатите пред министъра на регионалното развитие и благоустройството.“ Законът следва допълнително да уреди правомощия на областния управител, след консултации с общините и съгласуване със съответната регионална агенция, да предлага приоритетни територии, мерки и инвестиционни проекти за финансиране от държавния бюджет. Тези функции не включват управление, сертифициране или одит на европейските средства и следва ясно да се разграничат от програмните функции на	Не се приема	Областният управител участва по право в регионалния съвет за развитие, където се вземат важни решения за развитието на региона, включително на прилежащите области.
--	--	--	---	---------------------	--

				регионалната агенция		
				7. Допълване на оценката на въздействието Преди внасянето на законопроекта в Министерския съвет следва да се разработи допълнена оценка на въздействието, която сравнява поне три институционални варианта: запазване на РСР; РСР с усилен секретариат; регионални агенции с делегирани програмни функции. Оценката трябва да включва необходимия персонал, бюджет, преходни разходи, рискове за системите за управление и контрол и очаквани ползи за качеството и скоростта на инвестициите.	Не се приема	Предложените от автора промени са извън обхвата на концепцията на законовите изменения, предложени чрез ЗИД на ЗРР.

			8. Преходни гаранции и съпътстващи нормативни изменения Законопроектът следва да съдържа по-подробна преходна уредба, гарантираща институционална и програмна приемственост между съществуващите шест района от ниво NUTS 2 и новите четири региона за планиране. Необходимо е изрично да се уреди правоприемството по отношение на текущите процедури, проектни предложения, договори, мониторингови данни, архиви, информационни системи и ангажменти, свързани с изпълнението на интегрираните териториални стратегии за периода 2021–2027 г. Не подкрепям предложението изпълнението и наблюдението на действащите интегрирани териториални стратегии да приключат автоматично с влизането в сила на закона без извършване на последваща оценка. Подобна оценка е необходима за установяване на постигнатите резултати, ефективността на интегрирания териториален подход и причините за възникналите затруднения. Тя следва да послужи и като аналитична основа за разработването на стратегиите и регионалните програми за периода 2028–2034	Приема се частично	Добавена е разпоредба, уреждаща действието и функциите на регионалните съвети за развитие в преходния период. Постигнатите резултати ще бъдат оценени чрез изработването на междинна оценка, която ще се изработи през 2027 г. Прецизирана е разпоредбата за периода на изпълнение на ИТСР и е осигурено изпълнението на функциите на действащите структури до сформирването на новите. Срокът за привеждане в съответствие на ППЗРР със ЗРР е прецизиран. Проектът на ЗИД на ЗРР задава рамката на прилагането на държавната политика за регионално развитие.
--	--	--	---	---------------------------	---

				г. Действащите стратегии следва да запазят приложимостта си за целите на наблюдението, приключването и оценката на започнатите инвестиции до приемането на заключителните доклади за тяхното изпълнение. До фактическото изграждане на регионалните агенции съществуващите органи и териториални звена трябва да продължат да изпълняват функциите си, за да не се създава институционален вакуум. Правилникът за прилагане на закона и устройствената уредба на регионалните органи следва да бъдат приети не по-късно от датата на влизане в сила на основните промени. Предложеният деветмесечен срок след влизането на закона в сила създава риск новите органи да започнат работа без необходимите процедури, правила за представителство и административна организация. За реалното възлагане на функции по управление на европейските средства следва да бъде подготвен пакет от съпътстващи изменения в Закона за управление на средствата от Европейските фондове при		Самият процес на управлението на средства от ЕС е извън неговия обхват.
--	--	--	--	--	--	--

				споделено управление, приложимите актове на Министерския съвет и устройствените правилници на компетентните администрации. В тях трябва да бъдат определени статутът на регионалните агенции като управляващи органи или междинни звена, разпределението на задачите и отговорностите, системите за управление и контрол и отношенията им с националния координационен и одитен орган. Законът или правилникът следва да въведе и подробни гаранции за прозрачност и предотвратяване на конфликт на интереси при определянето на приоритетните регионални инвестиции, включително задължително деклариране на интереси и отвод, публичност на критериите, оценките, протоколите и гласуванията и функционално разделение между стратегическия избор, техническата оценка, договарянето, верификацията и контрола		
--	--	--	--	--	--	--

			VIII. Поетапен модел за изпълнение Етап 1 - нормативна и организационна подготовка (2026-2027 г.): Приемане на законова уредба за агенциите; изготвяне на устройствен правилник; функционален анализ; прехвърляне на териториалните звена, архивите, данните и необходимите длъжности; изграждане на обща информационна система. Етап 2 - делегирани функции и управление на прехода (2027-2028 г.): Агенциите изпълняват функциите на секретариати на новите регионални органи, координират приключването на ИТСР 2021-2027 г., поддържат проектен резерв и поемат функции на междинни звена по действащи програми, без да се нарушава текущата програмна архитектура. Етап 3 - регионално програмиране за периода 2028-2034 г.: Подготовка на четири регионални програми/плана; договаряне на ресурсите; оценка на системите за управление и контрол; определяне на агенциите като управляващи органи или междинни звена с разширен мандат според окончателното право на ЕС.	Не се приема	Вж. предходните коментари по становището
--	--	--	---	--------------	--

				Етап 4 - оценка и надграждане: Независима оценка след първите три години по критерии за ефективност, териториално въздействие, административен капацитет, прозрачност и намаляване на вътрешнорегионалните различия		
--	--	--	--	---	--	--

			IX. Заключение Проектът на ЗИД на ЗРР е необходим поради влизането в сила на новата класификация NUTS и съдържа полезни стъпки за актуализиране на стратегическите документи и формално разширяване на функциите на регионалните съвети. В сегашния му вид обаче проектът извършва предимно териториална и процедурна адаптация, без да преодолява институционалната слабост на регионалното ниво. Създаването на четири по-големи района без съответстващи силни регионални институции крие риск от още по-голяма дистанция между местните потребности и централното управление. Възлагането на функции по управление и контрол на орган без собствен бюджет, администрация, правосубектност и ясна изпълнителна отговорност няма да промени реалното разпределение на властта и ресурсите. Реформата следва да включва и втори, взаимнодопълващ се стълб: възстановяване на националната регионална политика чрез конкретни правомощия на областните управители и устойчив ресурс от държавния	Не се приема	Вж. предходните коментари
--	--	--	---	---------------------	----------------------------------

				бюджет за райони за целенасочено въздействие и зони със специфични характеристики. Без такава национална компонента европейското финансиране ще продължи фактически да замества, вместо да допълва, собствената регионална политика на държавата. Поради това подкрепям законопроекта по принцип, но предлагам той да бъде съществено преработен чрез въвеждане на регионални агенции за развитие под координацията на МРРБ и нормативна основа за отделна регионална програма/план за всеки район от ниво NUTS 2, както и чрез засилване на правомощията на областните управители като териториални координатори на националните мерки за регионално развитие. Това би превърнало новото райониране от статистическа промяна в действителна реформа на регионалното управление и би създало предпоставки за по-ефективна, отговорна и териториално ориентирана политика за развитие.		
--	--	--	--	---	--	--

12.	Публикувано на портала за обществени консултации на 06.08.2026 г.	проф. д-р Косьо Стойчев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	Обща позиция Предложеният Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие е необходим в частта, с която националната нормативна уредба се привежда в съответствие с новата класификация NUTS, въведена с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195. Промяната на броя и териториалния обхват на единиците от ниво NUTS 1 и NUTS 2 налага съответна промяна в Закона за регионалното развитие и в системата от документи, които използват тези териториални единици. Законопроектът обаче не се ограничава до техническо отразяване на европейската статистическа класификация. С него се правят съществени национални решения относно: • териториалната основа на държавната политика за регионално развитие; • структурата на стратегическото планиране; • състава и функциите на регионалните съвети за развитие; • специалния режим за Столичния	Не се приема	Делегиран регламент (ЕС) 2026/195 е задължителен в своята цялост и се прилага от 01.01.2027 г. Проведено е обществено обсъждане при избора на вариант за броя и обхвата на регионите за планиране от ниво 2.
-----	---	-------------------------	---	--	--------------	--

				регион; • връзката между регионалното, пространственото и устройственото планиране; • приключването на действащите интегрирани териториални стратегии; • участието на местните власти, академичните среди, бизнеса и гражданския сектор в управлението на регионалното развитие. Поради това законопроектът следва да се разглежда не само като нормативна адаптация към Делегиран регламент (ЕС) 2026/195, а като структурна реформа на системата за регионално планиране и управление в България. Моята позиция е, че проектът може да бъде подкрепен по принцип по отношение на: 1. необходимото въвеждане на новата класификация NUTS; 2. обособяването на София като самостоятелен регион от ниво NUTS 2; 3. опита за усъвършенстване на съдържанието на интегрираните		
--	--	--	--	--	--	--

				териториални стратегии и планове за интегрирано развитие на общините; 4. необходимостта от синхронизиране между Закона за регионалното развитие и Закона за устройство на територията. Законопроектът обаче не следва да бъде приет в настоящия му вид, без да бъдат отстранени няколко съществени научни, териториални, институционални и нормативни слабости. Основа на становището Определянето на региони не е административно-техническа дейност, а сложна научна и управленска задача с дългосрочни последици. Регионалните промени настъпват рядко, но веднъж въведени, влияят върху пространственото развитие, разпределението на ресурсите, регионалната идентичност и общественото възприятие за територията в продължение на десетилетия. Регионът не е просто територия, която покрива нормативно определен минимален брой население. Той предполага определено единство, вътрешни взаимовръзки,		
--	--	--	--	---	--	--

				териториална цялост, пространствена организация и ясна разграничимост от съседните територии. В научната литература, се разграничават три основни вида региони: 1. хомогенни региони, определени чрез относителна степен или показател на еднородност; 2. нодални региони, структурирани около центрове и техните зони на влияние; 3. планови или програмни региони, използвани за провеждане на публични политики. Регионите от ниво NUTS 2 в България едновременно изпълняват и трите функции. Те трябва да позволяват статистическа съпоставимост, но същевременно се използват за стратегическо планиране, управление на инвестиции и прилагане на териториално ориентирани политики. Поради това демографският критерий е необходим, но не е достатъчен. Той трябва да бъде съчетан с географски, социално-икономически, инфраструктурни, функционални, културни и екологични критерии, както е изискването на		
--	--	--	--	--	--	--

				регламент 1059/2003 чл. 3 т. 5. Важно е да се отбележи, че не съществуват „погрешни региони“ сами по себе си, а неправилно структурирани методики за регионализация. Когато методиката е непълна или се основава предимно на административни и моментни количествени съображения, тя може изкуствено да създаде или да прикрие социално-икономически неравновесия. Именно от тази позиция следва да бъде оценяван настоящият законопроект.		
--	--	--	--	---	--	--

			По новата териториална структура 1. Един регион от ниво NUTS 1 Обединяването на досегашните две единици от ниво NUTS 1 в една единица, обхващаща цялата страна, произтича от новата европейска класификация и не създава съществен научен или управленски проблем. На ниво NUTS 1 България може да бъде разглеждана като единен национален социално-икономически регион. Това решение е логично и съответства на мащаба на страната. Четири региона от ниво NUTS 2 Предложените региони са: • Северен регион, включващ 11 области; • Източен регион, включващ 6 области; • Южен регион, включващ 10 области; • Столичен регион, включващ област София-град, съответно Столична община. Формално тези региони изпълняват демографските изисквания на класификацията NUTS от регламент 1059/2003 чл. 3 т. 2. От	Не се приема	Вж. предходния коментар. Предложението за промяна в административно – териториалната структура на държавата надхвърля обхвата на ЗРР.
--	--	--	--	---------------------	--

				представените мотиви и оценка на въздействието обаче не може да се установи достатъчно ясно по какъв начин са оценени: • вътрешнорегионалната свързаност; • ежедневните и седмичните трудови пътувания; • транспортните зависимости; • селищната и градската йерархия; • икономическата специализация; • достъпът до услуги; • географската бариерност и свързаност; • културната и историко-географската идентичност; • вътрешните различия между централни и периферни територии; • трансграничните и трансрегионалните връзки. В мотивите се твърди, че новите региони ще бъдат по-устойчиви и че основните икономически показатели ще бъдат по-балансиранни. Не са представени обаче достатъчно количествени разчети,		
--	--	--	--	--	--	--

				сравнителни модели или сценарии, от които да се установи как е достигнато до този извод. Особено проблематични са Северният и Южният регион, които ще създадат нов тип проблеми непознати за българската регионална парадигма. Северният регион събира почти цяла Северна България без черноморските области. В него попадат територии с различна транспортна ориентация, различна селищна структура и различни центрове на влияние. Между Видин, Русе, Габрово, Плевен, Велико Търново и Силистра не съществува единна нодална система, която да организира целия регион около общ център или ясно изградена полицентрична мрежа. Южният регион обединява Софийска област, настоящата Югозападна България, голяма част от Горнотракийската низина, Родопите, Средногорието и част от източната държавна граница. В него попадат територии, ориентирани към различни големи градски центрове, различни транспортни коридори и различни стопански системи. Формалното им обединяване създава риск значителни вътрешнорегионални различия да бъдат		
--	--	--	--	--	--	--

				прикрити зад агрегирани показатели. Така например в новата система ще изчезне печалното понятие Северозападна България, но няма да изчезнат неговите проблеми. Това противоречи на една от основните функции на ниво NUTS 2, а именно да бъде достатъчно голямо за регионална значимост, но достатъчно ограничено, за да не прикрива съществените териториални различия зад общонационални или макрорегионални средни стойности. С други думи, новото регионализиране на ниво NUTS 2 не притежава сериозен потенциал за провеждане на целенасочена, ефективна и обоснована регионална политика в по-голямата част от страната.		
--	--	--	--	---	--	--

				За разграничаването между статистически и планови региони Законопроектът приема, че единиците от ниво NUTS 2 едновременно са статистически райони и региони за планиране. Именно тук се намира един от основните концептуални проблеми и противоречия. NUTS е преди всичко система за статистическа класификация. Тя позволява събиране и съпоставяне на данни и служи като териториална основа на определени инструменти на кохезионната политика. От това не следва автоматично, че всяка статистическа единица е оптимален регион за стратегическо управление. Ако държавата желае тези единици да бъдат не само статистически, но и планови и управленски региони, трябва да им осигури: • ясно определени центрове или полицентрична структура; • постоянен професионален капацитет; • устойчиво финансиране; • измерими правомощия;	Не се приема	Законопроектът не смесва статистическите и плановите функции на регионите. Възпиетият термин е „региони“. Европейската класификация NUTS именно определя териториалните единици, които държавите членки използват както за статистически цели, така и като основа за програмирането, наблюдението и оценката на политиката на сближаване. Следователно използването на едни и същи териториални единици за статистически и планови цели не представлява концептуално противоречие, а е в съответствие с установения европейски модел и с действащата система на регионално планиране в Република България. Изложените
--	--	--	--	---	---------------------	--

			• отговорност за изпълнението; • връзка между стратегиите и публичните бюджети; • механизъм за координация на секторните политики. Остава нерешен въпросът как териториални единици без собствена администрация, бюджет и управленска компетентност могат действително да планират регионалното развитие. Предложеният законопроект частично преодолява този проблем чрез регионалните съвети за развитие и техните секретариати, но не създава пълноценен регионален субект. Регионалните съвети запазват предимно координационни функции и не разполагат със собствен, гарантиран ресурс за изпълнение на стратегиите. Следователно законът трябва ясно да избере между два подхода: • регионите да останат главно статистически и програмни единици; • или да бъдат развити като реално действащи равнища на регионално	съображения поставят въпроси относно цялостния модел на регионалното управление в Република България, но не обосновават необходимост от изменение на предложения законопроект. Районите за планиране от ниво 2 са определени в съответствие с европейската класификация NUTS и служат едновременно като статистически единици и като териториална основа за провеждането на политиката за регионално развитие. Този подход не се въвежда с настоящия законопроект, а е възприет още с действащия Закон за регионалното развитие и се запазва в съответствие с приложимата
--	--	--	--	---

				управление. Настоящият проект остава между двата модела и същевременно не удовлетворява нито единия от тях.		европейска нормативна рамка. Настоящият законопроект не цели създаването на ново административно ниво на управление, нито променя конституционно установеното административно-териториално устройство на страната. Една от неговите цели е да се приведе националната правна уредба в съответствие с новото райониране за планиране от ниво 2, въведено с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195, и да осигури функционирането на системата за регионално планиране при новия териториален обхват. Предложенията за създаване на региони със собствена администрация, бюджет, самостоятелни
--	--	--	--	---	--	---

						управленски правомощия и различен институционален статут представляват въпрос на самостоятелна административна и институционална реформа, която излиза извън предмета, целите и обхвата на настоящия законопроект.
				За термините „район“ и „регион“ Законопроектът продължава да използва едновременно понятията „район“ и „регион“, като определя, че „районите, които образуват ниво 2, са региони за планиране“. Тази конструкция запазва понятийна неяснота. Налице е научна аргументация и необходимост терминът „район“ постепенно да бъде заменен с „регион“ при определянето на териториални образувания за регионална политика. „Регион“ е терминът, който носи съдържание на териториална цялост, взаимовръзки, идентичност и управленско значение и е съпоставим с терминологията на европейската регионална наука и политика.	Приема се	Терминът район, където е приложимо е заменен с термина „регион“, съобразно становището на НСИ

			В закона може да се запази изразът „териториална единица от ниво NUTS 2“ за целите на статистическата класификация. За целите на националната политика обаче следва последователно да се използва „регион за планиране от ниво 2“. Необходимо е да се избегне конструкцията, при която една и съща територия едновременно се определя като район, регион, статистическа единица и управленско пространство, без ясно разграничаване на функциите.		
			За наименованията на регионите Наименованията „Северен“, „Източен“ и „Южен“ са административно удобни, но са твърде общи и лишени от регионално съдържание. Наименованието на един регион не е второстепенен технически въпрос. То изгражда публичното му разпознаване, регионалната идентификация и отношението на населението към територията. Българската научна традиция разполага с широк набор от регионални модели, основани на: • историко-географски провинции;	Не се приема	Вж. коментари по първо предложение

				• природни и морфоструктурни особености; • речни и морски басейни; • стопански и производствени връзки; • селищни системи; • културни характеристики; • центрове и зони на влияние. Невъзможността на предложените големи региони да получат естествени, съдържателни и обществено разпознаваеми наименования е индикатор за ограничена вътрешна регионална цялост. Не предлагам механична замяна на наименованията с историко-географски термини без допълнително изследване. Предлагам преди окончателното приемане на закона да бъде проведена самостоятелна научна и обществена процедура за тяхното определяне. Със същия успех „Северния“ можеше да бъде наречен „Придунавски“, „Източния“ наречен „Причерноморски“, а „Южния“ – „Тракийско - Рило родопски“. Примерът само илюстрира мащаба на неточност, объркване и абсурдност, която създават наименования по посоките на света, водни тела или морфоструктури.		
--	--	--	--	---	--	--

			Българската академична общност и средните училища преподават над 25 години това регионализиране съставено от комбинации на посоките на света – северозападен, североизточен, югоизточен и югозападен, които просто изчезват. Това е доказателство, че наименованията на регионите от ниво NUTS 2 не е второстепенен въпрос, а част от регионалната идентичност и формирането на съзнанието на подрастващите относно тяхната регионална принадлежност, възпитание и култура.		
			За Столичния регион Обособяването на София като самостоятелен регион от ниво NUTS 2 е една от най-съществените положителни страни на законопроекта. Отдавна е аргументирано, че София не следва да бъде поставяна в един планов регион с градове от различен ранг и с територии, които имат коренно различни социално-икономически проблеми. София има национален, метрополен и международен ранг и се нуждае от различен инструментариум за развитие спрямо останалите региони. Извеждането на София от голям Югозападен или Южен регион:	Приема се частично	В проекта на ЗИД на ЗРР е разписано съдържанието на ПИРО на Столичен регион, като ще бъдат издадени Методически указания за разработването му, в което ще бъде отделено внимание на връзките му със съседните територии.

				- ограничава статистическото прикриване на различията между столицата и останалите територии; - създава по-обективна основа за оценка на регионалните дисбаланси; - позволява по-целенасочени политики за столицата; - премахва прякото съревнование между София и останалите градове за едни и същи териториални ресурси; - дава възможност другите градски центрове да бъдат оценявани спрямо сходни по мащаб и функции територии. Предложеният модел обаче съдържа сериозно противоречие. Столичният регион се ограничава до административната територия на Столична община, докато реалната функционална градска зона на София надхвърля тези граници. Законопроектът въвежда определение за функционална градска зона като град и неговата зона на ежедневни трудови пътувания. Същевременно общините около София, които са функционално свързани с трудовия пазар, транспорта, жилищното развитие и публичните услуги на столицата,		
--	--	--	--	---	--	--

				остават в друг регион и без институционално участие в регионалното планиране на столицата. Затова в чл. 11а следва да бъде предвиден специален механизъм за координация между Столичния регион и функционално свързаните общини от Софийска и съседни области. Това може да бъде постигнато чрез: 1. постоянно метрополно координационно звено; 2. задължителни междурегионални споразумения относно инфраструктури и капацитет; 3. участие на представители на функционално свързаните общини при обсъждането на транспортни, екологични и инфраструктурни политики; 4. самостоятелен раздел в плана за интегрирано развитие на Столична община, посветен на столичната функционална зона; 5. общи индикатори за трудова мобилност, транспортна достъпност, жилищни процеси и инфраструктурно натоварване.		
--	--	--	--	--	--	--

				Без отчитане на мащаба на „агломерационната саянка“ на София която в случая се припокрива с термина функционална градска зона ще станем свидетели на нов тип диспаритети и разминавания в регионалното планиране и развитие в България.		
				За центровете и полицентричното развитие Законопроектът не определя центровете на Северния, Източния и Южния регион и не създава задължение интегрираните териториални стратегии да идентифицират тяхната полицентрична структура. Това е съществен недостатък. Нодалните отношения между центрове и периферии са основен елемент на регионалния анализ. Регион без център или без система от центрове остава само един картографски обхват, но не се превръща автоматично във функционално организирано пространство. Не е необходимо всеки регион да има една административна столица. Необходимо е обаче неговата стратегия да определя: • водещите градски центрове; • вторичните и локалните центрове; • функционалните им зони;	Не се приема	За целите на прилагането на политиката за регионално развитие, предвиденото в ал. 5 на чл.11 съдържанието на ИТСП е достатъчно и представя структурата и връзките между населените места в региона, както и различните типове зони в територията.

				• връзките между тях; • териториите със затруднен достъп; • зависимите периферии; • пространствените направления за развитие. В чл. 11 следва изрично да се добави, че интегрираната териториална стратегия съдържа модел на селищната мрежа, градските центрове, функционалните зони и отношенията център - периферия.		
				За регионалните съвети за развитие Намаляването на броя на регионалните съвети от шест на четири е формална последица от новата териториална структура. Това обаче не гарантира по-висока ефективност. При Северния и Южния регион съветите ще обхващат голям брой области, общини, институции и заинтересовани страни. Съществува риск те да се превърнат в прекомерно големи консултативни структури, в които: • процесът на вземане на решения е затруднен; • по-големите градове доминират вземането на решенията;	Не се приема	Изложените съображения представляват оценка на целесъобразността на възприетия модел на регионално управление, а не установяват недостатъци в предложената нормативна уредба. Намаляването на броя на регионалните съвети е пряка последица от новото райониране на страната съгласно Регламент (ЕС) 2026/195 и не налага промяна в правната природа и

			• периферните и слабо населени територии остават с ограничено влияние; • участието на академичните среди, бизнеса и гражданските организации е предимно формално; • липсва ясна отговорност за изпълнението на решенията. Особено внимание заслужава Столичният регионален съвет. В него се включват областният управител, кметът на Столична община, председателят на Столичния общински съвет и всички районни кметове. Така съветът в значителна степен възпроизвежда и дублира вътрешната структура на Столична община, но не включва функционално свързаните територии извън нейните административни граници. Необходимо е: • да се регламентира и установи баланс между политическото и експертното представителство; • да се регламентира постоянен професионален секретариат; • да се гарантира паритетното и независимо участие на научната общност при разработването,	функциите на съветите, които и по действащия закон изпълняват координационни функции. Законопроектът запазва съществуващия модел, като регламентира състава, правомощията и организацията на регионалните съвети за развитие, а въпросите, свързани с тяхната организация и дейност, са уредени както в закона, така и в правилника за прилагането му. Предложенията за създаване на различен модел на регионално управление, за нов механизъм на финансиране и за промяна на представителството излизат извън предмета и целите на законопроекта. Не се споделя и твърдението, че използването на изрази
--	--	--	--	--

				наблюдението и оценката на стратегиите; • да се предвиди устойчиво бюджетно финансиране; • да се въведат ясни правила за публичност, конфликт на интереси и отчетност; • да се разграничат политическите решения от професионалната оценка на интегрираните инвестиции. Формулировката, че средства за дейността на регионалните съвети „могат“ да бъдат осигурявани от европейски програми и държавния бюджет, не създава достатъчна институционална сигурност. Думата „могат“ е неточна, непълна и неясна за нормативен акт и лесно се замества от „не могат“. Необходима е категорична формулировка от къде се финансира дейността на регионалните съвети. Едно от възможните решение е това да става чрез общинските бюджети, а разходът да бъде определен на допустим при кандидатстване с проекти предложения до определен % от бюджета на проекта. По този начин общините ще бъдат пряко заинтересовани регионалните съвети да работят ефективно, а те да могат да си възстановят направените разходи чрез		„могат да бъдат осигурявани“ създава правна несигурност. Разпоредбата предвижда възможните източници на финансиране в зависимост от конкретния механизъм и приложимите правила за съответния финансов ресурс, без да въвежда задължение, което не би могло да бъде гарантирано със закон.
--	--	--	--	--	--	--

				участието си успешни партньорства и проекти.		
				За прекратяването на действащите стратегии без последваща оценка Най-същественото ми възражение е срещу § 17, ал. 3, според който изпълнението и наблюдението на интегрираните териториални стратегии за периода 2021–2027 г. приключват без извършване на последваща оценка. Аргументът, че промяната на териториалните граници намалява практическата стойност на оценката, не е научно и управленски убедителен. Промяната на границите не заличава: • направените инвестиции; • използваните публични средства; • поставените цели; • изпълнените и неизпълнените мерки; • териториалното разпределение на резултатите; • натрупаните институционални и методически слабости.	Не се приема	В проекта на Доклад е разяснено, че вместо последваща оценка ще бъде изготвена междинна оценка, която ще осигури необходимата аналитична информация, изводи и оценки за изпълнението на стратегиите и ще подпомогне разработването на стратегическите документи за периода 2028 – 2034 г.

				Последващата оценка е необходима именно за да се установи какво е постигнато и кои елементи от досегашния модел следва да бъдат пренесени или преодолены в новите стратегии. Данните могат да бъдат оценени по старите териториални единици и впоследствие преизчислени или групирани по новите региони. Отказът от оценка прекъсва институционалната памет и създава риск новият период да започне без обективно познание за резултатите от предходния. Предлагам § 17, ал. 3 да бъде изменен, като се предвиди: „За интегрираните териториални стратегии за периода 2021–2027 г. се извършва окончателна оценка на изпълнението, включително териториално преобразуване на резултатите към обхвата на регионите за планиране от ниво 2 за периода 2028–2034 г.“		
				За статистическата съпоставимост Обръщам специално внимание на риска от честите промени в границите на NUTS 2 да нарушат съпоставимостта на статистическите данни във времето. Прехвърлянето на области между регионите може да създаде привидни промени в икономическите показатели, които	Не се приема	Промяна в обхвата не е правена от 2007 г., когато се въвеждат шестте района. Изложените предложения не са предмет на настоящия законопроект. Осигуряването на статистическата

			не са резултат от реално регионално развитие, а от промяната на териториалната база. Законопроектът не съдържа достатъчно ясни гаранции за осигуряване на исторически съпоставими данни. Следва да бъде предвидено задължение към Националния статистически институт съвместно с Министерството на регионалното развитие и благоустройството да създаде: • ретроспективни статистически редове за новите региони; • единна методика за преобразуване на данните; • публична база данни по старото и новото териториално деление; • система за наблюдение на вътрешнорегионалните различия на ниво области и общини преди и след промяната на обхвата на NUTS 2. Без подобна система новите по-големи региони могат да прикрият проблемите, които регионалната политика трябва да разкрива.		съпоставимост на данните при промяна на териториалния обхват на районите от ниво 2 е дейност, която се извършва от Националния статистически институт в изпълнение на Регламент (ЕО) № 1059/2003 относно общата класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) и приложимите европейски статистически стандарти. Законопроектът урежда адаптирането на националната правна рамка към новото райониране за планиране от ниво 2, произтичащо от Регламент (ЕС) 2026/195, без да изменя режима за събиране, обработване и публикуване на официалната статистическа информация.
--	--	--	---	--	--

						Предложенията за създаване на ретроспективни статистически редове, методики за преобразуване на данните и специализирани бази данни са въпроси от компетентността на Националния статистически институт и не следва да бъдат уреждани със Закона за регионалното развитие. Не се приема твърдението, че законопроектът не съдържа достатъчно гаранции за наблюдение на регионалното развитие. Законът предвижда наблюдението и оценката на стратегическите документи да се извършват въз основа на официални статистически данни и географски информационни
--	--	--	--	--	--	---

						системи, като конкретните източници на информация и методите за тяхното използване се определят в правилника за прилагане на закона. Въведена е системата Мониторстат, в която се проследява изпълнението на индикаторите заложи в стратегическите документи по ЗРР.
				ХП. За връзката със Закона за устройство на територията Премахването на остарелите нормативни препратки е необходимо. Отмяната на цялата глава пета от Закона за устройство на територията обаче не трябва да доведе до институционално разделяне между стратегическото пространствено планиране и устройственото планиране. Регионалното и пространственото развитие, от една страна, и устройството на територията, от друга, са различни политики, но имат общ териториален предмет.	Не се приема	Направените предложения са извън концепцията на ЗИД на ЗРР. Заложените съображения не обосновават необходимост от извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието, нито опровергават направените изводи в частичната предварителна оценка на

				Необходимо е да бъде ясно определено: • как стратегическите цели по ЗРР се отразяват в устройствените планове; • при какви условия устройствен план може да се отклони от стратегически документ; • кой орган оценява съответствието; • как се решават противоречията между секторни стратегии, ИТСР, ПИРО и устройствени планове; • как стратегическите приоритети се превръщат в конкретни пространствени решения. Самата замяна на терминологията и общата препратка към документите по Закона за регионалното развитие не са достатъчни. Необходим е реален нормативен механизъм за съгласуваност. Администрацията на Министерския съвет също поставя въпроса дали са установени конкретни противоречия, дублиране или практически проблеми, които оправдават цялостната отмяна на глава пета		въздействието и финансовата обосновка.
				За оценката на въздействието и ресурсите Твърдението, че законопроектът няма да изисква финансови и други ресурси, не	Не се приема	Посочените в коментара дейности – разработване на стратегически документи, преструктуриране на

			съответства на обхвата на предлаганата реформа. Необходимо ще бъде: • разработване на три нови интегрирани териториални стратегии; • разработване на нов двуфункционален документ за Столична община; • реструктуриране на четири регионални съвета; • преобразуване на териториалните звена и секретариатите; • изработване на нови методики; • създаване на системи за наблюдение и индикатори; • преобразуване на статистическите редове; • провеждане на обществени консултации; • изменение на подзаконовата нормативна уредба; • обучение и укрепване на административния капацитет.		регионалните съвети, актуализиране на подзаконовата нормативна уредба, организационни и методически действия, както и укрепване на административния капацитет – представляват дейности по изпълнение на законодателната промяна, които са част от текущите функции на компетентните администрации и не обуславят сами по себе си необходимост от допълнителни разходи за държавния бюджет. В тази връзка е правилен изводът във финансовата обосновка, че предложеният законопроект не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което не е налице основание за различен извод относно
--	--	--	---	--	--

				Следователно е необходимо да бъде разработена реална финансова и институционална оценка. Частичната предварителна оценка на въздействието съдържа предимно общи твърдения за положителни последици и ограничен анализ на възможните разходи, рискове и отрицателни ефекти. В нея като основни варианти се разглеждат „без действие“ и приемане на предложените промени, без да са оценени същински алтернативни модели. Поради значението и дългосрочния характер на реформата следва да бъде извършена цялостна и реалистична предварителна оценка на въздействието.		необходимостта от финансов ресурс. Частичната предварителна оценка на въздействието предлага мотиви и анализи, които обосновават предложените изменения. а. Видът на оценката е определен в съответствие с изискванията на Закона за нормативните актове и Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието. В рамките на оценката са анализирани съществуващият проблем, целите на законодателната намеса, възможните варианти за действие, очакваните въздействия и свързаните рискове. Обстоятелството, че авторът на коментара счита за целесъобразно извършването на по-детайлен анализ, представлява различна
--	--	--	--	--	--	--

						експертна преценка, но не обосновава несъответствие с приложимите нормативни изисквания.
				Преходен период Законът трябва да влезе в сила от 1 януари 2027 г., докато правилникът за неговото прилагане може да бъде изменен до девет месеца след влизането му в сила. Това създава риск новите региони и регионални съвети формално да съществуват, без да са уредени важни въпроси относно техния състав, избор, организация и функциониране. Правилникът следва да бъде приет едновременно със закона или преди неговото влизане в сила. Необходимо е да се изготви и подробна преходна пътна карта, включваща: • срокове; • отговорни институции; • необходими ресурси; • подготовка на стратегическите документи;	Приема се частично	Срокът за приемане на правилника е съкратен на шест месеца. Въведени са разпоредби, които уреждат функционирането на регионалните съвети за развитие.

				• преобразуване на съветите и секретариатите; • прехвърляне на информация; • статистическа съпоставимост; • публични консултации.		
				Обобщение на предложенията Предлагам законопроектът да бъде преработен в следните основни направления: 1. Да се разграничат ясно статистическите единици NUTS от националните региони за планиране.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата
				2. В националната нормативна терминология последователно да се използва понятието „регион“, а „район“ да се запази само когато се възпроизвежда официалното наименование на статистическата класификация.	Приема се	
				3. Да се проведе самостоятелно обсъждане на наименованията на регионите.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата

				4. В интегрираните териториални стратегии задължително да се определят центровете, функционалните градски зони и отношенията център - периферия.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата
				5. Да се създаде специален механизъм за управление и планиране на функционалната метрополитена и функционалната зона на София.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата
				6. Да се гарантира постоянен професионален и финансово обезпечен капацитет на регионалните съвети.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата
				7. Да не се прекратява оценяването на стратегиите за периода 2021–2027 г.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата
				8. Да се въведе задължение за ретроспективно преизчисляване на регионалните статистически данни по новите граници.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата
				9. Да се създаде по-ясна нормативна връзка между документите по ЗРР и устройствените планове по ЗУТ.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата
				10. Да бъде извършена цялостна предварителна оценка на въздействието.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата

				11. Да бъде разработена финансова обосновка и план за административното обезпечаване на реформата.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата
				12. Правилникът за прилагане на закона да влезе в сила едновременно със законовите изменения.	Не се приема	Вж. предходен коментар към настоящото становище по темата

				Заклучение Предложеният законопроект съдържа необходима и отлагана промяна. Обособяването на София като самостоятелен регион е правилна стъпка, която отговаря на реалното място на столицата в националната селищна, икономическа и управленска система. Същевременно новото райониране не може да бъде сведено до изпълнение на демографските граници на NUTS. Регионализацията трябва да създава териториална основа, която е статистически устойчива, функционално свързана, управленски приложима и обществено разпознаваема. Законопроектът в настоящия му вид отговаря на първото условие, но не доказва в достатъчна степен изпълнението на останалите. Особено внимание следва да бъде отделено на прекомерния мащаб и вътрешната разнородност на Северния и Южния регион, липсата на ясно определена полицентрична структура, ограничения административен обхват на Столичния регион, прекратяването на действащите стратегии без последваща		
--	--	--	--	--	--	--

				оценка и отсъствието на реална ресурсна обосновка. Поради това изразявам принципна подкрепа за целите на законопроекта, но предлагам той да не бъде приеман в настоящата му редакция, а да бъде преработен след цялостна оценка на въздействието, публично представена научна методика и по-широко участие на регионалната научна общност, местните власти и заинтересованите страни.		
--	--	--	--	---	--	--

13.	Писмо с изх. №10-11-8798/05.08.2026 г. Постъпило чрес системата за електронен документооборот	Живко Тодоров, Кмет на община Стара Загора	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Община Стара Загора	Във връзка с публикувания за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие, Община Стара Загора изразява подкрепа за предприетите действия по привеждане на националната нормативна уредба в съответствие с новата класификация на териториалните единици (NUTS), както и за усилията за усъвършенстване на системата за стратегическо планиране и регионално развитие. Същевременно считаме, че част от предложените изменения пораждаат практически въпроси, които могат да окажат неблагоприятно въздействие върху развитието на икономически значими области и общини, включително за Община Стара Загора. В тази връзка предлагаме следните допълнения и редакции: 1. Гарантиране на специален подход към регионите в икономически преход С предвиденото ново райониране на страната, област Стара Загора ще стане част от новия Южен регион за планиране, който обединява територии с различен икономически профил, степен на развитие и инвестиционен	Не се приема	Следва да се има предвид, че не само област Стара Загора, но и всички останали територии в страната могат да имат специфични социално-икономически характеристики, които да налагат прилагането на различни приоритети. Законното въвеждане на специални разпоредби за отделни категории територии би нарушило общия характер на закона и би довело до фрагментиране на нормативната уредба, вместо тези специфики да бъдат отчетени при разработването на съответните интегрирани териториални стратегии за развитие. Целта на ЗИД на Закона за регионалното развитие е привеждане на националната нормативна уредба в
-----	---	---	--	--	--------------	--

				потенциал. В рамките на този регион се включват едновременно икономически най-развитите области в страната, както и територии, изправени пред сериозни структурни предизвикателства, свързани с прехода към климатично неутрална икономика. В този контекст следва да се отчете, че област Стара Загора има специфично място в националното развитие. Регионът традиционно е един от основните индустриални центрове на България, с водеща роля в енергетиката, машиностроенето, производството, логистиката и привличането на преки инвестиции. В същото време това е една от трите български области, определени за подпомагане по Фонда за справедлив преход, поради очакваните социално-икономически последици от реструктурирането на въглищния сектор. Предстоящата трансформация не представлява единствено регионално предизвикателство, а процес с национално значение. Успешното икономическо реструктуриране на региона ще окаже пряко влияние върху енергийната сигурност на страната, пазара на труда,		съответствие с новото райониране за планиране от ниво 2, произтичащо от Делегиран регламент (ЕС) 2026/195, както и усъвършенстване на системата за стратегическо планиране, без промяна на принципите на регионалната политика. Законът за регионалното развитие създава общата нормативна рамка за разработване на интегрираните териториални стратегии за развитие, които следва да отчитат специфичните характеристики, потенциала и потребностите на всички територии в съответния регион. В този процес могат да бъдат идентифицирани и приоритети, свързани с регионите в икономически и структурен преход,
--	--	--	--	--	--	---

			конкурентоспособността на българската индустрия и изпълнението на целите на Европейския зелен пакт. Поради това считаме, че законът следва изрично да отчете особеностите на регионите в структурен преход и да създаде нормативни гаранции, че при разработването и изпълнението на интегрираните териториални стратегии ще бъдат предвиждани специализирани приоритети, инвестиционни механизми и мерки за насърчаване на икономическата диверсификация, индустриалната трансформация и създаването на устойчива заетост. Предлагаме в чл. 11 да бъде създадена нова алинея със следното съдържание: <i>"При разработването и изпълнението на интегрираните териториални стратегии се предвиждат специални приоритети и мерки за териториите, обхванати от механизма за справедлив преход, както и за регионите, засегнати от структурни икономически трансформации."</i> Предлаганото допълнение ще осигури приемственост между действащите политики по Фонда за справедлив преход и бъдещата		когато това е обосновано от анализа на съответния регион. Предлаганото допълнение би въвело специален нормативен режим за определена категория територии, основан на действащ към настоящия момент финансов инструмент и програмна политика, което не съответства на характера на закона като общ нормативен акт. Политиките и механизмите за подкрепа на териториите, обхванати от Механизма за справедлив преход, се уреждат в рамките на приложимото европейско и национално законодателство, както и чрез съответните програмни документи.
--	--	--	---	--	--

				национална политика за регионално развитие, като същевременно ще гарантира, че регионите, които поемат най-голямата тежест от зеления преход, ще разполагат с необходимите инструменти за устойчиво икономическо развитие и привличане на нови инвестиции		
				2. Гарантиране участието на областните центрове в регионалните съвети за развитие Съгласно предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие се предвижда представителите на общините в регионалните съвети за развитие да бъдат определяни от областните съвети за развитие, без да е предвидена изрична гаранция за участие на общината – административен център на съответната област. Подобен подход създава риск при формирането на състава на регионалните съвети за развитие да не бъде гарантирано участието на общините, които имат водещо значение за икономическото, социалното и инфраструктурното развитие на съответната област. Именно областните центрове концентрират значителна част от икономическата активност, образователната инфраструктура, инвестиционния потенциал, административния капацитет и регионалните	Не се приема	Предложението не се приема, тъй като възприетият в законопроекта модел на формиране на състава на регионалните съвети за развитие е основан на принципите на балансирано териториално представителство и партньорство. Представителите на общините се определят по ред, който осигурява участие на всички области чрез решенията на областните съвети за развитие, без законът да предоставя предварително гарантирани места за

				функции, които обслужват не само собственото си население, но и пошироки територии. Община Стара Загора е пример за община с ключово значение за развитието на целия регион. Градът изпълнява ролята на административен, икономически, индустриален, образователен и иновационен център с национално значение. На територията на общината се реализират значими инвестиционни проекти, развиват се индустриални зони с регионално и национално значение, концентрирани са значителни производствени мощности и се изпълняват стратегически инициативи, свързани с икономическата трансформация в рамките на Фонда за справедлив преход. Предвид ролята на областните центрове като естествени двигатели на регионалното развитие, тяхното участие в органите за вземане на решения относно планирането и реализацията на интегрираните териториални инвестиции следва да бъде нормативно гарантирано, а не да зависи от последващи решения на областните съвети за развитие. Поради това предлагаме в чл. 18 след ал. 5 да бъде създадена нова алинея със следното съдържание: <i>"Сред представителите на всяка област в регионалния съвет за развитие задължително се включва кметът на</i>		отделни общини или категории общини.
--	--	--	--	--	--	--------------------------------------

				общината – административен център на областта, или определено от него лице." Предлаганото допълнение ще гарантира, че общините, които изпълняват ролята на регионални центрове, ще участват пряко във формирането на стратегическите приоритети и решения, свързани с развитието на съответния регион. По този начин ще бъде осигурен баланс между принципа на партньорство и необходимостта ключовите икономически и административни центрове да бъдат активна част от процеса на регионално планиране.		
				3. Балансирано разпределение на интегрираните териториални инвестиции Предложеният законопроект предоставя на регионалните съвети за развитие важна роля при определянето на приоритетните интегрирани териториални инвестиции, като същевременно не въвежда достатъчно ясни принципи и критерии за тяхното териториално разпределение. Липсата на конкретни правила създава риск инвестиционните ресурси да бъдат концентрирани преимуществено в ограничен брой икономически по-силни центрове, докато територии със значителни структурни предизвикателства и необходимост от	Не се приема	Законопроектът урежда институционалната рамка и правомощията на регионалните съвети за развитие, а не конкретните критерии за подбор и териториално разпределение на интегрираните териториални инвестиции. Балансираното териториално развитие е основен принцип на политиката за регионално развитие и се реализира чрез

			подкрепа да останат с ограничен достъп до финансиране. Регионалната политика следва да съчетава два основни принципа – подкрепа за конкурентоспособните икономически центрове, които създават растеж и заетост, и целенасочена подкрепа за регионите, които преминават през структурни промени и се нуждаят от ускорена трансформация. Област Стара Загора е пример за регион, в който инвестиционната подкрепа има стратегическо значение не само на местно, но и на национално ниво. Поради ролята си в енергийния сектор и процеса на преход към климатично неутрална икономика регионът се нуждае от предвидим достъп до инвестиционни инструменти, които да подкрепят икономическата диверсификация, развитието на нови индустрии и създаването на устойчиви работни места. Поради това предлагаме в чл. 19 да бъде включен следният текст: <i>"При определянето на приоритетните интегрирани териториални инвестиции се осигурява балансирано териториално разпределение на публичния ресурс между областите в съответния регион, като се отчитат степента на социално-икономическо развитие, инвестиционните потребности, потенциалът за икономически растеж и стратегическото значение на отделните територии."</i>		стратегическите документи, приоритетите в интегрираните териториални стратегии за развитие и правилата за изпълнение на съответните програми. Предлаганото допълнение би въвело обща законова формулировка, която не отчита спецификата на различните източници на финансиране, приложимите критерии за подбор и изискванията на европейското и националното законодателство. Определянето на приоритетните интегрирани териториални инвестиции следва да се извършва въз основа на обективни критерии.
--	--	--	--	--	--

				Това допълнение ще създаде по-голяма прозрачност и предвидимост при планирането на инвестициите и ще гарантира, че решенията се основават на обективни критерии, а не единствено на административна тежест или моментно представителство.		
				4. Отчитане на икономическия принос и стратегическото значение на регионите при определяне на приоритетите В предложения законопроект липсва достатъчно ясно регламентиран подход за отчитане на икономическия принос на отделните общини и тяхната стратегическа роля при определянето на регионалните приоритети и инвестиционните направления. Считаме, че ефективната политика за регионално развитие следва да отчита не само степента на социално-икономическо изоставане на отделните територии, но и тяхното значение за националната икономика, способността им да генерират добавена стойност, да създават качествена заетост и да бъдат двигатели на икономическата трансформация. Особено внимание следва да бъде отделено на регионите, които съчетават две характеристики – от една страна, имат доказан принос към националната икономика и стратегически сектори, а от друга страна, са изправени пред необходимостта от мащабно икономическо реструктуриране вследствие	Не се приема	Законопроектът определя нормативната рамка за стратегическото планиране и регионалното развитие, без да регламентира в закона конкретни критерии и показатели за определяне на приоритетите, оценката на интегрираните териториални инвестиции и разпределението на финансовия ресурс. Тези въпроси се определят в стратегическите документи, методиките за оценка и правилата за изпълнение на съответните програми, които позволяват отчитане на спецификата на отделните региони и

				на външни фактори и политики от национално и европейско значение. Област Стара Загора е именно такъв пример. Регионът има ключов принос към енергийната сигурност и индустриалното развитие на България, като в същото време е един от основните региони, засегнати от прехода към климатично неутрална икономика. Поради това подкрепата за развитието му следва да се разглежда не само като регионална мярка, а като инвестиция в националната конкурентоспособност, икономическата устойчивост и успешното изпълнение на целите на Европейския зелен пакт. Поради това предлагаме при определянето на стратегическите приоритети, оценката на интегрираните териториални инвестиции и разпределението на ресурсите да бъдат изрично отчитани следните показатели: • принос към национално значими икономически сектори и стратегически вериги за създаване на стойност; • степен на въздействие от структурни икономически трансформации, включително региони, включени в механизма за справедлив преход; • привлечени преки чуждестранни и вътрешни инвестиции; • създадени и запазени устойчиви и висококвалифицирани работни места;		приложимите източници на финансиране. Предложените показатели отразяват характеристиките на конкретен тип територии и не могат да бъдат въздигнати в общозадължителни законови критерии за всички региони и всички инвестиции. Законопроектът създава достатъчна нормативна рамка за определяне на приоритетите въз основа на интегрираните териториални стратегии за развитие и принципите на балансираното регионално развитие, без да е необходимо тяхното детайлизиране на законово ниво.
--	--	--	--	--	--	--

			• наличие на индустриални зони и паркове с доказан потенциал за икономическа диверсификация; • принос към зелената и цифровата трансформация; • наличие на образователен, научен и иновационен капацитет. Подобен подход ще гарантира, че регионите, които имат доказан икономически принос, но едновременно с това са изправени пред необходимостта от значителна структурна промяна, ще получат необходимата подкрепа за успешен преход. Това ще позволи ресурсите да бъдат насочвани не само към територии с вече изграден инвестиционен потенциал, а и към стратегически региони, при които публичната подкрепа може да има най-голям дългосрочен ефект за националното развитие.		
--	--	--	---	--	--

			5. Регламентиране на функционалните градски зони Проектът на закона въвежда понятието „функционална градска зона“ като важен инструмент за интегрирано териториално планиране, но не определя достатъчно ясно критериите и методологията за тяхното идентифициране. Липсата на единен подход може да доведе до различно тълкуване при прилагането на закона и до неравнопоставеност между отделните общини при достъпа до инструменти за развитие. Функционалните градски зони следва да бъдат определяни въз основа на ясни и измерими критерии, които отчитат икономическите връзки, трудовата мобилност, инфраструктурната свързаност, образователните функции и ролята на градските центрове като двигатели на развитие. Поради това предлагаме законът да предвиди, че функционалните градски зони се определят по единна национална методика, утвърдена от Министерския съвет след съгласуване с Националното сдружение на общините в	Не се приема	Даденото в законопроекта определение за „функционална градска зона“ съответства на понятието <i>functional urban area</i>, използвано в хармонизираната методология на Евростат и ОИСР. В България тези зони се идентифицират от Националния статистически институт въз основа на посочената методология, като актуална информация за начина на тяхното определяне и териториалния им обхват е публикувана в изданието „Териториални типологии 2024“. В него за същото понятие е използван терминът „функционален урбанизиран ареал“, докато в законопроекта е възприет терминът „функционална градска зона“. Различието е единствено
--	--	--	---	--------------	--

				Република България. Това ще гарантира равнопоставеност, прозрачност и предвидимост при прилагането на инструмента и ще създаде по-добри условия за интегрирано развитие на градските центрове и прилежащите им територии.		терминологично и не води до разлика в съдържанието или начина на определяне на съответните територии. Прилагането от НСИ на единната методология на Евростат и ОИСР осигурява ясни и измерими критерии, съпоставимост на национално равнище и сравнимост с останалите държави. Поради това не е необходимо въвеждането на отделно законово задължение за разработване и приемане от Министерския съвет на национална методика.
--	--	--	--	---	--	--

			6. Засилване ролята на индустриалните центрове като двигатели на регионалното развитие В предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие не е поставен достатъчен акцент върху ролята на индустриалните центрове и индустриалната инфраструктура като ключов фактор за устойчивото икономическо развитие на регионите. Съвременната регионална политика следва да отчита, че конкурентоспособността на отделните територии се определя не само от наличието на административен капацитет и социална инфраструктура, но и от способността им да привличат инвестиции, да създават високопроизводителни работни места и да формират устойчиви икономически екосистеми. Индустриалните зони и паркове са сред основните инструменти за реализиране на тази цел, тъй като осигуряват необходимата среда за развитие на производствени мощности, технологични компании и нови икономически дейности. Те създават предпоставки за концентрация на инвестиции,	Не се приема	Законопроектът урежда общата нормативна рамка на политиката за регионално развитие и не следва да определя в закона конкретни категории територии като приоритетни за инвестиционна подкрепа. Съдържанието на интегрираните териториални стратегии за развитие позволява идентифицирането на територии с потенциал за икономическо развитие, включително индустриални зони и паркове, когато това е обосновано от спецификата и потребностите на съответния регион. Предлаганото допълнение би предоставило нормативно предимство на един вид територии и инвестиции, което не съответства на интегрирания и териториално
--	--	--	--	--------------	---

				развитие на вериги за доставки, взаимодействие между бизнеса и образователните институции и ускоряване на технологичната трансформация. Община Стара Загора има стратегическа роля в този процес. На територията на общината се развива Индустриална зона Загоре – един от ключовите индустриални проекти в страната, който представлява важен инструмент за привличане на нови инвеститори и икономическа диверсификация на региона. Развитието на индустриалните територии в Стара Загора е пряко свързано с необходимостта от създаване на нови икономически дейности в рамките на справедливия преход и заместване на традиционни производства с модерни, устойчиви и високотехнологични индустрии. Поради това считаме, че Законът за регионалното развитие следва изрично да отчита индустриалните зони и паркове като стратегически елементи на регионалната политика. Предлагаме в стратегическите документи за регионално развитие да бъде предвидено: <i>"При разработването на регионалните</i>		ориентиран подход, възприет в закона. Подкрепата за индустриални зони и паркове се реализира чрез съответните секторни политики, стратегически документи и програмите, финансирани със средства от Европейския съюз и националния бюджет, а не чрез изричното им приоритизиране в Закона за регионалното развитие. Законът не следва предварително да определя конкретни видове територии или инвестиции като приоритетни за финансиране, тъй като това би ограничило възможността стратегическите документи да определят приоритетите въз основа на специфичните характеристики, потребности и
--	--	--	--	--	--	---

				<i>стратегии и интегрираните териториални стратегии се идентифицират индустриални зони, индустриални паркове и други територии с потенциал за икономическо развитие с национално и регионално значение, които се определят като приоритетни обекти за подкрепа чрез национални и европейски инвестиционни инструменти."</i> Предлаганото допълнение ще гарантира, че регионалната политика ще бъде ориентирана не само към компенсиране на различията между териториите, но и към активно стимулиране на икономическия растеж чрез подкрепа на местата, които могат да генерират инвестиции, заетост и иновации. В заключение бих искал да посоча, че Община Стара Загора подкрепя необходимостта от актуализиране на Закона за регионалното развитие и адаптирането му към новите европейски изисквания, свързани с промяната на регионалната класификация, интегрираното териториално развитие и необходимостта от по-ефективно използване на публичните инвестиции. Същевременно считам, че успешното прилагане на реформата изисква въвеждането		потенциал на всеки регион.
--	--	--	--	---	--	-----------------------------------

				на допълнителни гаранции за балансирано регионално развитие, реално партньорство между всички заинтересовани страни и отчитане на специфичните характеристики на отделните територии. Предложените изменения ще допринесат за: • по-справедливо представителство на общините в органите за регионално управление; • по-прозрачно и балансирано разпределение на инвестиционните ресурси; • по-ефективно използване на потенциала на икономически активните центрове; • по-силна подкрепа за регионите, изправени пред структурни икономически промени; • по-тясно взаимодействие между публичния сектор, бизнеса и образователните институции. За Община Стара Загора е от особено значение законовата рамка да отчете спецификата на регионите, които едновременно имат значителен принос към националната икономика и са изправени пред необходимостта от дълбока икономическа		
--	--	--	--	---	--	--

				трансформация. Регионът на Стара Загора не следва да бъде разглеждан единствено като територия, нуждаеща се от компенсационни механизми, а като стратегически икономически център, чиято успешна трансформация има пряко значение за конкурентоспособността, енергийната сигурност и устойчивото развитие на България. Убеден съм, че отчитането на настоящите предложения ще допринесе за изграждането на поефективна, балансирана и ориентирана към резултатите политика за регионално развитие, която съчетава принципите на териториалната справедливост с необходимостта от подкрепа на икономическите двигатели на растежа.		
14.	Получено чрез системата за електронен документооборот		☐ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Националното сдружение на общините в	<u>Принципни коментари:</u> 1. Положително оценяваме предложените регулации по ангажирането на заинтересовани страни в подготовката на Интегрираните териториални стратегии за развитие (ИТСР) и Плановете за интегрирано развитие на общините (ПИРО). Несъмнено това ще повиши	Приема се	Добавени са разпоредби

			Република България (НСОРБ). публичността и прозрачността, както и степента на познаване и припознаване на важните за регионалното ни развитие документи от страна на широката общественост. 2. Нормативният акт резонно ще влезе в сила от 01.01.2027 г., но с това настоящите Регионални съвети за развитие (РСР) на шестте региона от ниво 2, прекратяват дейността си. Сформирането на новите четири РСР-та, с оглед сроковете за привеждането на Правилника за прилагането на Закона в съответствие със същия и местните избори през есента на 2027 г., се очаква да е факт около или след първото тримесечие на 2028 г. Това практически означава, че през цялата 2027 г. и част от 2028 г., ще липсват компетентни органи на регионално ниво за провеждането на държавната политика за регионално развитие. В допълнение, открит остава и въпроса за представителството на регионите в различни междуетабоментвени формати, като Съвета за регионална политика към министъра на регионалното развитие и благоустройството и най-вече изключително важното в Комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство и		
--	--	--	--	--	--

				Програмите с европейско финансиране 2021-2027. В този контекст, в проекта на нормативния акт следва да се включи разпоредба, че компетентните органи по управление, координиране, наблюдение и контрол на изпълнението на Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите от ниво 2 за периода 2021-2027, запазват функциите, правомощията и отговорностите си до сформирането на регионалните съвети за развитие на Северен, Източен, Южен и Столичен район от ниво 2.		
				3. Окръпняването на регионите води до увеличаването на съставите на новите Регионални съвети за развитие, например за Южен регион над 70 членове и наблюдатели. За трансформирането им в действително регионални, функциониращи и оперативни органи, ще е удачно да се дискутира редуцирането на представителството на някои ведомства, организации и сектори в тях.	Не се приема	Окръпняването на регионите не обуславя необходимост от промяна на законово определения състав на Регионалните съвети за развитие. Не са налице основания за ограничаване на представителството на институциите и партньорите. Запазването на широкото институционално и партньорско

						представителство в Регионалните съвети за развитие гарантира участието на всички заинтересовани страни в процеса на формиране и координация на политиката за регионално развитие.
				4. Като цяло, проектът на нормативния акт би могъл и съществено да се оптимизира, като множеството нови разпоредби, касаещи Столичния регион, се окрупнят.	Приема се по принцип	
				5. Обръщаме внимание и подчертаваме, че през 2025 година НСОРБ не подкрепи отразеното в настоящия нормативен акт, изменение в броя и териториалния обхват на единиците от ниво 2, въведено с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195 на Комисията от 13.11.2025 г. Понастоящем, общини изразяват резонни становища, че биха могли да се формират по-балансиран региони за планиране, отчитащи както нормативните изисквания на Регламент (ЕО) № 1059/2003, така и реалните социално-икономически, функционални, природни, териториални и	Приема се по принцип	

				демографски характеристики на отделните области.		
				Конкретни коментари и предложения: I. § 3, чл.11: 1. Ал. 5, нова т.12: Въпреки че отчитаме, че предложението е в унисон с проекта на Регламента за създаването на Европейския фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, земеделие и развитие на селските райони, рибарство и морско дело, просперитет и сигурност за периода 2028–2034 г., предлагаме заличаването на думата „измерими“. Мотивите са, че индикаторите за наблюдение и оценка по същество са специфична измерима стойност (количествена или качествена), която показва прогреса към определена цел; 2. Ал. 5, нова т.13: Следва да се конкретизира формата на визираното	Не се приема	1. Терминът „измерими“ е използван целенасочено с оглед прецизиране на изискването индикаторите да позволяват обективно проследяване и оценка на изпълнението на стратегическия документ и е в съответствие с използваната терминология в европейската рамка. Формулировката съответства и на Методологията за стратегическо планиране в Република България, одобрена с Решение № 681 на Министерския съвет от 6 октомври 2025 г. Съгласно раздел 4.1.8 „Разработване на показатели“ показателите следва да бъдат измерими и да

				съответствие с националните и европейските цели и политики, т.е. в сектор „регионално развитие“ и/ или друго.		отговарят на критериите RACER, както и да имат ясна връзка със съответната цел или мярка и да се основават на налични, актуални, съпоставими и проверими данни. Поради това употребата на думата „измерими“ не е излишна, а отразява изрично утвърдените изисквания към показателите за наблюдение.
				II. § 5, чл.13: 1. За оптимизация на текстовете, предлагаме в ал.3, т.3 да придобие следната редакция: „зони за прилагане на интегриран	Приема се частично	2. Общата формулировка на разпоредбата има за цел да обхване всички относими национални и европейски цели и политики, без да ограничава приложното ѝ поле до конкретен сектор. 1.Извършена е редакция. 2. Виж отговор 2. към предложение I. 3. Виж отговор 3. към предложение I.

				подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие, включително зони с неблагоприятни социално-икономически характеристики, както и на зони за сътрудничество с други общини“; 2. Нова ал.4, т.9: Аналогично на коментара по раздел I, т.1, предлагаме заличаването на думата „измерими“; 3. Отново аналогично на коментара по раздел I, т.2, считаме че текстът се нуждае от конкретизация.		
				III. § 6, чл.16, ал.1: Предложеното изменение на разпоредбата, както и настоящата такава, практически са излишни и подлежащи на заличаване, поради дублирането им със съществуващи текстове. Примери в това отношение са разпоредбите по чл.10, ал. 6 и чл. 11, ал.8 указващи, че НКРПР и ИТСП, се	Не се приема	Разпоредбата има самостоятелен предмет на регулиране и не дублира чл. 10, ал. 6 и чл. 11, ал. 8 от закона. Посочените разпоредби уреждат реда за приемане на отделните документи за стратегическо планиране, а чл. 16

				приемат от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството след одобрението им от съответните регионални съвети за развитие;		систематизира компетентността на Министерския съвет по тяхното приемане и действието им. Поради това не е налице излишно дублиране.
				IV. § 8, чл.18: 1. Ал. 4, т.2: За привеждане на разпоредбата в съответствие с тази, касаеща областните съвети за развитие, от чийто състав се определят представителите на общините в РСР, предлагаме следната редакция на текста: „кметове на общини и/или представители на общинските съвети от съответния регион за планиране от ниво 2“; 2. В унисон с принципните ни коментари, считаме че текстовете по т.3 и т.10, следва да отпаднат. Мотив за това е практически двойното представителство на структурите на изпълнителната власт чрез включването и на представител на всяко министерство, тъй като в правомощията на областните управители (съгласно Закона за администрацията), които са членове на	Приема се частично	1. Приема се 2..Представители те на министерствата участват със съвещателен глас и не формират волята на регионалния съвет за развитие. Участието им има за цел да осигури необходимата секторна експертиза и координация при обсъждането на въпроси, свързани с различните политики, предмет на интегрираните териториални стратегии за развитие. Това участие не дублира функциите на областните управители, които осъществяват

				Съвета, е провеждането на държавната политика в областта, координирането на работата на органите на изпълнителната власт и на техните администрации на територията на областта и осигуряването на съответствие между националните и местните интереси при провеждане на регионалната политика. В допълнение предложените наблюдатели по т.10 от икономическия сектор, също би следвало да отпаднат, тъй като те реално се представляват от тези по т.7, т.е. от националните организации на работодателите. Подходящо е да се обмисли и организациите по т.7 и т.8, да излъчват всяка по един общ представител, сходно на останалите организации и ведомства със съвещателен глас.		координация на териториално ниво, но не представляват отделните министерства и техните секторни политики. Представителите на икономическия сектор не дублират представителството на национално представените организации на работодателите. Двете категории участници имат различен характер и предназначение. Национално представените организации на работодателите представляват организирания социален диалог на национално равнище, докато представителите на икономическия сектор се определят по самостоятелна процедура, уредена в Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие,
--	--	--	--	---	--	---

						като осигуряват представителство на предприятия от различни категории (малки/микропредприятия, средни и големи предприятия) на територията на съответния регион за планиране. По този начин се гарантира по-широко участие на икономическите субекти в процесите на регионално развитие и не се създава дублиране на представителството.
				V. § 10, чл.19: 1.т.1 и т.2: Предложените изменения на разпоредбите, са излишни и подлежащи на заличаване, поради дублирането им с новата разпоредба на чл.18а, ал.2 постановяваща че РСР на Столичния регион е с правомощия, функции и организационна структура, аналогични на останалите Съвети; 2. т.3: Предлага се настоящата функция на РСР по участие в процеса на подбор на концепции за интегрирани териториални инвестиции, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление и т.н., да се замени с „определя приоритетните интегрирани териториални инвестиции, които	Не се приема	1. Разпоредбата на чл. 18а, ал. 2 установява общия принцип относно правомощията, функциите и организационната структура на Регионалния съвет за развитие на Столичния регион. Предложените изменения в чл. 19 конкретизират приложението на този принцип с оглед

				да бъдат съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление и т.н.“. По отношение на предложената редакция на текста, обръщаме внимание че проектът на горечитирания Регламент постановява, че отговорността за изпълнението на интегрираните териториални стратегии е на съответните териториални власти, които трябва да подбират или да участват в подбора на операциите. В тази връзка, следва да се дообмисли резонността на предлаганото изменение.		спецификата на Столичния регион, при който функциите на интегрираната териториална стратегия се изпълняват от плана за интегрирано развитие на Столична община. Поради това не е налице дублиране. 2. Изразът „определя приоритетните интегрирани териториални инвестиции“ по-пълно отразява стратегическата роля на Регионалния съвет за развитие като териториален орган при прилагането на интегрирания териториален подход. С него се поставя акцент върху определянето на инвестициите с най-висок принос за изпълнението на интегрираната териториална стратегия, а не единствено върху
--	--	--	--	--	--	---

						участието в процедурния процес по подбор. Редакцията също така създава по-ясно разграничение между стратегическите функции на Регионалния съвет за развитие по определяне на приоритетните интегрирани териториални инвестиции и последващите административни и процедурни действия по оценка и финансиране на конкретните проектни предложения, които се извършват съобразно правилата за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление. Новата редакция продължава да бъде в съответствие с проекта на Регламента за Европейския фонд за икономическо, социално и териториално
--	--	--	--	--	--	---

						сближаване за периода 2028-2034
				VI. § 12, чл.23: 1. За оптимизиране на текста, считаме че ал. 1 трябва да придобие следната редакция: „Кметът на общината:“, т.е., да се заличат думите „на територията на четирите региона за планиране от ниво 2“;	Приема се	Законопроекта е коригиран.
				2. нова ал. 2, т.2: Поради дублиране с разпоредбата на чл.23, ал. 1, т.1 думите „за обсъждане и приемане от общинския съвет“, трябва да се заличат.	Не се приема	Разпоредбите на ал. 1 и ал. 2 уреждат различни хипотези. Ал. 1 съдържа общата уредба за общините, а ал. 2 регламентира специалния ред за изработване и приемане на плана за интегрирано развитие на Столична община, поради което не е налице дублиране.

14.	Публикувано на портала за обществени консултации на 06.08.2026 г.	Илзе Атанасова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	Предлаганите изменения и допълнения в Закона за регионалното развитие целят осигуряване на съответствие на националното законодателство с новата класификация NUTS, въведена с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195, който в своята цялост ще се прилага пряко във всички държави членки от 1 януари 2027 г. Окръпняване на текущите статистически райони от ниво 2 в четири нови, като се изменят границите на всеки един от тях, но се запазват границите на областите от ниво 3, предполагат значими изменения в двата черноморски района /сега Североизточен и Югоизточен/. Декларира се, че предлаганите изменения, основани на практиката от прилагането на интегрирания териториален подход, с цел усъвършенстване на стратегическите документи за регионално развитие, ще създаде ясна и последователна нормативна рамка за управление развитието на регионите от ниво 2, включително с отчитане на спецификите на отделните региони. В контекст на изложеното нашето предложение е за законово регламентирана детайлизация и конкретизация на въпросите, свързани със спецификата на двата планови	Не се приема	Не се отчита необходимост от специална нормативна уредба за двата черноморски региона. Основна цел на законопроекта е привеждане на националната нормативна уредба в съответствие с новата класификация NUTS и усъвършенстване на системата за стратегическо планиране. Спецификите на морската акватория, синята икономика и трансграничното сътрудничество се отчитат чрез действащата система от стратегически документи, включително Морския пространствен план, и не налагат създаването на отделен режим в ЗРР.
-----	---	----------------	---	---	--------------	---

				черноморски района. На този етап в Закона за регионалното развитие в чл.8 ал. 2 в системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространствено развитие в т.6 само се споменава за „координиране развитието на националната територия и акватория в съответствие с Морския пространствен план на Република България.“, което е крайно недостатъчно за интегриране на регионалното и пространствено развитие на двата черноморски района, при отчитане на териториалния потенциал в синята икономика и осигуряване на развитието на трансграничното и международно сътрудничество. Спецификата би следвало да се отрази в разработването и актуализацията на системата от нормативни документи за стратегическо планиране – и на национално и на регионално ниво. Напр. координирането на развитието на националната територия и акватория в съответствие с Морския пространствен план би следвало да се отрази и в чл.10 на ЗРР, регламентиращ Националната концепция за регионално и пространствено развитие. И на национално, и на регионално ниво – за двата черноморски района е целесъобразно да		Не се приема законово уреждане на специални координационни екипи. Законопроектът вече предвижда подходящ механизъм за участие и експертно представителство в регионалните съвети за развитие, като същевременно се запазва възможността за участие на компетентни институции при необходимост. Промяната на регионите е обусловена от новата класификация NUTS и необходимостта от създаване на стратегически документи, съответстващи на новия териториален обхват. Ще бъде извършена междинна оценка, която ще предостави необходимата аналитична и оценъчна информация.
--	--	--	--	---	--	--

				се изгради специфичен координационен екип, който да включва не наблюдатели /както е предвидено в предложения текст за чл.18 за членове на Регионалния съвет за развитие/, а като пълноправни участници в Националния и регионалните съвети за развитие представители на министерствата, с компетентност в развитието на синята икономика, като Министерство на транспорта и съобщенията, Министерство на земеделието и храните (рибарство и аквакултури), Министерство на околната среда и водите, Министерство на туризма, Министерство на културата и др). , както и представители на специализираните университети и БАН, неправителствени организации, с оглед осигуряване на оптимални предпоставки за пълноценно партньорство още в процеса на стратегическо планиране. Би било целесъобразно да се проведе по-задълбочено, с по-голям обхват обществено обсъждане на предлаганите промени, с оглед постигане на планираните значими за регионалното развитие стратегически цели. Не е целесъобразно предложението за прекратяване на действието на действащите интегрирани териториални стратегии за		
--	--	--	--	---	--	--

				развитие на СИР и ЮИР, без последващи оценки. Необходими са детайлни оценки и широк обхват на пълноценни обществени консултации на предстоящите промени за новия планов период.		
--	--	--	--	--	--	--

15.	Публикувано на Портала за обществени консултации на 06.08.2026 г.	Валентина Иванова	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Северозападен образователен научно-иновационен технологичен хъб; Северозападен иновационен център по мехатроника и промишлени технологии; Северозападен иновационен център „Индустрия за здравословен живот, биоразнообразие и технологии“ , Регионална колегия на КАБ и САБ – Плевен	Законът за регионалното развитие е основен нормативен акт, който регламентира планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, съгласно чл.1 В ал. 2 на чл.2 на ЗРР се посочва, че „държавната политика за регионално развитие създава условия за балансирано и устойчиво интегрирано развитие на районите и общините и обхваща система от нормативно регламентирани документи, ресурси и действия на компетентните органи, насочени към: намаляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия в степента на икономическото, социалното и териториалното развитие; осигуряване на условия за ускорен икономически растеж и високо ниво на заетост за насърчаване на инвестициите, конкурентоспособността и иновациите; развитие на териториалното сътрудничество и интеграция на трансграничните райони; осигуряване на териториална основа за устойчиво регионално и пространствено развитие и за прилагане на интегрирани териториални инвестиции;	Не се приема	
-----	---	-------------------	---	--	--------------	--

				подобряване състоянието на териториите с неблагоприятни социално-икономически, географски и демографски характеристики; адаптиране към климатичните промени и намаляване на риска от бедствия. В ал.3 се посочва, че „държавната политика за регионално развитие се основава на следните принципи: стратегически подход на планиране; програмиране и концентрация на ресурсите; допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно финансиране с ресурси от фондове на Европейския съюз, частни източници и от международни финансови институции; междуведомствена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането, програмирането, ресурсното осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката; 5. съгласуваност с другите секторни и хоризонтални политики, инструменти и действия на международно, национално, регионално и местно равнище; 6. партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката. Изложеното изисква и на национално, и на		
--	--	--	--	--	--	--

				регионално, областно и местно ниво да се осигурят предпоставки за пълноценно и ефективно управление на многоплановия процес на регионално развитие с участие на всички заинтересовани институции, доколкото държавната политика за регионално развитие се провежда в координация и съгласуваност със секторните и хоризонтални политики и отчита техните териториални измерения. На този етап в чл. 16 ал. 1 на ЗРР е регламентирано, че Министерският съвет приема Националната концепция за регионално и пространствено развитие и интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството, като „министрите и ръководителите на ведомства отчитат предвижданията на Националната концепция за регионално и пространствено развитие и интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 при провеждане на секторните политики в рамките на своите компетенции“. Съгласно чл. 17 Министърът на регионалното развитие		
--	--	--	--	--	--	--

				провежда държавната политика за регионално развитие, като „осигурява съгласуваност на политиката за регионално развитие с другите секторни и хоризонтални политики в координация със съответните компетентни органи“, но трябва да отбележим, че този процес изисква специфични стратегически решения за отделните секторни политики, респ. друг тип пълноценно взаимодействие между институциите, с пълноценно участие в този процес на съответните министерства и агенции – и на национално, и на регионално, областно и местно ниво за регионални проекти на съответните територии. Добър пример за такъв тип координационно взаимодействие са например регламентите на Закона за ограничаване на изменението на климата За подпомагане на дейността по ал. 2 се създава Национален експертен съвет по изменение на климата като консултативен орган към министъра на околната среда и водите, в който се включват представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и храните, Министерството на енергетиката, Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията,		
--	--	--	--	---	--	--

				Министерството на иновациите и дигиталната трансформация, Министерството на транспорта и съобщенията, Министерството на финансите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването, Министерството на образованието и науката, Министерството на труда и социалната политика, Държавна агенция "Национална сигурност", Изпълнителната агенция по околна среда, Българската академия на науките, Националното сдружение на общините и юридически лица с нестопанска цел, чиято дейност има пряко отношение към ограничаване изменението на климата.		
--	--	--	--	---	--	--

				Пълноценното взаимодействие в процеса на стратегическо планиране между отговорните институции очертава като целесъобразно ПРЕДЛОЖЕНИЯТА: 1/ на национално ниво като чл.17а да се изгради Междуведомствен координационен съвет за регионално развитие към Министъра на регионалното развитие и благоустройството с участие на съответните отговорни за реализацията на секторните политики министерства и държавни агенции;		
				2/ на регионално ниво е предвидено в чл.17 ал.13 участие по един представител от всяка министерство, като е добре да се конкретизират.	Не се приема	Формулировката е подбрана като е отчетено обстоятелството за честата промяна на наименованията на министерствата

				3/ Много актуален е въпросът за пълноценно участие на представители на регионалните административни структури на съответните министерства в Областните съвети за развитие, под ръководството на областните управители – председатели на Областните съвети за развитие – конкретизация на чл.22 ал.3, както и 4/ нормативна конкретизация на включването на представители на държавните административни структури – териториални звена на централната изпълнителна власт на територията на областта, в сферата на тяхната компетентност, в цялостния процес на стратегическо планиране на регионалното развитие и на местно ниво – интегрираните планове за развитие на общините – ярки примери за тази необходимост за такъв тип взаимодействие са проектите в сферата на водоснабдяването, поддържането на междубщинската пътна мрежа, опазването на биологичното разнообразие, реките, но и регионалните проблеми, свързани с развитието на висшето образование и научните изследвания, които са също държавно регулируеми дейности.	Приема се по принцип	
--	--	--	--	--	----------------------	--

				5/ В предстоящите твърде сложни и многопластови процеси на реорганизация на трансформация на управлението на регионалното развитие съществено значение има пълноценно използване на научния и експертен потенциал на университетите /специализираните факултети/, на съответните научни институти на БАН и ССА, като целесъобразно би било това участие също законово да се регламентира в отделен член от закона.	Приема се по принцип	Приема се необходимостта от използване на научния и експертният потенциал на висшите училища и научните организации. Действащата нормативна уредба вече предвижда участие на представители на академичните среди в Съвета по регионална политика, както и на представители на БАН и висшите училища в регионалните съвети за развитие. При необходимост представители на други научни организации могат да бъдат привлечени съобразно разглежданите въпроси.
				6/ Нецелесъобразно е отпадането на т.8 от чл.13 – програмата за реализация на плана, което не може да се компенсира само с „измерими индикатори“	Приема се	Разпоредбата е възстановена.

				7/ Нещо повече – има необходимост от по-голяма нормативна детайлизация и конкретизация на изисквания не само за процеса на стратегическо планиране, а и на процеса на наблюдение, оценка и контрол на изпълнението /както за интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите от ниво 3, така и на развитието на областите /ниво 3/ и особено за планове за интегрирано развитие на общините, на основа на опита.	Не се приема	Мотивите са предоставени към предложение 7 от становище № 19 в настоящата справка.
				8/ От тази гледна точка е нецелесъобразно предложението да не се подготвят последващи оценки на сега съществуващите планови райони.	Не се приема	Мотивите са предоставени към предложение 8 от становище № 19 в настоящата справка.
				9/ Има необходимост от детайлен анализ на постигнатото – особено за изостанали райони – като Северозападния, както и на основа на анализа – приемане на Програми за действие за приоритетни проекти за преодоляване на регионалните дисбаланси.	Приема се по принцип	Мотивите са предоставени към предложение 9 от становище № 19 в настоящата справка.

				10/ Предвиденото в заключителните разпоредби - отпадане на глава пета от ЗУТ "Концепции и схеми за пространствено развитие" няма да реши проблемите за взаимовръзката между пространственото планиране и устройство на територията, което е целесъобразно допълнително детайлно да се регламентира, особено за новите възможности, които предлагат концепции за интегрирани териториални инвестиции за различни по обхват територии, особено свързани напр. с агро-индустриалните бизнес зони и агро-индустриалните екосистеми, особено актуални за Северозападния район.	Не се приема	Мотивите са предоставени към предложение 10 от становище № 19 в настоящата справка.
				В заключение, целесъобразно би било, започналият процес на обществени консултации да продължи - вкл. с участие и на експерти и учени от университетите и научните институти, вкл. на основа на обективен анализ на постигнатото - особено в приложението на подхода за интегрирани териториални инвестиции и "BOMP".	Не се приема	Обществената консултация по проекта на ЗИД на ЗРР е проведена при спазване на изискванията на Закона за нормативните актове. Постъпилите в определения срок становища и предложения са разгледани и отразени в настоящата справка за резултатите от консултацията, заедно с обосновка за тяхното

						приемане или неприемане. Последващата процедура по съгласуване и приемане на законопроекта ще бъде проведена при спазване на приложимата нормативна уредба.
16.	Писмо с изх. № СОА26- ДИ01- 6597/07.08.20 26 г. Постъпило чрез системата за електронен документооб- орот	Васил Терзиев кмет на Столична община	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Столична община	Анализ на предлаганите промени, засягащи Столичната община. 1. Законопроектът цели осигуряване на съответствие на националното законодателство с новата класификация NUTS, въведена с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195, който се прилага от 01. Януари 2027 г. (наричана по-долу „Класификацията“) Предвижда се съществуващите два района от ниво 1 (Северна и Югоизточна България; Югозападна и Южна централна България), да се обединят в един район, обхващащ територията на цялата страна. Вместо досегашните шест района от ниво 2, се обособяват нови четири района (респ. региони за планиране от ниво 2), както следва: - Северен район, включващ областите Видин, Монтана, Враца, Ловеч, Плевен, Габрово, Велико Търново, Търговище, Русе, Разград, Силистра; - Източен район, включващ областите Добрич, Варна, Шумен, Бургас, Сливен и	Приема се частично. Отговорен о е на всеки отделен коментар.	Общ коментар: При определянето на Столична община като самостоятелен регион за планиране от ниво NUTS 2 териториалният обхват на регионалното и общинското стратегическо планиране съвпада. Поради това разработването на отделни ИТСП и ПИРО за една и съща територия би довело до дублиране на анализи, цели, приоритети и инвестиционни намерения и би създадо необходимост от поддържане на съответствие между два документа, без да е

			Ямбол; - Южен район, включващ областите София, Перник, Кюстендил, Благоевград, Пазарджик, Смолян, Пловдив, Стара Загора, Хасково и Кърджали; - Столичен район, включващ област София (Столична община). Понастоящем районите, които образуват ниво 3, представляват административно-териториални единици и обхващат територията на отделните области (чл. 4, ал. 4 ЗРР). Столичната община е единствената община, която е по територия и област (Област София – Столица) и техните административни граници съвпадат. С обособяването в същите пространствени граници и на новия Столичен район от ниво 2, съобразно изменението на ласификацията, една и съща територия става едновременно със статут на единица от три различни нива на управление и съответно планиране, доколкото плановете са инструмент за координирано управление на територията. В този единствен за България случай ролята на общината и нейните структури в създаването и прилагането на стратегическите планови документи за ниво 2 значително нараства. 2. Стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие за Столичния регион.	налице реално разграничение на териториалните нива. Предвиденото решение ПИРО на Столична община да изпълнява и функциите на ИТСР съхранява регионалното ниво на стратегическо планиране, като го интегрира в единен стратегически документ, допълнен с необходимите елементи на ИТСР и подлежащ на съответното съгласуване и приемане на местно, регионално и национално ниво. По този начин се запазва пълноценно регионалното ниво на стратегическо планиране, без да се създава допълнителна административна и финансова тежест за разработването и съгласуването на два документа за една и съща територия.
--	--	--	--	--

				Предвижда се за Столичен регион за планиране от ниво 2 да се разработва план за интегрирано развитие (План за интегрирано развитие на Столична община (ПИРСО), който да изпълнява и функциите на интегрирана териториална стратегия за развитие (ИТСР) на региона за планиране. В тази връзка с нарочни разпоредби към ПИРСО се поставят задачи, сходни с тези на ИТСР за останалите региони, както следва: • да се разработи в съответствие с: (1) предвижданията на Националната концепция за регионално и пространствено развитие и (2) другите секторни и хоризонтални политики; (3) с отчитане на връзките на Столичния регион с другите региони за планиране от ниво 2 в страната и в съседните държави; • да координира предвижданията на секторните стратегии и документи и осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на политики и ресурси в изчерпателно изброени области (икономическо развитие, здравеопазване, образование, социалните услуги, транспорта, воден сектор, енергетиката, околна среда, жилищна политика и др.) • определи средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на Столичния регион за планиране, отчита предвижданията и инвестиционните		Добрите европейски практики също показват, че при столици, които представляват самостоятелни региони, интегрирането на регионалното и местното измерение в единна стратегическа рамка е работещ подход. Обратното би създавало изкуствено две нива на стратегическо планиране върху една и съща територия. Това би представлявало по-скоро формално възпроизвеждане на общата система за планиране, отколкото реално прилагане на принципите на териториалното и интегрираното планиране. Предвид избрания подход за единен документ следва да се определи и вида на документа. Решението ПИРО на Столична община да изпълнява и
--	--	--	--	--	--	--

			намерения за развитие за територията му и се разработва в съответствие с общия устройствен план. С нарочни разпоредби от законопроекта се определя още задължителното съдържание на ПИРСО. Предлага се планът за интегрирано развитие на Столична община, да се разработва при участието на заинтересованите страни на територията на Столичния регион за планиране и да подлежи на следната процедура по приемане и одобряване: • да се одобрява от регионалния съвет за развитие на Столичния регион за планиране от ниво 2; • да се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината; • да се представя от пред областния съвет по развитие от кмета на общината в срок до 3 месеца след приемането му от общинския съвет; • да преминава съгласувателни процедури, приложими за интегрираните териториални стратегии; • да се приема от Министерски съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството с цел осигуряване на координация при провеждането на държавната политика за регионално развитие. 3. Управление на регионалното развитие.	функциите на ИТСР произтича преди всичко от изискванията на проекта на Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, селско стопанство и развитие на селските райони, рибарство и морско дело, просперитет и сигурност за периода 2028 – 2034 г. Последният постановява подкрепата за интегрирано териториално развитие да се базира на интегрирани териториални стратегии за развитие за конкретната територия, разработени и изпълнявани под отговорността на съответните териториални органи. Териториалният орган на Столицата е Столична община, която вече има
--	--	--	--	--

			Законопроектът предвижда Регионалният съвет за развитие на Столичния район да е с правомощия, функции и организационна структура, аналогични на тези в останалите три региона от ниво 2 и в него да участват областният управител на област София-град, кметът на Столична община, председателят на Общинския съвет на Столична община и кметовете на районите на територията на Столична община. По отношение изработването на ПИРСО, на кмета на Столична община се възлагат и задължения, по: • внасянето му за обсъждане и одобряване от РСР; • представянето му на министъра на регионалното развитие и благоустройството за провеждане на междуведомствено съгласуване по реда на Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация; • организиране и координиране отразяването на постъпили коментари от съгласуването на ПИРСО и представянето на окончателен вариант на министъра на регионалното развитие и благоустройството за разглеждане и приемане от Министерския съвет. Не са предвидени правомощия на кмета на СО по възлагане и контрол на изработването на проекта на ПИРСО, който според новия чл. 11а, изпълнява и функциите на интегрирана териториална стратегия за развитие на	установени правомощия, административен капацитет и отговорности по планирането и развитието на територията. За разлика от нея, Регионалният съвет за развитие на Столичния регион е орган, създаден за целите на регионалното развитие и координацията между заинтересованите страни, но не разполага със самостоятелна правосубектност, което създава редица затруднения при възлагането, разработването, приемането, финансирането и изпълнението на стратегически документ от такъв характер. Изборът на Столична община като носител на единния документ позволява да се използва съществуващият
--	--	--	--	---

				региона за планиране (ИТСР) от ниво 2 за целите на този закон. Същевременно чл. 11, ал. 6 ЗРР, който предвижда, че Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 се изработват от специализирано търговско дружество със 100 на сто държавно участие в капитала, не се изменя		териториален орган с ясно определени правомощия и отговорности, вместо да се изгражда допълнителен механизъм за реализиране на стратегията чрез новосъздадения регионален орган. Този подход осигурява и ясна отговорност за разработването и изпълнението на документа, като същевременно чрез предвиденото участие на регионалното и националното ниво при неговото съгласуване и приемане се гарантира необходимото регионално измерение и съответствие със стратегическата рамка на регионалното развитие.
--	--	--	--	--	--	--

			II. Становище и предложения за допълване и прецизиране на публикувания Законопроект. 1. Относно въвеждане на нов единен стратегически документ по ЗРР за интегрирано развитие на Столичен регион и Столична община. Интегрираното регионално развитие е целенасочен и координиран процес на планиране, управление и реализиране на публичните политики и инвестиции, при който икономическите, социалните, инфраструктурните, екологичните и пространствените аспекти на развитието се разглеждат и прилагат съвместно. То се основава на интеграцията и координираното използване на публични ресурси от различни източници и управленски нива, както и на партньорството между държавата, общините и други заинтересовани страни. Целта е чрез съгласувани действия и споделена отговорност да се постигне устойчиво териториално развитие, да се намалят междурегионалните и вътрешнорегионални различия и да се подобри качеството на живот на населението.		
--	--	--	--	--	--

				В този контекст обособяването на самостоятелен Столичен регион, чийто териториален обхват съвпада изцяло с този на Столична община, поставя под въпрос съответствието му със същността и функциите на районите за планиране. По принцип районът за планиране следва бъде надобщинско териториално ниво, което обхваща територия от няколко общини, а обичайно и повече от една област, и създава рамка за координиране на политики, инвестиции и функционални връзки, надхвърлящи границите на отделната община. В случая с новия Столичен регион това по-високо ниво на планиране пространствено съвпада с общинското, въпреки че реалните икономически, трудови, транспортни, инфраструктурни, жилищни и екологични връзки на София обхващат значително по-широк агломерационен ареал. Като отчита, че принципът на интегрираното развитие, заедно с принципите на партньорство, субсидиарност, координация, многостепенно управление, устойчиво развитие, постигане на ефективност и ефикасност, са основополагащи във формирането както на националната, така и на		
--	--	--	--	--	--	--

			общоевропейската регионална политика, Столична община изразява следното становище: 1. Не подкрепя предложението за обединяване на двата планови документа (ИТСР и ПИРО) в един общ, независимо от териториалното съвпадение между Столична община и новия Столичен район. 2. ПИРО на Столична община следва да се запази като самостоятелен планов документ, тъй като изпълнява различна функция от ИТСР. ИТСР определя дългосрочната рамка за регионално развитие, мястото на Столичен регион в националната и европейската пространствена система и връзките ѝ със съседните територии, докато ПИРО е основният оперативен инструмент на Столична община за програмиране на конкретни политики, мерки, инвестиции, индикатори, отговорни звена и финансови източници. Обединяването на двата документа би създадо риск от заличаване на общинското ниво на планиране, от размиване на отговорността на местната власт и от затруднено обвързване на стратегическите цели с бюджета, годишните програми и	1. Не се приема 2. Не се приема	Предвид концентрацията на население, икономическа активност и степен на урбанизация на Столичен регион с цел усъвършенстване на системата за стратегическо планиране на регионалното и пространствено развитие и запазване на йерархичната съподчиненост на документите следва за Столичен регион за планиране от ниво 2 да бъде нормативно обоснован нов тип документ: план за интегрирано развитие на община, който изпълнява и функциите на интегрирана териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2; В случай на избор на документ, който съдържа
--	--	--	--	---	---

				реалното изпълнение на общинските проекти. 3. разработването на единен стратегически документ по ЗРР за интегрирано развитие на Столичен регион и Столична община предвид техния съвпадащ пространствен обхват не е целесъобразно с оглед на различните компетентности на органите с основна роля по тяхното изработване, приемане и прилагане. 4. ПИРО следва да продължи да се изработва по възлагане на кмета на Столична община от нейно специализирано предприятие с функции в областта на стратегическото и пространственото планиране. В рамките на общината вече е изграден експертен капацитет за анализ на градските системи, работа с пространствени и статистически данни, формулиране на мерки, индикатори и инвестиционни приоритети, както и за координация с общинските направления, районните администрации и общинските дружества. 5. Изработването на ПИРО от специализираното общинско предприятие осигурява пряка връзка между стратегическите цели и реалното управление на общината. Това позволява планираните	3. Не се приема 4. Приема се 5. Приема се	само елементи на ПИРО, както е разписан в действащия ЗРР рискът е да не се отчете новата роля на Столична община като регион за планиране от ниво 2. Обратното разработването само на ИТСП, би довело до недостатъчно отчитане на спецификите и потребностите на местното самоуправление и функциите на Столична община като община, включително по отношение на местните политики, услуги и инвестиции. Вариант, в който се разработват два документа ИТСП и ПИРО носи риск от разработването на документи със сходно съдържание и неоправдано инвестиране на средства, времеви и административен ресурс за разработването на два
--	--	--	--	--	--	---

				мерки да бъдат съобразени с общинския бюджет, капиталовата програма, секторните стратегии, устройственото планиране и конкретните проекти, за чието изпълнение отговарят органите и структурите на Столична община. 6. Запазването на ПИРО като общински документ гарантира ясно разпределение на отговорностите. Столична община следва да определя собствените си приоритети за развитие, да организира участието на заинтересованите страни, да приеме документа чрез Столичния общински съвет, по предложение на кмета на Столична община, и да носи отговорност за неговото изпълнение, наблюдение и актуализация.	6.Приема се частично	подобни по своята структура и съдържание документи. В чл. 19 на ППЗРР се урежда редът на разработването на ПИРО като такъв и отговорността за това. В ал. 1 е разписано, че кметът на общината организира изработването, съгласуването и актуализирането на плана за интегрирано развитие на общината. Въпреки това е включена разпоредба разпоредба, която изяснява отговорностите на кмета на Столична община по отношение на разработването на ПИРО. Не е необходимо изменението на чл. 11, ал. 6 ЗРР, който предвижда, че Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 се изработват от
--	--	--	--	---	----------------------	---

						специализирано търговско дружество със 100 на сто държавно участие в капитала, поради това, че документът на Столичен региона за планиране от ниво 2 по своя характер е различен от ИТСР, за да е ясно кой носи отговорността за разработването на ПИРО в ЗИД на ЗРР е добавена разпоредба, че това задължение е на кмета на Столична община, съответно решението за възлагането на ПИРО е негово. Особено внимание следва да се отдели на нормите, уреждащи провеждането на държавната политика за регионално развитие чрез ЗИД на ЗРР. С новия брой и обхват на регионите за планиране от ниво 2 те са четири, като за всеки от тях се предвижда стратегически документ,
--	--	--	--	--	--	--

						определящ средносрочните цели и приоритети за развитие.. Органът на изпълнителната власт, който определя и провежда политиките в Република България и носи отговорност за тяхното провеждане, е Министерският съвет. Поради това и с оглед единството и координацията на държавната политика за регионално развитие, предвидените в законодателството процедури за разработване, съгласуване и внасяне на стратегическите документи за разглеждане от Министерския съвет следва да бъдат спазени. Именно поради специфичното положение на Столична община, която едновременно представлява община и
--	--	--	--	--	--	--

						отделен регион за планиране от ниво 2, законопроектът въвежда специален режим за разработването, съгласуването и одобряването на стратегическия документ за Столичния регион, като предвижда ПИРО на Столична община да изпълнява и функциите на ИТСР. Предложеният подход цели да се избегне създаването на два самостоятелни стратегически документа за една и съща територия, които биха могли да съдържат различни или дублиращи се цели, приоритети и мерки Предвидената процедура по одобряване/приемане на документа не води до отнемане на правомощията на Столичния общински съвет. Напротив, тя
--	--	--	--	--	--	--

						гарантира участието му при разработването и приемането на ПИРО, като същевременно осигурява необходимото регионално и национално ниво на съгласуване и одобряване. Участието на Столичния общински съвет, Регионалният съвет за развитие и МС не представлява конкуренция между техните правомощия, а последователно упражняване на различни по характер компетентности в рамките на единна процедура. Този подход е обоснован и от необходимостта да се гарантира съответствие между стратегическото планиране на Столичната община и провеждането на държавната политика за регионално развитие на ниво NUTS 2.
--	--	--	--	--	--	---

						Приемането на единен документ позволява целите и приоритетите за развитие на Столичния регион да бъдат разглеждани в тяхната взаимовръзка и да бъдат съобразени както с местните потребности и решения, така и с националните и европейските приоритети. Поради изложеното не се приема предложението за отделяне на стратегическото планиране на Столична община от стратегическото планиране на Столичния регион чрез разработване и приемане на отделни документи. Предложеният със законопроекта механизъм осигурява необходимото съчетаване на местния, регионалния и националния интерес, като същевременно
--	--	--	--	--	--	---

						избягва дублиране на стратегически документи и процедури. Участието на Столичния общински съвет, Регионалния съвет за развитие и Министерския съвет не води до конкуренция между техните правомощия, а осигурява съчетаване на местния и регионалния аспект на документа, обусловено от специфичното положение на Столична община като едновременно община и регион за планиране от ниво 2.
--	--	--	--	--	--	---

				Превид изразеното несъгласие с обединяването на двата планови документа (ИТСР и ПИРО) в един общ, независимо от териториалното съвпадение между Столична община и новия Столичен район, Столична община прави следните предложения по Законопроекта: 1. § 4, с който се създава нов чл. 11а, да се прередактира като се създаде правна възможност за обединяването на ИТСР на Столичния регион и на Южен район на планиране с оглед подобряването на интегрираното развитие на териториите на двата региона за планиране и хармонизиране на предвиждания им.	Не се приема	Двата региона за планиране са самостоятелни с различен териториален обхват и специфики, определени в съответствие с новата класификация NUTS. Териториалното съвпадение на Столичния регион със Столична община е изключителна особеност, която обосновава специалния режим за Столичния регион, но не и обединяването му с друг регион за планиране. Подобно обединяване би обезсмислило стратегическото планиране на регионално ниво. Този документ ще бъде с прекомерно широк териториален обхват, при който трудно биха могли да бъдат отчетени специфичните потребности, потенциал и проблеми на отделните региони. Необходимата
--	--	--	--	--	---------------------	---

						координация между регионите може да бъде постигната чрез съгласуването на стратегическите документи и чрез механизмите за координация, предвидени в ЗРР, без да се създава един общ стратегически документ. Не се приема и предложението в закона да бъдат въведени допълнителни изисквания за подробно разписване на ролите и отговорностите на всички участници в изпълнението на стратегическия документ. Системата на стратегическото планиране по ЗРР вече разпределя компетентностите между националното, регионалното и местното ниво, а конкретните механизми за изпълнение, координация,
--	--	--	--	--	--	---

						наблюдение и оценка се определят в съответствие с характера на съответния стратегически документ и приложимата нормативна уредба. Предлаганото допълване на чл. 11 с общи принципи постановки относно пестеливото използване на ресурсите и синергията между действията не създава допълнителна правна гаранция и би довело до ненужно детайлизиране на законовата уредба. Целите за координирано и интегрирано териториално развитие са заложиени в самата концепция на интегрираното териториално планиране и се реализират чрез предвидените процедури за разработване, съгласуване, изпълнение, наблюдение и оценка на
--	--	--	--	--	--	--

						стратегическите документи.
				2. Доколкото общата ИТСП на Южния и Столичния райони за планиране от ниво 2 ще бъде обвързваща за публичните структури - и за местните власти и за държавните органи, в законопроекта за изменение и допълнение на ЗРР ще трябва да постави изискване документът да изясни ролите и отговорностите на отделните субекти по планиране и прилагане, за да изпълни своята координационна функция и да допринесе за реален интегриран подход и синергичен ефект от действията, при пестеливо използване на времевите, човешки и материално-финансови публични ресурси за оптимален резултат. Тези принципни постановки следва да намерят подходяща формулировка и да се прецизират като последователност и групиране в чл. 11.	Не се приема	Вж. предходния коментар.
				3. да се предвиди правна възможност в процеса на разработване на ИТСП	Не се приема	В процеса на разработване на ИТСП

				да бъдат изработени, с участието на държавата и общините, на пространствени схеми за обхвата на агломерациите, които да са съставна част на ИТСП.		могат да бъдат отчитани съществуващите пространствени, функционални и икономически връзки между териториите, включително характеристиките на агломерационните образувания, без това да налага изработването на отделни пространствени схеми като съставна част на стратегията.
				4. да се уреди съвместна компетентност на регионалните съвети за развитие на Южния и на Столичния регион, които да приемат решения от значение за развитието на Столичната агломерация, която са намира на територията на съседните региони. Редът за свикване на съвместните заседания и за приемане на решенията следва да бъде уреден в Правилника за прилагане на ЗРР	Приема се частично	Въведена е разпоредба, която дава възможност на председателя на РСР на съответния регион за планиране да включи в заседанията и председателите на РСР на съседни региони при необходимост.

				5. да се предвиди създаването на Консултативен съвет за развитие на Столичната агломерация, който да определя и да координира напредъка по приоритетните за регионалното развитие общи проекти, свързани с постигането на общите национални и местни цели.	Не се приема	Законопроектът вече предвижда механизъм за партньорство и координация чрез Регионалния съвет за развитие на Столичния регион. Създаването на допълнителен консултативен орган би довело до дублиране на функции и усложняване на институционалната рамка. Определянето на приоритетите и координацията на изпълнението следва да се осъществяват в рамките на регламентираните със закона компетентности на съответните органи
--	--	--	--	---	---------------------	---

				Мотиви: Столичната агломерация е единствена в страната, която обхваща части от територията на два различни региона за планиране от ниво 2. Поради това предлагаме интегрираната териториална стратегия за развитие на Южен регион и тази на Столичен регион да се изготвят, съгласуват и одобряват едновременно (с един акт на Министерския съвет) с оглед на “анклавното” местоположение на Столичния регион на планиране по отношение на границите на Южния район от ниво 2. Налице е явна необходимост от общо решение на проблемите на развитието в обхвата на Столичната агломерация, която е най-голямата по значение в страната и би следвало да се третира като ясно обособена и специфична свързваща част за двата региона. Допустимо е в закона да се предвиди, че ИТСП се структурира в ясно обособени части за: Южния район за планиране, за Столичния район за планиране и специален раздел за Софийска агломерация. Обединяването на ИТСП на двата района за планиране от ниво 2 би улеснило планирането и вземането на решения, засягащи Столичната		
--	--	--	--	---	--	--

				агломерация, отчитайки разделянето на градското ядро от ареала му в два различни региона. Столичният регион е с граници, които не включват зоната на активно функционално влияние на София и агломерационния ѝ ареал, посочен в официални държавни документи от предходни години - в Националната концепция за регионално и пространствено развитие (НКРПР), Социално-икономически анализ на районите в Република България, в Териториалните типологии на НСИ от 2024 г. и в действащия ОУП на СО. Същевременно, от работата по ИТСР на Столичния регион и Столична община и на ИТСР за Южния регион пряко ще произтекат конкретни проектни предложения, касаещи разрешаването на стратегически проблеми в Столичната агломерация и предполагащи оформяне Това поставя въпроса за необходимостта от създаването на координиращи пространствени схеми в обхвата на Столичната агломерация, попадаща в три района от ниво 3 и в два от ниво 2. Целесъобразно е в законопроекта да се предвиди пространствената схема за		
--	--	--	--	---	--	--

				агломерацията с център гр. София да се изготвя при активното участие на Столична община и нейното специализирано звено за планиране и да се приема на съвместно заседание на регионалните съвети за развитие на Столичния и на Южния региони. Решението на регионалните съвети за развитие, с което се приема пространствената схема за Столичната агломерация ще е основание за включването ѝ в частта на ИТСР за Южен регион. Приетата пространствена схема ще бъде основа и за приоритизиране и подкрепа на междуобщински и междурегионални интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). Предлага се също така, в Законопроекта за изменение и допълнение на ЗРР, да се включат разпоредби, които предвиждат създаването на Консултативен съвет за развитие на Столичната агломерация, който да определя и да координира напредъка по приоритетните за регионалното развитие общи проекти, свързани с постигането на общите национални и местни цели. В Консултативния съвет следва да участват представители на регионалните съвети за развитие на Столичен и Южен регион за планиране от ниво 2 - представители		
--	--	--	--	--	--	--

				на държавата в лицето на областните администрации и местните власти в обхвата ѝ, в т.ч. кметове и членове на общинските съвети, на квотен принцип, съобразно брой население и площ на съответната община. Те следва да идентифицират, приоритизират, планират, програмират и подготвят проекти от значение за развитието на две или повече съседни общини, както и да координират и контролират изпълнението им и да отговарят за интегрираните териториални инвестиции при оптимално разходване на средствата по предназначение, в условия на партньорство, приобщаване и споделяне на данни и експертен ресурс.		
--	--	--	--	--	--	--

				2. Общи препоръки по законопроекта. 1) Столична община предлага в Законопроекта да се предвиди, че в ИТСР на всички райони от ниво 2 се обособява част, обхващаща проблемите на развитието на големите градски агломерации и предпоставките за осъществяване на интегрирани териториални инвестиции в тях. Препоръчваме в Закона да бъде въведено легално определение за “агломерация”, тъй като намираме, че не е достатъчно споменаването им в чл. 10, ал. 4, т.5 на ЗРР като „агломерационните образувания и техните зони на влияние“.	Приема се частично	В ЗРР не се използва понятието „агломерация“, а понятието „агломерационно образувание“, за което е добавена въведена дефиниция. Не се приема предложението за обособяване на самостоятелна част в интегрираните териториални стратегии за развитие, тъй като агломерационните образувания вече се разглеждат в рамките на функционално-йерархичната структура на мрежата от населени места с градове центрове и с идентифицирани зони за индустриално развитие и бизнес, за отдих и туризъм и за прилагане на интегрирани териториални инвестиции. Обособяването на отделна част със същия предмет би довело до
--	--	--	--	---	----------------------------------	--

						дублиране на елементи от задължителното съдържание на стратегиите.
				2) Необходимо е в законопроекта да бъдат уредени основните отговорности на публичните власти, които ще бъдат натоварени с прилагането на стратегическите документи, които да се конкретизират с правилника за прилагане. За своевременното и качествено разработване на стратегическите документи по ЗРР в Законопроекта е препоръчително да се включат реда и правилата за безвъзмездно предоставяне на данни от ведомствата, общините, експлоатационните дружества и други собственици/източници на информация. Следва да се посочат разумни срокове за предоставяне на данни и на становища, като се прилага и правилото за мълчаливо съгласие, предвид сложната и дълга процедура и необходимостта документите по ЗРР да бъдат приети преди януари 2028 г.	Не се приема	Детайлизирането на процеси вкл. определяне на правила и срокове не следва да се разписва в законов акт

				3) Целесъобразно е в Закона за бъде прецизирана изискуемата структура на стратегическите документи. За ИТСР да бъдат обособени: първа част, съдържаща анализи, прогнози и препоръки и втора част – стратегическа, с визия, набор от приоритети, цели и мерки. За ПИРО - да включват първите две части, както и още две: трета част – планови предвиждания за активни намеси през периода, с конкретизирани насоки за въздействие и обобщени групи от проектни предложения, отнесени към постигането на поставените цели, при определяне и на обобщен график, и четвърта част - програма за реализация.	Приема се частично.	В ЗРР се разписват задължителните елементи на ИТСР и ПИРО. Подробни указания ще бъдат дадени чрез техническа спецификация за ИТСР и Методически указания за ПИРО.
--	--	--	--	---	----------------------------	--

17.	Постъпило чрез системата за електронен документооб- орот	доц. д-р Илиана Борисова- Кацарова, Председател на УС на АБА	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Асоциация на българските археолози	В Портала за обществено обсъждане е открита процедура за обществено обсъждане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закон за регионалното развитие (ЗИД ЗРР), с начало 07.07.2026 г. и край 06.08.2026 г., с вносител министъра на регионалното развитие и благоустройството. Това изменение на ЗРР пряко касае дейността на Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ в Министерството на културата, доколкото с проектозакона се предвижда окрупняване на текущите статистически райони от ниво 2 в четири нови, вместо действащите до сега шест региони за планиране от ниво 2. Със Закона за регионалното развитие /ЗРР/ се уреждат планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, като съгласно чл. 4, ал. 1 от този закон, за целите на планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението и оценката на регионалното развитие се	Не приема се	Предложеното предвижда изменение на Закона за културното наследство, свързано с организацията, седалищата и териториалния обхват на регионалните инспекторати към Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ в Министерството на културата. Тези въпроси надхвърлят предмета и целите на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие, който урежда новия териториален обхват на районите от ниво 2 за целите на регионалното развитие. Предложението излиза извън предмета и целите на законопроекта. Организацията на отделните секторни администрации се определя съобразно
-----	---	--	--	--	--------------------	--

				обособяват райони, които се разделят на нива в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз. Сегашните шест района, които образуват ниво 2, във всеки един от които са създадени регионални инспекторати по чл. 16, ал. 2 от ЗКН, са региони за планиране, не представляват административно-териториални единици, съгласно чл. 4, ал. 3 от ЗРР, като в предложението за обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закон за регионалното развитие, се обособяват четири региона за планиране от ниво 2. Предложената промяна в районирането пряко ще засегне създадените през 2009 г., в изпълнение на чл. 16, ал. 2 от Закона за културното наследство във всеки един от регионите за планиране от ниво 2 по смисъла на ЗРР и успешно функциониращи от 2010 г. регионални инспекторати към Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ в Министерство на културата Изпълнението на вменените функции на ГД ИОКН и в частност на регионалните инспекторати предполага висока мобилност		техните специфични функции, правомощия и устройствена уредба и е предмет на съответните специални закони и подзаконови нормативни актове. Преценката относно необходимостта от запазване или промяна на съществуващата организация и териториален обхват на регионалните инспекторати, както и подготовката на съответните изменения в Закона за културното наследство, са от компетентността на Министерството на културата като институция, провеждаща държавната политика в областта на опазването на културното наследство. Поради това предложеното изменение следва да бъде разгледано и при
--	--	--	--	--	--	--

				на служителите, предвид факта, че дейността изисква както извършването на огледи на място при проверките по чл. 192, ал. 1, т. 1 от ЗКН, така и даването на указания по чл. 72 от ЗКН, провеждането на комисиите по чл. 73, чл. 83а, чл. 158а и чл. 160 от ЗКН и участието в Държавни приемателни комисии също да бъдат проведени на място. Поради тази причина е замислено и приложено на практика именно това райониране на регионалните инспекторати в шест района, с оглед осигуряване на нормалното изпълнение на дейността от служителите в тях, както и обхождането им. Окръпняването на досегашните шест района в три региона (тъй като четвъртият регион включва само област София (столица), ще доведе до трудно и почти невъзможно обслужване и обхождане на тези огромни райони, ще се влоши контролът, което от своя страна ще доведе до възникване на много сериозни проблеми при опазването на културното наследство. Целта на ЗКН и функциите на ГД ИОКН по никакъв начин не са обвързани с броя на населението в съответните райони, като също така не се занимава с планирането, програмирането, управлението, ресурсното	необходимост инициирано компетентната институция	от
--	--	--	--	---	---	----

				осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, както е ЗРР, а по-скоро функциите на ГД ИОКН имат връзка с броя на движимите и недвижимите културни ценности, който е равномерно разпределен при сега действащото райониране, считаме че е необходимо да се запази сегашното райониране. С оглед на изложеното, с приемането на ЗИД на ЗРР следва да се направи кореспондираща промяна на ЗКН, като в проекта за ЗИД на ЗРР, предлагаме да се включи заключителна разпоредба, която да предвиди следното изменение на ЗКН: „§ В чл. 16 се правят следните изменения: 1. Ал. 2 се изменя както следва: „Създават се Регионални инспекторати със седалища и териториален обхват: 1. Регионален инспекторат – София, със седалище София и с териториален обхват-област София, Софийска област, област Кюстендил, област Благоевград и област		
--	--	--	--	---	--	--

				Перник. 2. Регионален инспекторат – Пловдив, със седалище Пловдив и с териториален обхват Област Пазарджик, област Пловдив, област Смолян, област Хасково и Област Кърджали. 3. Регионален инспекторат – Бургас, със седалище Бургас и с териториален обхват-област Бургас, област Ямбол, област Сливен и област Стара Загора. 4. Регионален инспекторат – Варна, със седалище Варна и с териториален обхват - областите Варна, Добрич, Търговище, Шумен. 5. Регионален инспекторат – Велико Търново, със седалище Велико Търново и с териториален обхват – Област Велико Търново, област Габрово, област Русе, област Разград и Област Силистра. 6. Регионален инспекторат – Враца, със седалище Враца и с териториален обхват - Област Видин, област Враца, област Монтана, област Плевен и Област Ловеч.“ 2. Ал. 3 се изменя както следва: думите „в региона за планиране от ниво 2 по		
--	--	--	--	---	--	--

				ал. 2” се заменят с „в съответния район по ал. 2”.		
--	--	--	--	--	--	--

18,	Писмо с вх. № 92-00-458-[12]/07.08.2026 г. Постъпило чрез системата за електронен документооборот	Иван Петков областен управител на област Плевен	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: област Плевен	Оценяваме положително положените усилия с предложения законопроект да се осигури съответствие на националното законодателство с новата класификация NUTS, въведена с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195, който ще се прилага от 1 януари 2027 г. Предлаганите изменения ще допринесат за усъвършенстване на държавната политика за регионално развитие чрез привеждане на нормативната уредба в съответствие с новата класификация NUTS като се създават предпоставки за усъвършенстване на системата от стратегически документи за стратегическо планиране, както и за повишаване на ефективността и координацията при разработването, изпълнението и наблюдението и оценката на политиката на регионално развитие. Разширяването на териториалния обхват на районите за планиране от ниво 2 предполага засилване на институционалната координация на цялостния процес на стратегическо планиране и изпълнение на политиката на регионално ниво, съобразно спецификата на отделните региони и обуславя необходимостта от разширяване на обхвата на	Не се приема	Предложението не се приема, тъй като след изменението на ЗИД на ЗРР от 2020 г. са създаден необходимите механизми за институционална координация между националното, регионалното и областното ниво чрез новия състав и правомощия на регионалните съвети за развитие. Областните управители са членове по право на регионалните съвети за развитие, като по този начин е гарантирано прякото им участие в процесите по разработване, координация, наблюдение и оценка на политиката за регионално развитие на ниво регион за планиране. Именно чрез това участие се осигурява необходимата
-----	---	---	--	--	---------------------	---

				институционалната координация на областно ниво. В тази връзка предложението ни е за разширяване на координационните функции на областните управители /чл.21 от ЗРР/ с подетайлизирани и конкретизирани функционални компетенции като свързващо звено между националното, регионални и местно ниво в изпълнението на политиката за регионално развитие. Целесъобразно е детайлизация и конкретизация на функциите и разширяване на институционалната роля на Областния съвет за развитие като постоянно действащо координационно звено /чл.22 и чл.23 от ЗРР/ в процеса на регионално развитие, особено в реализация на междуобщински, регионални и национални проекти на територията на областта. В тази връзка съществено значение имало нормативно осигуряване на по-прякото участие на представители на държавните административни структури за отделните секторни политики в дейността на Областния съвет за развитие. Реализацията на тези предложения биха		връзка между държавната администрация, областното и местното ниво в условията на новото райониране.
--	--	--	--	---	--	--

				допринесли за необходимия синхрон между национално, регионално, областно и местно развитие и ще допринесе за по-добра координация на публичните политики и по-ефективно управление на за балансирано териториално развитие, отчитащо реалните социално-икономически, функционални, природни, териториални и демографски характеристики на отделните области.		

19.	Писмо с вх. № 92-00-458-[13]/07.08.2026 г. Постъпило чрез системата за електронен документооборот	Николай Савов, инж. Милен Киров, арх. Емил Дечев, инж. Данаил Найденов, арх. Красимир Попов, Любка Александорва	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: <i>Северозападен образователен научно-иновационен технологичен хъб; Северозападен иновационен център по мехатроника и промишлени технологии; Северозападен иновационен център „Индустрия за здравословен живот, биоразнообразие и технологии“ и Регионална колегия на КАБ и САБ – дружество Плевен.</i>	Законът за регионалното развитие е основен нормативен акт, който регламентира планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, съгласно чл.1. В ал. 2 на чл.2 на ЗРР се посочва, че „държавната политика за регионално развитие създава условия за балансирано и устойчиво интегрирано развитие на районите и общините и обхваща система от нормативно регламентирани документи, ресурси и действия на компетентните органи, насочени към: ➤ намаляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия в степента на икономическото, социалното и териториалното развитие; ➤ осигуряване на условия за ускорен икономически растеж и високо ниво на заетост за насърчаване на инвестициите, конкурентоспособността и иновациите;	Съображенията относно приемането, частичното приемане или неприемането на отделните предложения са изложени в мотивите към съответните предложения.
-----	---	---	---	--	---

				➤ развитие на териториалното сътрудничество и интеграция на трансграничните райони; ➤ осигуряване на териториална основа за устойчиво регионално и пространствено развитие и за прилагане на интегрирани териториални инвестиции; ➤ подобряване състоянието на териториите с неблагоприятни социалноикономически, географски и демографски характеристики; ➤ адаптиране към климатичните промени и намаляване на риска от бедствия. В ал.3 на ЗРР регламентира ПРИНЦИПИТЕ, на които се основава държавната политика за регионално развитие: • стратегически подход на планиране; • програмиране и концентрация на ресурсите; • допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно финансиране с ресурси от фондове на Европейския съюз, частни източници и от международни финансови институции;		
--	--	--	--	--	--	--

				• междуведомствена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането, програмирането, ресурсното осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката; • съгласуваност с другите секторни и хоризонтални политики, инструменти и действия на международно, национално, регионално и местно равнище; • партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката. Изложеното изисква и на национално, и на регионално, областно и местно ниво да се осигурят законово регламентирани предпоставки за пълноценно и ефективно управление на многоплановия процес на регионално развитие с участие на всички заинтересовани институции, доколкото държавната политика за регионално развитие се провежда в координация и съгласуваност със секторните и хоризонтални политики и отчита техните териториални измерения. На този етап в чл. 16 ал. 1 на ЗРР е		
--	--	--	--	--	--	--

				регламентирано, че Министерският съвет приема Националната концепция за регионално и пространствено развитие и интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството, като „министрите и ръководителите на ведомства отчитат предвижданията на Националната концепция за регионално и пространствено развитие и интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 при провеждане на секторните политики в рамките на своите компетенции“. Съгласно чл. 17 Министърът на регионалното развитие провежда държавната политика за регионално развитие, като „осигурява съгласуваност на политиката за регионално развитие с другите секторни и хоризонтални политики в координация със съответните компетентни органи“. Трябва да отбележим, че този процес на съгласуваност изисква специфични стратегически решения за отделните секторни политики, респ. и друг тип пълноценно взаимодействие между институциите, с пълноценно участие в този процес на съответните министерства и агенции – и на		
--	--	--	--	--	--	--

				национално, и на регионално, областно и местно ниво за регионални проекти на съответните територии, с включване на всички етапи на планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на системата от документи за стратегическо планиране. Добър пример за такъв тип координационно взаимодействие са например регламентите на Закона за ограничаване на изменението на климата, в който за подпомагане на дейността на министъра на околната среда и водите като компетентен орган по цялостното провеждане на държавната политика по ограничаване на изменението на с чл. 3 ал. 4 се създава Национален експертен съвет по изменение на климата като консултативен орган към министъра на околната среда и водите, в който се включват представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и храните, Министерството на енергетиката, Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията, Министерството на иновациите и дигиталната трансформация, Министерството на транспорта и		
--	--	--	--	---	--	--

				съобщенията, Министерството на финансите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването, Министерството на образованието и науката, Министерството на труда и социалната политика, Държавна агенция "Национална сигурност", Изпълнителната агенция по околна среда, Българската академия на науките, Националното сдружение на общините и юридически лица с нестопанска цел, чиято дейност има пряко отношение към ограничаване изменението на климата. Пълноценното взаимодействие между отговорните институции в цялостния процес на стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие очертава като целесъобразни ПРЕДЛОЖЕНИЯТА:		
--	--	--	--	---	--	--

			1/ НА НАЦИОНАЛНО НИВО като чл.17а от ЗИД на ЗРР да се предложи сформирането на Междуведомствен координационен съвет за регионално развитие към Министъра на регионалното развитие и благоустройството с участие на съответните отговорни за реализацията на секторните политики министерства и държавни агенции, като би било добре да се конкретизират сферите на компетентност и отговорности; <i>Необходимостта от действието на такъв национален междуведомствен орган се доказва напр. от цялостната дейност в подготовката и организацията за приложението на подхода за интегрирани териториални инвестиции чрез конкурсите за концепции за ИТИ – фаза 1 и фаза 2, който се реализира в голяма степен без пълноценно включване в процеса на представители на отделните министерства, особено при подготовката на системата от индикатори и критерии за оценка и приоритизация – и то за концепции, не само с регионален, а и с национален обхват. В допълнение е добре да се анализира и опита от приложението на подхода „Водено от общностите местно развитие“ по СПРЗСР и подготовката на</i>	Не се прима	Към министъра на регионалното развитие и благоустройството вече функционира Съвет по регионална политика със сходен предмет на дейност и широко междуинституционално представителство. В състава му участват представители на компетентните министерства и държавни институции, областните управители – председатели на регионалните съвети за развитие, кметове на общини от регионите за планиране от ниво 2, представители на Националното сдружение на общините в Република България, национално представените работодателски и бизнес организации, неправителствения сектор и академичните среди. Съветът е форма на партньорство между
--	--	--	---	---------------------------	---

				<i>обща концепция за приноса на Европейските фондове за регионалното развитие.</i> <i>В допълнение, добре би било да се помисли за сформирание на общ интегриран модел за финансиране на приоритетните проекти, не само по европейски програми, а включително и за бюджетно финансиране и използване на различни форми на публично-частно партньорство, което е особено актуално за изграждането на индустриалните и агроиндустриални зони и екосистеми, иновационните екосистеми и др.</i>		централната държавна власт, органите на местното самоуправление и неправителствените организации и изпълнява консултативни и координационни функции по въпроси, свързани с провеждането на държавната политика за регионално развитие. Поради това създаването на нов Междуведомствен координационен съвет със сходен състав и предмет на дейност би довело до дублиране на съществуващ орган, без да е обоснована конкретна функционална необходимост от това. Поставените въпроси относно подобряването на междуведомствената координация могат да бъдат разглеждани в рамките на действащия Съвет по регионална политика, включително
--	--	--	--	---	--	---

						чрез усъвършенстване на неговата организация и механизми на работа.
--	--	--	--	--	--	---

				2/ НА РЕГИОНАЛНО НИВО в ЗИД на ЗРР чл.17 ал.13 е предвидено участие в Регионалните съвети за развитие по един представител от всяко министерство, но на този етап с функции на „наблюдатели“. Добре би било да се конкретизират форми на съдържателно включване на представителите на министерствата и държавните агенции в цялостния процес на подготовка на интегрираните териториални стратегии за развитие на плановете райони, както и в процеса на тяхното изпълнение, наблюдение и оценка, а не само по чл.19,ал.1т.3 – както е записано в предложения ПИЗ на ЗРР, т.е. в процеса на подбор на концепции на интегрирани териториални инвестиции, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, от други европейски фондове и финансови източници, включително финансови инструменти, и от съответното национално финансиране, в изпълнение на ИТСР на района за планиране от ниво 2. Добре би било да се конкретизират и форми на пълноценно включване в този процес и на представители на университетите със специализирани факултети, както и на	Не се приема	Действащата нормативна уредба предвижда механизми за участие на компетентните институции и заинтересованите страни в процесите по разработване, съгласуване, изпълнение, наблюдение и оценка на интегрираните териториални стратегии за развитие. С предложеното изменение на чл. 19, ал. 1 от ЗРР се прецизира ролята на регионалните съвети за развитие, като вместо общо участие в процеса на подбор на концепции за ИТИ се предвижда те да определят приоритетните интегрирани териториални инвестиции. В работата на регионалните съвети за развитие участват и
--	--	--	--	---	---------------------	--

			представители на научните институти на БАН и ССА. <i>Много актуален е този въпрос и в контекст на текущите обществени обсъждания на докладите от междинните оценки на ИТСП на районите за планиране от ниво2 /на този етап за публикувани докладите за СЦР, СИР и ЮИР/.</i> Изключително голямо значение има обективния анализ на постигнатото в развитието особено за районите, с ярко изразени дисбаланси в развитието – като Северозападния район. На тази основа е целесъобразно очертаване на приоритетни проекти за развитие на региона в конкретна Програма за преодоляване на регионалните дисбаланси и то преди обединяването със Северен централен район, доколкото не малка част от негативните стойности на показателите ще се „нивелират“, но това няма да реши актуалните проблеми за развитието на Северозападния район.		представители на министерствата в качеството на наблюдатели. Те могат да представят становища, бележки и предложения по въпросите от компетентността на съответните ведомства, но нямат право на глас при приемането на решенията на регионалния съвет по чл. 19 от ЗРР. По този начин се осигурява включването на необходимата секторна експертиза, като същевременно се запазва водещата роля на регионалното и местното ниво при определянето на потребностите и приоритетите за развитие на съответния регион. Наред с това съгласно чл. 13, ал. 5 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие проектът на ИТСП се
--	--	--	--	--	--

						обсъжда и съгласува в Съвета по регионална политика към министъра на регионалното развитие и благоустройството, в който са представени компетентните министерства, държавните институции, местните власти, неправителственият сектор и академичните среди. Преди приемането му от Министерския съвет проектът преминава и през процедура на междуведомствено съгласуване. Следователно действащата нормативна уредба осигурява възможност за участие на компетентните министерства както на регионално, така и на национално ниво, поради което не е налице необходимост от регламентиране на
--	--	--	--	--	--	--

						допълнителни форми за тяхното включване.
--	--	--	--	--	--	---

			3/ НА НИВО ОБЛАСТЕТЕ – РАЙОНИ ОТ ТРЕТО ЙЕРАРХИЧНО НИВО Много актуален е въпросът за пълноценно участие на представители на регионалните административни структури на съответните министерства в Областните съвети за развитие, под ръководството на областните управители – председатели на Областните съвети за развитие – конкретизация на чл.22 ал.3. Има необходимост от нормативна конкретизация на включването на представители на държавните административни структури – териториални звена на централната изпълнителна власт на територията на областта, в сферата на тяхната компетентност. Оптималната координация на дейността на представители на териториалните звена на централната администрация на областно ниво, свързана с регионални проекти също има необходимост от допълнителна нормативна конкретизация не само в ЗРР и ППЗРР, а и в законите за развитие в сферите на отделните секторни политики, респ. в секторните стратегии за развитие, които поради липса на достатъчно добре нормативно уредени механизми за координация и взаимодействие	Не се приема	Действащата нормативна уредба предвижда възможност за пълноценно участие на териториалните звена на централната изпълнителна власт в дейността на областните съвети за развитие. Съгласно чл. 45, ал. 5 от Правилника за прилагане на ЗРР ръководителите на тези звена участват като членове на областния съвет с право на глас при обсъждането на въпроси, отнасящи се до тяхната компетентност, след отправена писмена покана от председателя на съвета. Наред с това по реда на чл. 47 от Правилника в заседанията могат да участват със съвещателен глас и други представители на министерства, ведомства и техните териториални структури.
--	--	--	--	---------------------	--

				в немалко случаи остават „само като планирани мерки“.		На председателя на областния съвет за развитие е възложено да осигурява координацията и взаимодействието с териториалните звена на изпълнителната власт във връзка с дейността на съвета. Поради това необходимите механизми за включване на секторната експертиза и за координация на областно ниво са нормативно регламентирани. Не са посочени конкретни празноти в уредбата или допълнителни правомощия, които налагат изменение на ЗРР. Твърдението, че недостатъчната нормативна уредба на участието на териториалните звена е причина част от предвидените в секторните стратегии мерки да останат
--	--	--	--	---	--	---

						нереализирани, не е подкрепено с конкретни данни или анализ. Реализацията на мерките зависи и от наличието на финансово обезпечаване, проектна готовност, административен капацитет и действия на компетентните органи, поради което не може да бъде обвързана единствено със състава и дейността на областните съвети за развитие.
--	--	--	--	--	--	--

				4/ НА МЕСТНО НИВО - В цялостния процес на стратегическо планиране на регионалното развитие и на местно ниво – ИНТЕГРИРАНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНИТЕ има необходимост от нормативна конкретизация на процеса на взаимодействие с представители на държавни административни структури за проекти в сферата на тяхната компетентност. Ярки примери за тази необходимост за такъв тип взаимодействие са проектите в сферата на водоснабдяването, поддържането на междуобщинската пътна мрежа, опазването на биологичното разнообразие, реките и на обекти на критичната инфраструктура и др. Необходимост от взаимодействие с държавните административни структури очертават и регионалните проблеми, свързани с развитието на висшето образование и научните изследвания, които са също държавно регулируеми дейности. В списъка на общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез ЕСИФ за периода 2021-2027г., съгласно Регламента на ЕФРР – приложение 3а към Методическите указания	Приема се по принцип	Липсва конкретно предложение за промяна в текстовете.
--	--	--	--	---	------------------------------------	--

			на МРРБ за плановите за интегрирано развитие на общините за 2021-2027г. – голямата част от показателите изискват такъв тип партньорство на общините с държавните административни структури, но нормативно осигурено.		
			5/ В предстоящите твърде сложни и многопластови процеси на реорганизация на трансформация на управлението на регионалното развитие съществено значение има ПЪЛНОЦЕННО ИЗПОЛЗВАНЕ НА НАУЧНИЯ И ЕКСПЕРТЕН ПОТЕНЦИАЛ НА УНИВЕРСИТЕТИТЕ /СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ ФАКУЛТЕТИ/, НА СЪОТВЕТНИТЕ НАУЧНИ ИНСТИТУТИ НА БАН И ССА, като целесъобразно би било това участие също законово да се регламентира в отделен член от ЗИД на ЗРР, като се конкретизира в отделните направления. С особена значимост са проблемите за специализираното образование, за ролята на трансфера на знания и технологии, както и на специализирани научни изследвания свързани с регионалното развитие, проблем, който също би било целесъобразно да намери нормативна регламентация.	Приема се частично	Приема се необходимостта от използване на научния и експертния потенциал на висшите училища и научните организации. Действащата нормативна уредба вече предвижда участие на представители на академичните среди в Съвета по регионална политика, както и на представители на БАН и висшите училища в регионалните съвети за развитие. При необходимост представители на други научни организации могат да бъдат привлечени съобразно разглежданите въпроси. Поради това не е налице необходимост от

						регламентиране на участието им в отделна разпоредба на ЗРР. Въпросите, свързани със специализираното образование, научните изследвания и трансфера на знания и технологии, са предмет на съответните секторни политики и надхвърлят обхвата на закона.
				6/ Нецелесъобразно е предложеното на този етап в ЗИД на ЗРР отпадане на т.8 от чл.13 – т.е. на програмата за реализация на плана, което не може да се компенсира само с „измерими индикатори“. Без конкретно планирани мерки и дейности и приоритизация на проекти, трудно би било да се очаква постигане на определени целеви стойности на индикаторите в сферата на регионалната политика.	Приема се.	Разпоредбата е възстановена в текста на закона.

				7/ Нецо повече – има необходимост от по-голяма нормативна детайлизация и конкретизация на изискванията не само за процеса на стратегическо планиране, а и на процеса на наблюдение, оценка и контрол на изпълнението /както за интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите от ниво 3, така и на развитието на областите /ниво 3/ и особено за плановете за интегрирано развитие на общините, на основа на опита. <i>Полезен би бил сравнителен по-детайлен анализ на плановете за интегрирано развитие на общините и техните доклади – годишни и междинни оценки за изпълнение на ПИРО и на тази основа – да се очертаят препоръчителни действия за предстоящия процес на стратегическо планиране.</i>	Не се приема	Следва да се уточни, че интегрираните териториални стратегии за развитие се разработват за регионите за планиране от ниво 2, докато областите представляват териториални единици от ниво 3, за които действащият ЗРР не предвижда самостоятелни стратегически документи за регионално развитие. Плановете за интегрирано развитие се разработват на общинско ниво. Действащите ЗРР и ППЗРР регламентират наблюдението и оценката на изпълнението на ИТСР и ПИРО, включително изготвянето на тригодишни доклади за ИТСР, годишни доклади за ПИРО, както и на междинни и последващи оценки. Докладите за наблюдение осигуряват
--	--	--	--	--	----------------------------	--

						информация за извършването на съответните оценки. Извършването на сравнителен анализ на ПИРО и на резултатите от тяхното изпълнение би могло да подпомогне подготовката на методически насоки за следващия период, но представлява аналитична и методическа дейност и не обосновава необходимост от изменение на ЗРР. В предложението не са посочени конкретни празноти в нормативната уредба или разпоредби, които се нуждаят от допълнителна детайлизация.
--	--	--	--	--	--	--

				8/ На основа на изложеното, като нецелесъобразно се очертава предложението да не се подготвят последващи оценки на сега съществуващите планови райони. <i>Има необходимост от детайлен анализ на постигнатото, вкл. с приложението на подхода за интегрирани териториални инвестиции, по който проектите от втория етап на конкурсните процедури едва сега са приключили, като може да се помисли да взаимовръзка между различните индикатори – за различните териториални общности.</i>	Не се приема	Предстои възлагането на междинна оценка на изпълнението на действащите ИТСР, която ще осигури необходимата аналитична основа за разработването на стратегическите документи за периода 2028-2034 г., като отпадането на последващата оценка е обусловено от избягване на дублиране на оценки със сходен предмет и съдържание.
--	--	--	--	---	----------------------------	--

				9/ Има необходимост от детайлен анализ на постигнатото – особено за изостанали райони – като Северозападния, както и на основа на анализа – приемане на Програми за действие за приоритетни проекти за преодоляване на регионалните дисбаланси. <i>В съответствие с очертаната необходимост, нашите организации – Северозападният образователен научно-иновационен технологичен хъб и двата регионални иновационни центъра по мехатроника и промишлени технологии и за индустрии за здравословен живот, с водещата координационна роля на Областна администрация – Плевен, проведехме през юли 2026г. поредица от регионални форуми, с диференцирани по секторни политики панели за очертаване на Приоритетни проекти и трансфера на знания и технологии за интегрирано развитие на Северозападния район, резултатите от който ще представим на вниманието на съответните институции.</i>	Приема се по принцип	По въпросите, свързани с анализа и оценката на изпълнението на действащите ИТСП, отговор е предоставен по предходното предложение. Информацията за проведените регионални форуми и формулираните приоритетни проекти се приема за сведение, като резултатите от тях могат да бъдат представени и обсъдени в рамките на процеса по разработване на новите стратегически документи. Предложението за приемане на отделна програма за действие за Северозападния район надхвърля предмета на настоящия проект на ЗИД на ЗРР и следва да бъде разглеждано самостоятелно, включително по отношение на обхвата, компетентните институции и
--	--	--	--	---	------------------------------------	---

						необходимото финансово обезпечаване.
				10/ Предвиденото в заключителните разпоредби § 16 т.2 отпадане на глава пета от ЗУТ "Концепции и схеми за пространствено развитие" няма да реши проблемите за взаимовръзката между пространственото планиране и устройство на територията, което е целесъобразно допълнително детайлно да се регламентира, особено за новите възможности, които предлагат концепции за интегрирани териториални инвестиции за различни по обхват територии, особено свързани напр. с агро-индустриалните бизнес зони и агроиндустриалните екосистеми, особено актуални за развитието на Северозападния район. <i>Целесъобразно би било в този процес да се ангажират както професионалните камари на Камара на архитектите в България, Камара на инженерите в инвестиционното проектиране, Камара на строителите в България, така и специализираните факултети в университетите и научните институти на БАН</i>	Не се приема	Глава пета „Концепции и схеми за пространствено развитие“ от ЗУТ се отменя, тъй като съдържащата се в нея уредба не съответства на действащата система от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие по ЗРР. Същевременно чл. 103, ал. 4 от ЗУТ, който изрично се урежда взаимовръзката между документите по ЗРР и устройствените планове по ЗУТ, се актуализира като думите „концепциите и схемите за пространствено развитие“ се заменят с „действащите за съответната територия документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото

						развитие по Закона за регионалното развитие“. По този начин се осигуряват необходимите съгласуваност и яснота на нормативната уредба, поради което не е необходима допълнителна регламентация.
--	--	--	--	--	--	---

			В заключение, добре е да се отбележи, че започналият процес на обществени консултации по проекта за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие предизвика голяма обществена активност, независимо от летния сезон. Целесъобразно би било този процес да продължи - вкл. с участие и на експерти и учени от университетите и научните институти, на основа на обективен анализ на постигнатото - особено в приложението на подхода за интегрирани териториални инвестиции и "BOMR". Убедени в перспективността на партньорството между общините, държавните институции и представителите на университетите, научните институти, представители на бизнеса и неправителствените организации при пълноценното провеждане на обществени консултации по особено значими законодателни промени – като Проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие, с надежда очакваме, че се съобразите с нашите съображения и предложения, изведени на основа на опита за преодоляване на	Не се приема	Обществената консултация по проекта на ЗИД на ЗРР е проведена при спазване на изискванията на Закона за нормативните актове. Постъпилите в определения срок становища и предложения са разгледани и отразени в настоящата справка за резултатите от консултацията, заедно с обосновка за тяхното приемане или неприемане. Последващата процедура по съгласуване и приемане на законопроекта ще бъде проведена при спазване на приложимата нормативна уредба.
--	--	--	---	---------------------	---

				съществуващите регионални дисбаланси в развитието на Северозападния район.		
--	--	--	--	--	--	--

20.	Писмо с вх. № 92-00-458-[14]/10.08.2026 г. Постъпило чрез системата за електронен документооборот	Доц. д-р Христо Попов, директор на НАИМ-БАН	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Национален археологически институт с музей - БАН	В Портала за обществено обсъждане е открита процедура за обществено обсъждане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закон за регионалното развитие (ЗИД ЗРР), с начало 07.07.2026 г. и край 06.08.2026 г., с вносител министъра на регионалното развитие и благоустройството. Това изменение на ЗРР пряко касае дейността на Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ в Министерството на културата, доколкото с проектозакона се предвижда окрупняване на текущите статистически райони от ниво 2 в четири нови, вместо действащите до сега шест региони за планиране от ниво 2. Със Законът за регионалното развитие /ЗРР/ се уреждат планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, като съгласно чл. 4, ал. 1 от този закон, за целите на планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението и оценката на регионалното развитие се обособяват райони, които се разделят на нива	Не се приема	Предложеното предвижда изменение на Закона за културното наследство, свързано с организацията, седалищата и териториалния обхват на регионалните инспекторати към Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ в Министерството на културата. Тези въпроси надхвърлят предмета и целите на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие, който урежда новия териториален обхват на районите от ниво 2 за целите на регионалното развитие. Предложението излиза извън предмета и целите на законопроекта. Организацията на отделните секторни администрации се определя съобразно
-----	---	--	---	---	---------------------	---

				в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз. Районите, които образуват ниво 2, във всеки един от които са създадени регионални инспекторати по чл. 16, ал. 2 от ЗКН, са региони за планиране, не представляват административно-териториални единици, съгласно чл. 4, ал. 3 от ЗРР и са с териториален обхват към настоящия момент, преди предвидената промяна, както следва: 1. Северозападен район, включващ областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен; 2. Северен централен район, включващ областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра; 3. Североизточен район, включващ областите Варна, Добрич, Търговище и Шумен; 4. Югоизточен район, включващ областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол; 5. Югозападен район, включващ областите Благоевград, Кюстендил, Перник, София и София (Столична община); 6. Южен централен район, включващ областите Кърджали, Пазарджик, Пловдив,		техните специфични функции, правомощия и устройствена уредба и е предмет на съответните специални закони и подзаконови нормативни актове. Преценката относно необходимостта от запазване или промяна на съществуващата организация и териториален обхват на регионалните инспекторати, както и подготовката на съответните изменения в Закона за културното наследство, са от компетентността на Министерството на културата като институция, провеждаща държавната политика в областта на опазването на културното наследство. Поради това предложеното изменение следва да бъде разгледано и при
--	--	--	--	---	--	--

			Смолян и Хасково. В предложения за обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закон за регионалното развитие, се обособяват четири региона за планиране от ниво 2, както следва: 1. Северен, включващ областите Видин, Монтана, Враца, Ловеч, Плевен, Габрово, Велико Търново, Търговище, Русе, Разград и Силистра /обединяват се двата досегашни райони - Северозападен и Северен централен, като се добавя и област Търговище от досегашния Североизточен район/; 2. Източен, включващ областите Добрич, Варна, Шумен, Бургас, Сливен и Ямбол /обединяват се двата досегашни райони - Североизточен, без област Търговище и Югоизточен без област Стара Загора/; 3. Южен, включващ областите София, Перник, Кюстендил, Благоевград, Пазарджик, Смолян, Пловдив, Стара Загора, Хасково и Кърджали /обединяват се двата досегашни райони - Югозападен, без област София (столица) и Южен централен/; 4. Столичен, включващ област София		необходимост инициирано компетентната институция. от
--	--	--	--	--	--

				(столица). В мотивите на проекта на ЗИД ЗРР е посочено, че с предложения законопроект се цели осигуряване на съответствие на националното законодателство с новата класификация NUTS, въведена с Делегиран регламент (ЕС) 2026/195, съгласно който промените, които следва да се отразят са следните: обединяване на текущите статистически зони от ниво 1 в един регион NUTS 1 и окрупняване на текущите статистически райони от ниво 2 в четири нови, като се изменят границите на всеки един от тях, но се запазват границите на областите от ниво 3. Предлагат се и изменения, основани на практиката от прилагането на интегрирания териториален подход, с цел усъвършенстване на стратегическите документите за регионално развитие и механизмите за тяхното изпълнение, както и необходими промени в други закони. Промяната е наложена, тъй като Северозападният и Северният централен регион не отговарят на изискванията на Евростат за минимален брой на населението в регионите за статистически цели - 800 000 души, а е необходим по-устойчив във времето териториален обхват на районите от ниво 2 по		
--	--	--	--	--	--	--

			отношение на броя на населението в тях и осигуряването на съответствие с нормативната рамка на ЕС - Регламент (ЕО) 1059/2003 за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS). В същото време, в изпълнение на чл. 16, ал. 2 от Закона за културното наследство от 2010 г. във всеки един от регионите за планиране от ниво 2 по смисъла на Закона за регионалното развитие са създадени и успешно функционират регионални инспекторати към Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ в Министерство на културата. Законът за културното наследство урежда опазването и закрилата на културното наследство на Република България и има за цел да създаде условия за опазване, и закрила на културното наследство, устойчиво развитие на политиката по опазването му и да гарантира равен достъп на гражданите до културните ценности при спазване на следните принципи: 1. равнопоставеност на различните видове културно наследство при осъществяване на неговата закрила;		
--	--	--	--	--	--

				2. децентрализация на управлението и финансирането на дейностите по опазване на културното наследство; 3. публичност и прозрачност при управлението на дейностите по опазване на културното наследство. Съгласно чл. 15, ал. 2 от ЗКН Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“, включваща Централно управление и Регионални инспекторати по опазване на културното наследство, осъществява контрол за спазването на изискванията на ЗКН и на издадените въз основа на него актове, свързани със: 1. извършване на теренни и подводни археологически проучвания; 2. териториално-устройствена защита на недвижимите културни ценности; 3. опазване на движимите и недвижимите културни ценности в музеите; 4. извършване на консервация и реставрация на движимите и недвижимите културни ценности; 5. изпълнение на сключените концесионни		
--	--	--	--	--	--	--

				договори; 6. опазване на книжовни и литературни културни ценности, съхранявани в библиотечните и архивните колекции - ръкописи, архивни документи и старопечатни издания; 7. извършване на сделките с движимите културни ценности. За онагледяване на обема на работа на регионалните инспекторати, следва да се има предвид, че по данни на Националния институт за недвижимо културно наследство, общият брой недвижими културни ценности по различните регистри е 35 218, като в тази бройка не са включени: - недвижимите археологически обекти, които притежават статут на НКЦ с категория „национално значение“ до установяването им като такива по реда на ЗКН, съгласно чл. 146, ал. 3 от ЗКН; - всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове, които с Разпореждане на МС № 1711 от 22.10.1962 г. са обявени за паметници на културата, и		
--	--	--	--	--	--	--

				съгласно § 10, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗКН притежават статут на НКЦ с категория „национално значение“; - всички възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 години, които с писмо № 4349 от 04.12.1992 г. на НИПК са декларирани като исторически паметници на културата, и съгласно § 12, ал. 1 от ПРЗ на ЗКН притежават статут на НКЦ. Разпределени по досегашните региони за планиране от ниво 2, бройката на недвижимите културни ценности е както следва: 1. Северозападен район с център Враца, включващ областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен - 4774 бр.; 2. Северен централен район с център Велико Търново, включващ областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра - 6253 бр.; 3. Североизточен район с център Варна, включващ областите Варна, Добрич, Търговище и Шумен - 4403 бр.;		
--	--	--	--	--	--	--

				4. Югоизточен район с център Бургас, включващ областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол - 5097 бр.; 5. Югозападен район с център София, включващ областите Благоевград, Кюстендил, Перник, София и София (Столична община) - 7873 бр. /2302 бр. са в Столична община, като преписките се разпределят и към инспекторите от Централно управление/; 6. Южен централен район с център Пловдив, включващ областите Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково - 6818 бр. На ГД ИОКН и в частност на служителите в регионалните инспекторати са вменени и различни от контролните функции, а именно: - дават указания по чл. 72 ЗКН за укрепителни, консервационно-реставрационни и ремонтни работи при наличие на обстоятелства, застрашаващи недвижима културна ценност от увреждане или разрушаване; - участват в комисиите по чл. 73, ал. 1 ЗКН; - участват в държавните приемателни комисии по ЗУТ в случаите на приемане на обекти по чл. 83 ЗКН и в приемателни комисии, когато		
--	--	--	--	--	--	--

				възложител е министърът на културата; - участват със свой представител в комисиите по ликвидация; - организират и участват в процедурата по чл. 158а ЗКН за приемане на приключили спасителни и редовни теренни археологически проучвания; - организират и участват в процедурата по чл. 160, ал. 2 и 3 ЗКН за новооткрити археологически обекти; - организират и участват в процедурата по чл. 83а ЗКН за приемане на изпълнена фасадна консервация и реставрация, и ремонти на покриви, консервация и реставрация на художествени елементи, и стенописи и консервация на археологически недвижими културни ценности; - извършват проверки на място или по документи по чл. 192, ал. 1, т. 1 от ЗКН; - прилагат принудителни административни мерки за предотвратяване и преустановяване на нарушенията по този закон, както и за отстраняване на вредните последици от тях по чл. 192, ал. 1, т. 2 от ЗКН.		
--	--	--	--	--	--	--

				Изпълнението на вменените функции на ГД ИОКН и в частност на регионалните инспекторати предполага висока мобилност на служителите, предвид факта, че дейността изисква както извършването на огледи на място при проверките по чл. 192, ал. 1, т. 1 от ЗКН, така и даването на указания по чл. 72 от ЗКН, провеждането на комисиите по чл. 73, чл. 83а, чл. 158а и чл. 160 от ЗКН и участието в Държавни приемателни комисии също да бъдат проведени на място. Анализът на работата до настоящия момент на отделните регионални инспекторати, показва равномерна натовареност на същите, като определените към настоящия момент /6 шест/ региони за планиране от ниво 2 по смисъла на ЗРР, в които са създадени регионалните инспекторати, позволяват нормалното изпълнение на дейността от служителите в тях, както и обхождането им. Именно поради тези съображения, законодателят е приел това райониране, но за икономия на закона, използва съществуващата норма от Закона за регионално развитие и посочва, че регионалните инспекторати се създават във всеки един от регионите за планиране от ниво 2 по смисъла		
--	--	--	--	--	--	--

				на ЗРР, т.е. действителната воля на законодателя е създаване именно на 6 /шест/ регионални инспектората. С окрупняването на регионите за планиране от ниво 2 по смисъла на ЗРР и обособяване на четири региона за планиране от ниво 2, както следва: Северен, включващ областите Видин, Монтана, Враца, Ловеч, Плевен, Габрово, Велико Търново, Търговище, Русе, Разград и Силистра; Източен, включващ областите Добрич, Варна, Шумен, Бургас, Сливен и Ямбол; Южен, включващ областите София, Перник, Кюстендил, Благоевград, Пазарджик, Смолян, Пловдив, Стара Загора, Хасково и Кърджали; Столичен, включващ област София (столица), респективно със създаването на регионални инспекторати за опазване на културното в тези четири района за планиране, като в действителност шестте региона се обединяват в три региона, тъй като четвъртия регион включва само област София (столица)/, ще доведе до неминуем колапс в системата за опазване на културното наследство, поради невъзможността за обслужване и обхождане на тези огромни райони, като по този начин ще се влоши		
--	--	--	--	---	--	--

				контрола, което от своя страна ще предизвика възникване на много сериозни проблеми при опазването на културното наследство. Предвид факта, че целта на ЗКН, както и функциите на ГД ИОКН по никакъв начин не са обвързани с броя на населението в съответните райони, не се занимава с планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, както е ЗРР, а по-скоро функциите на ГД ИОКН имат връзка с броя на движимите и недвижимите културни ценности, който е равномерно разпределен при сега действащото райониране, считаме че е необходимо да се запази сегашното райониране. С оглед на изложеното, с приемането на ЗИД на ЗРР следва да се направи кореспондираща промяна на ЗКН, като в проекта за ЗИД на ЗРР, предлагаме да се включи заключителна разпоредба, която да предвиди следното изменение на ЗКН: „§ В чл. 16 се правят следните		
--	--	--	--	---	--	--

				изменения: 1. Ал. 2 се изменя както следва: „Създават се Регионални инспекторати със седалища и териториален обхват: 1. Регионален инспекторат - София, със седалище София и с териториален обхват - област София, Софийска област, област Кюстендил, област Благоевград и област Перник. 2. Регионален инспекторат - Пловдив, със седалище Пловдив и с териториален обхват - област Пазарджик, област Пловдив, област Смолян, област Хасково и област Кърджали. 3. Регионален инспекторат - Бургас, със седалище Бургас и с териториален обхват - област Бургас, област Ямбол, област Сливен и област Стара Загора. 4. Регионален инспекторат - Варна, със седалище Варна и с териториален обхват - областите Варна, Добрич, Търговище, Шумен. 5. Регионален инспекторат - Велико Търново, със седалище Велико Търново и с териториален обхват - област Велико Търново, област Габрово, област Русе, област		
--	--	--	--	---	--	--

				Разград и област Силистра. 6. Регионален инспекторат - Враца, със седалище Враца и с териториален обхват - област Видин, област Враца, област Монтана, област Плевен и област Ловеч.“ 2. Ал. 3 се изменя както следва: думите „в региона за планиране от ниво 2 по ал. 2“ се заменят с „в съответния район по ал. 2“.		
			☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:			

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:.....

Мария Костова Костова
 съгласно РД-02-14-3011/17.09.2026 г.
 25.09.2026

МИРОСЛАВА ВЛАДИМИРОВА